

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale de Droit et des Sciences Economiques

Royal University of Law and Economics

សារណាមញ្ញប័ត្រការសិក្សា

**ការលេខលះរោងពលរដ្ឋខ្មែរ
និងពលរដ្ឋខ្មែរ នៅប្រទេសកម្ពុជា**

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៣ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ លោក **ច័ន្ទ សាមីត**

កញ្ញា **ដេង ចាន់ណារី**

ណែនាំដោយ

លោកជំទាវ **ប៊ុយ ធីតា**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ជំនាន់ទី២៣

ឆ្នាំចូលសិក្សា

២០១៩

ឆ្នាំសរសេរសារណា

២០២៣

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ **ខ័ត សាមីត** និងឈ្មោះ **ដេង ចាន់ណារី** ជានិស្សិត ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ជំនាញនីតិសាស្ត្រ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី២៣ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០១៩ - ២០២៣ ដែលនឹងកំពុងតែសិក្សា នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច **សូមសម្តែងនូវការវេនកិច្ចដ៏គុណដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាអនេកកម្មការជូន**
ចំពោះ លោកអ្នកមានគុណ របស់យើងខ្ញុំទាំងពីរ៖

- លោកឪពុកឈ្មោះ **ខ័ត មន** និងអ្នកម្តាយឈ្មោះ **រ៉េត សុភ័ន**
- លោកឪពុកឈ្មោះ **ដេង ឆន** និងអ្នកម្តាយឈ្មោះ **ឈឹម គុណ្ណា**

ដោយ**លោកជាអ្នកមានគុណ**ដ៏ធំធេង ដែលបានផ្តល់កំណើត ព្រមទាំងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា កូនប្រកបដោយព្រហ្មវិហារធម៌ ដោយបានទំនុកបម្រុងកូន ហើយលោកថែមទាំងបានផ្តល់ទាំងកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត អប់រំទូន្មានកូន ដោយពុះពារជំនះនូវរាល់គ្រប់ឧបសគ្គទាំងអស់ ដើម្បីឱ្យកូនបានសិក្សាតាំងពីកូននៅ តូចចូលរៀនថ្នាក់មត្តេយ្យ រហូតដល់កូនធំពេញវ័យ ហើយក៏បានបន្តការសិក្សាដល់បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនេះ ផងដែរ។ មួយវិញទៀតលោកអ្នកមានគុណរបស់យើងខ្ញុំទាំងពីរ តែងតែធ្វើការប្រៀនប្រដៅដល់កូនដើម្បីឱ្យកូន ក្លាយជាមនុស្សល្អ ដែលប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ និងសុដីរធម៌ល្អ ព្រមទាំងចេះស្រឡាញ់ ចេះជួយដល់អ្នក ដទៃ និងការចូលរួមសកម្មភាពសង្គមជាតិ ជាអាទិ៍ ដោយក្នុងនាមយើងជាចំណែកមួយនៃប្រទេសកម្ពុជា។ អាស្រ័យហេតុនេះ ដោយសារតែមានការយកចិត្តទុកដាក់ ការលើកទឹកចិត្ត និងការផ្តល់ភាពកក់ក្តៅរបស់លោក នេះហើយ ដែលជាកម្លាំងចលកម្មយដ៏មហិមា ទើបធ្វើឱ្យយើងខ្ញុំក្លាយជានិស្សិត ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែង រៀនសូត្រ រហូតបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ព្រមទាំងមានសមត្ថភាព រួមទាំងលទ្ធភាពក្នុងការសរសេរសារណា មួយនេះឡើងផងដែរ។

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជូនចំពោះ **ឯកឧត្តម លុយ ចន្ទឡា សាកលវិទ្យាធិការ និងព្រមទាំង**
សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធិបុរស ព្រឹទ្ធិបុរសរង លោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ សាស្ត្រាចារ្យរង
សាស្ត្រាចារ្យជំនួយ បុគ្គលិក នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចទាំងអស់ ដែលលោក លោកស្រី បានខិតខំលះបង់ទាំងកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ក្នុងការដឹកនាំគ្រប់គ្រង ហើយថែមទាំង បានបង្ហាត់បង្រៀន ផ្តល់នូវការអប់រំ ចំណេះដឹង ព្រមទាំងក្រមសីលធម៌ ដល់រូបយើងខ្ញុំក្នុងអំឡុងពេលសិក្សា រយៈពេល ៤ (បួន) ឆ្នាំ កន្លងមកនេះ។ ជាពិសេសសបានផ្តល់ទាំងបទពិសោធន៍ និងឱកាសដល់យើងខ្ញុំក្នុងការ ស្រាវជ្រាវ និងតាក់តែងបង្កើតស្នាដៃមួយនេះឡើង។

យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ **គណៈគ្រប់គ្រងនៃបណ្ណាល័យនីតិសាស្ត្រ
ដែលលោក លោកស្រី** បានរៀបចំប្រមូល និងគ្រប់គ្រងឯកសារ ព្រមទាំងសៀវភៅយ៉ាងសម្បូរបែបទាំងអស់
ដែលបានបង្កជាលក្ខណៈងាយស្រួល ដល់បងប្អូននិស្សិតគ្រប់រូបក្នុងការសិក្សាស្វែងយល់ពីការស្រាវជ្រាវ
ដែលបងប្អូននិស្សិតគ្រប់រូបកំពុងតែស្វែងរកជាយូរមកហើយ ហើយយើងខ្ញុំនឹងចូលរួមជាចំណែកមួយក្នុងការ
រៀបចំតាក់តែងនូវសារណាមួយនេះឡើងបន្ថែម ដើម្បីផ្តល់ជាភាពងាយស្រួលសិក្សាស្វែងយល់ដល់បងប្អូន
និស្សិតជំនាន់ក្រោយផងដែរ។

ជាពិសេសយើងខ្ញុំ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ **លោកជំទាវ ឃ្លឹយ ធីតា** ដែល
បានដឹកនាំការសរសេរសារណាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកនីតិសាស្ត្ររបស់យើងខ្ញុំ ដោយ**លោកជំទាវ**
បានផ្តល់ជាកិត្តិយស ព្រមទាំងចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការដឹកនាំ និងផ្តល់នូវដំបូន្មាន ចំណេះដឹង
យោបល់ល្អៗ ការលើកទឹកចិត្ត និងបទពិសោធន៍ជាច្រើន ថែមទាំងពន្យល់នូវរាល់ចម្ងល់របស់យើងខ្ញុំ
ព្រមទាំងបាន កែតម្រូវនូវរាល់ចំណុចដែលយើងខ្ញុំបានខ្វះខាតមួយចំនួនផងដែរ ដែលមានលក្ខណៈងាយស្រួល
ដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរក្នុងការចាប់ផ្តើមសរសេរសារណានេះឡើង រហូតដល់ទទួលបានដោយជោគជ័យ។

ជាចុងក្រោយ យើងខ្ញុំសូមបន្តថ្លែងអំណរគុណដល់ប្រធានថ្នាក់ មិត្តនិស្សិត និងសិស្សច្បងទាំងអស់
ដែលបានរួមចំណែកក្នុងការជួយផ្តល់ជាយោបល់ និងគំនិតល្អៗដល់យើងខ្ញុំ ជាពិសេសបានជឿជាក់មកលើ
រូបយើងខ្ញុំដែលសកម្មភាពទាំងអស់នេះហើយ គឺជាចំណែកមួយយ៉ាងធំធេងបំផុត នៅក្នុងដំណើរការសរសេរ
សារណាមួយនេះរហូតដល់បានបញ្ចប់ជាស្ថាពរ និងប្រកបដោយលទ្ធផលជាទីគាប់ប្រសើរ។ ហើយជាកិច្ចបញ្ចប់
យើងខ្ញុំទាំងពីរ សូមបង្ហាញដល់វត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិទាំងឡាយទាំងពួងលើលោកនេះ សូមឱ្យជួយតាមថែរក្សាដល់
លោកអ្នកមានគុណរបស់យើងខ្ញុំ ញាតិមិត្ត ព្រមទាំងថ្នាក់ដឹកនាំសាកលវិទ្យាល័យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ
និងសិស្សច្បងទាំងអស់ រួមទាំងមិត្តនិស្សិតគ្រប់រូប ឱ្យជួបប្រទះតែសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើនគ្រប់ពេលវេលា
ព្រមទាំងជួបប្រទះនូវពុទ្ធពរទាំងឡាយបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

ជាក់ស្តែងបន្ទាប់ពីយើងខ្ញុំបានឆ្លងកាត់ការសិក្សានៅថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកនីតិសាស្ត្រ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច អស់រយៈពេលជិត ៤ (បួន) ឆ្នាំ កន្លងមកនេះ ធ្វើឱ្យយើងខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយយ៉ាងខ្លាំង ដែលទទួលបានឱកាសក្នុងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាក្នុងឆ្នាំនេះ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ចំពោះការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះទៀតសោត យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់មានគោលបំណងរួមគ្នានោះគឺ ដើម្បីសិក្សាស្វែងយល់ និងអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងបន្ថែមទៅលើចំណេះដឹងដែលមានស្រាប់ ដោយទទួលបានពីលោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ ព្រមទាំងសិស្សច្បងទាំងអស់គ្នាដែលតែងតែផ្តល់មកយើងខ្ញុំកន្លងមក។ ហើយបទពិសោធន៍ដែលយើងខ្ញុំទទួលបានកន្លងមកនេះ មានទាំងចំណេះវិជ្ជា ទាំងជំនាញ ល្អៗរហូតដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរសម្រេចបាននូវសារណាមួយនេះឡើងដោយជោគជ័យ។ លើសពីនេះ យើងខ្ញុំបានចងក្រងស្នាដៃមួយនេះទុកសម្រាប់ឱ្យនិស្សិតជំនាន់ក្រោយបានសិក្សាស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់ និងជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៀត។ ដោយហេតុថា បើមើលតាមទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងនៅក្នុងសង្គមកម្ពុជាយើងនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បានកើតឡើងនូវបញ្ហាជាច្រើនដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងការរស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នាដោយចេះតែបង្កើតនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍រួចហើយ តែងតែមានការបែកបាក់គ្នាទៅវិញ ហេតុដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់សម្រេចចងក្រងនូវសារណាមួយនេះឡើង ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅប្រទេសកម្ពុជាមួយចំនួន ដែលមិនទាន់ស្វែងយល់ច្បាស់នូវនីតិវិធីនៃការលែងលះ។ អាស្រ័យហេតុនេះ យើងខ្ញុំក៏បានសម្រេចជ្រើសរើសនូវប្រធានបទ " **ការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរ នៅប្រទេសកម្ពុជា** " ដើម្បីចងក្រងធ្វើជាសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាឆ្នាំ២០២៣ នេះ។

យ៉ាងណាមិញ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការចងក្រងជាសារណាមួយនេះឡើងក៏ជាចំណែកមួយជួយសម្រួលដល់ការសិក្សា និងចង់ស្វែងយល់នូវប្រធានបទមួយនេះឱ្យកាន់តែច្បាស់បន្ថែមទៀតដល់បងប្អូននិស្សិតជំនាន់ក្រោយ។ មួយវិញទៀត នៅក្នុងការចងក្រងនូវសារណាមួយនេះ យើងខ្ញុំបានរៀបរៀង និងខិតខំប្រឹងប្រែងពុះពារ ព្យាយាម ដោយតាក់តែងដើម្បីឱ្យបងប្អូននិស្សិត និងមិត្តអ្នកអាន ងាយស្រួលយល់ និងឆាប់ចាប់បានពីគោលបំណង និងបែបបទនៃសារណាមួយនេះ ព្រមទាំងអាចឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់អ្នកអាន ដែលមានបំណងចង់ចេះ ចង់ដឹង សម្រាប់ជាមូលដ្ឋាននៃការស្វែងយល់នូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសំខាន់ៗ ដែលមានពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទមួយនេះ។ លើសពីនេះទៅទៀត យើងខ្ញុំពិតជាមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយយ៉ាងក្រៃលែងក្នុងការទទួលយកនូវមតិដែលបានលើកឡើងមកកាន់យើងខ្ញុំ បន្ទាប់ពីបងប្អូន និងមិត្តអ្នកអាន បានអាន និងបានសិក្សាអំពីប្រធានបទនេះ ដើម្បីជាចំណែកមួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជំរុញ

ពង្រឹងក្នុងអត្ថន័យ និងគំនិតស្ថាបនាកែលម្អឱ្យកាន់តែល្អប្រសើររបន្ថែមទៀត ទាំងអត្ថន័យ អត្ថរស ឆ្ពោះទៅរក
ភាពជោគជ័យនាថ្ងៃអនាគត។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម ១

ជំពូកទី១

សញ្ញាណទូទៅនៃការលែងលះ

១.១. បទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះ:..... ៦

    ១.១.១. ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ ..... ៧

    ១.១.២. ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៦ ..... ៨

    ១.១.៣. ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ឆ្នាំ២០១០ ..... ៨

    ១.១.៤. ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឆ្នាំ២០១០ ..... ៩

    ១.១.៥. ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ឆ្នាំ១៩៨៩ ..... ៩

    ១.១.៦. ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០១១ ..... ១០

    ១.១.៧. ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម ឆ្នាំ២០២៣ ..... ១០

    ១.១.៨. ប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ឆ្នាំ២០១៣ ..... ១១

១.២. ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តនៃសហព័ទ្ធ ១១

១.៣. ប្រភេទនៃការលែងលះ: ១២

    ១.៣.១. ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ១២

    ១.៣.២. ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ១២

១.៤. មូលហេតុនៃការលែងលះ: ១២

    ១.៤.១. អំពើផិត ១៣

    ១.៤.២. ការបោះបង់សហព័ទ្ធចោលដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ១៤

    ១.៤.៣. ការមិនបានដឹងថាស្លាប់ ឬរស់របស់សហព័ទ្ធណាម្នាក់ ១៤

    ១.៤.៤. ការរស់នៅបែកបាក់គ្នារវាងសហព័ទ្ធ ១៥

    ១.៤.៥. ករណីធ្ងន់ធ្ងរដែលមិនអាចបដិទានទំនាក់ទំនងឡើងវិញបាន ១៥

ជំពូកទី២

ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

២.១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង	១៦
២.២. អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច	១៧
២.២.១. ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់	១៧
២.២.២. តុលាការរាជធានី-ខេត្ត	១៨
២.៣. នីតិវិធីដែលត្រូវបំពេញដោយភាគី	១៨
២.៣.១. ការស្នើសុំការលែងលះ	១៨
២.៣.២. ពាក្យសុំលែងលះ	១៩
២.៣.២.១. ពាក្យសុំលែងលះដោយលាយលក្ខណ៍អក្សរ	១៩
២.៣.២.២. ពាក្យសុំលែងលះដោយផ្ទាល់មាត់	២០
២.៣.៣. ការដាក់ពាក្យសុំលែងលះ និងការបង់ពន្ធ	២០
២.៤. នីតិវិធីដោះស្រាយការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង	២១
២.៤.១. ការកោះហៅគូភាគី	២១
២.៤.២. ការផ្សះផ្សា	២១
២.៤.៣. នីតិវិធីនៃការសាកសួរ	២២
២.៤.៤. ការសម្រេចលើពាក្យស្នើសុំ	២២
២.៤.៥. ការចេញដីកាសម្រេច	២២

ជំពូកទី៣

ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង

៣.១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង	២៣
៣.២. អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច	២៤
៣.២.១. ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់	២៤

៣.២.២. តុលាការរាជធានី-ខេត្ត	២៤
៣.៣. នីតិវិធីដែលត្រូវបំពេញដោយភាគី.....	២៥
៣.៣.១. ការធ្វើបណ្តឹងលែងលះ	២៥
៣.៣.១.១. និយមន័យនៃបណ្តឹង	២៥
៣.៣.១.២. ការសរសេរពាក្យបណ្តឹង	២៦
៣.៣.១.៣. ការដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងការបង់ពន្ធ.....	២៧
៣.៣.២. ឯកសារភ្ជាប់ និងភស្តុតាង	២៧
៣.៤. នីតិវិធីដំណុំជម្រះលើបណ្តឹងលែងលះ.....	២៨
៣.៤.១. ការពិនិត្យលើបណ្តឹងទាមទារការលែងលះ.....	២៨
៣.៤.១.១. ការទទួលយកបណ្តឹង	២៨
៣.៤.១.២. ការលើកចោលពាក្យបណ្តឹង	២៩
៣.៤.១.៣. ការបន្ថែម ឬផ្លាស់ប្តូរកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង	២៩
៣.៤.១.៤. ការដាក់បណ្តឹងតបរបស់ភាគីចុងចម្លើយ	២៩
៣.៤.២. ការកោះហៅគូភាគី និងការបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹង	៣០
៣.៤.៣. ការផ្សះផ្សា	៣០
៣.៤.៤. ការចាត់ចែងរក្សាការពារបណ្តោះអាសន្ន	៣១
៣.៤.៤.១. ការកំណត់អំពីការរស់នៅរបស់សហព័ទ្ធ.....	៣១
៣.៤.៤.២. ការថែរក្សាកូនជាបណ្តោះអាសន្ន	៣២
៣.៤.៤.៣. ការថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិជាបណ្តោះអាសន្ន	៣២
៣.៤.៤.៤. ការផ្គត់ផ្គង់សហព័ទ្ធ ឬផ្គត់ផ្គង់កូន.....	៣២
៣.៤.៥. នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល.....	៣៣
៣.៤.៦. នីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់	៣៤
៣.៤.៧. សេចក្តីសម្រេច	៣៦
៣.៤.៧.១. ការចេញសាលក្រមលើបណ្តឹងលែងលះ	៣៦

៣.៤.៧.២. ការសម្រេចមិនឱ្យមានការរំលែងលះ ៣៧

៣.៤.៧.៣. ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រម ៣៧

ជំពូកទី៤

អនុសាសន៍នៃការលែងលះ

៤.១. ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងឥតយុត្ត ៣៨

៤.១.១. ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងឥតយុត្តរវាងសហព័ទ្ធ ៣៨

៤.១.១.១. ស្ថានភាពគ្រួសារ (ពោះម៉ាយ ឬ មេម៉ាយ) ៣៩

៤.១.១.២. ការបញ្ចប់នូវការរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា សហការ និងសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក . ៣៩

៤.១.១.៣. នាមត្រកូលអាចត្រូវបានបញ្ចប់ ៣៩

៤.១.១.៤. ការបញ្ចប់ភាពជាសន្តតិជនជានិច្ច ៤០

៤.១.១.៥. អត្តាធិនភាពនៅតែកើតមាន ៤០

៤.១.១.៦. កាតព្វកិច្ចសងសំណងជម្ងឺចិត្តអាចកើតមាន ៤០

៤.១.២. ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងរវាងញាតិពន្ធ ៤០

៤.២. ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ៤១

៤.២.១. ទ្រព្យសម្បត្តិអកម្ម ៤១

៤.២.២. ទ្រព្យសម្បត្តិសកម្ម ៤១

៤.២.២.១. ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យា ៤២

៤.២.២.២. ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ៤២

ក. ទ្រព្យសម្បត្តិរួម ៤២

ខ. ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក ៤៣

៤.៣. ការប្រគល់អំណាចមេធា ៤៣

៤.៤. ការផ្តល់អាហារកាតព្វកិច្ច ៤៤

៤.៤.១. អាហារកាតព្វកិច្ចចំពោះកូន ៤៤

៤.៤.២. អាហារកាតព្វកិច្ចចំពោះសហព័ទ្ធ ៤៤

៤.៥. ការចុះបញ្ជីអំពីការលេចលះ.....៤៥
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ៤៦
អនុសាសន៍ ៤៨
ឯកសារយោង
ឧបសម្ព័ន្ធ

ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ

សេចក្តីផ្តើម

នៅក្នុងសង្គមនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ហេតុដែលនាំឱ្យកើតមាននូវអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងមនុស្សពីរនាក់បានលុះត្រាតែអ្នកទាំងពីរបានបង្កើតឱ្យមាននូវស្នេហារវាងគ្នានឹងគ្នាជាមុនសិន ហើយបើតាមច្បាប់ធម្មជាតិ បណ្តាលឱ្យមានរូបភាព និងមានមនោសញ្ចេតនានឹងគ្នាទៅវិញទៅមករបស់មនុស្សពីរនាក់ ដែលវាជាស្នេហាដោយផ្ដោតទៅលើបុរស និងស្ត្រី ដែលបានបង្ហាញក្តីស្រឡាញ់មកឱ្យគ្នា និងមានគោលបំណងចង់បង្កើតទំនាក់ទំនងមួយនេះឡើងដោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា ដើម្បីកសាងគ្រួសារយ៉ាងមានសុភមង្គលជាមួយគ្នាតរៀងទៅ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ រហូតបង្កើតបានជាគ្រួសារមួយជាមួយគ្នានេះដែរ ចំពោះពាក្យថា គ្រួសារ គឺជាការរស់នៅរបស់មនុស្សពីរនាក់ ឬមួយក្រុម ក្នុងន័យស្រឡាញ់គ្នា ដោយទទួលបន្ទុកមើលថែរក្សាការពារគ្នាពុះពាររាល់គ្រប់ឧបសគ្គជាមួយគ្នា មិនដោះដៃចោលគ្នាទោះបីជាស្ថិតក្នុងស្ថានភាពណាមួយក៏ដោយ។ ហេតុនេះដើម្បីបង្កើតបានជាគ្រួសារមួយ បុរស និងស្ត្រី ត្រូវតែឆ្លងកាត់ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាជាមុនសិន ដោយគោរពទៅតាមលក្ខខណ្ឌគតិយុត្ត និងស្របតាមប្រពៃណីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ បន្ទាប់ពីបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របតាមលក្ខខណ្ឌគតិយុត្តហើយនោះ បុរស និងស្ត្រី ត្រូវទៅចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អេតាស៊ីវិល) ទើបបុរស និងស្ត្រី អាចក្លាយជាប្តីប្រពន្ធស្របតាមច្បាប់បាន។

ជាការពិតណាស់ការមានជីវិតគូដែលកក់ក្តៅនៅក្នុងគ្រួសារមួយដ៏ល្អ តែងតែចង់បង្កើតឡើងនូវរឿងល្អៗជាច្រើនបន្ថែមទៀតជាមួយគ្នា គឺការរស់នៅជាមួយគ្នារហូតចង់កសាងគ្រួសារមួយដែលពេញលេញបរិបូណ៌ ដោយការបង្កើតនូវទ្រព្យសម្បត្តិ មានកូនមានចៅ បែបបទនៃការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូន និងការទទួលខុសត្រូវពេញលេញក្នុងនាមជាឪពុកម្តាយ ចំពោះកូនចៅទៅថ្ងៃមុខបន្តទៀត។ ដូចនេះគ្រួសារគឺជាការរស់នៅជាមួយគ្នាយ៉ាងមានសេចក្តីសុខព្រោះ មានគោលដៅតែមួយ គឺស្រឡាញ់គ្នាដោយចិត្តស្មោះឱ្យតម្លៃចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកចាប់ដៃគ្នារកស៊ីធ្វើការដើម្បីជីវភាពមួយដ៏សមរម្យ និងថ្លៃថ្នូរ ហើយអ្វីដែលកាន់តែវិសេសវិសាលគឺ មានគ្រួសារទាំងសងខាងគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តយ៉ាងពេញទំហឹង។ ជាក់ស្តែង នៅពេលដែលបង្កើតបានគ្រួសារដែលមានភាពកក់ក្តៅ និងមានសេចក្តីសុខនឹងគ្នាហើយនោះ តែងតែរករឿងឈ្លោះប្រកែកគ្នាឱ្យទាល់តែបាន ហើយគ្រួសារមួយចំនួន ដែលមានបញ្ហានឹងគ្នា នោះមិនមែនមកពីភាគីខាងប្តីតែម្នាក់ ឬខាងប្រពន្ធតែម្នាក់នោះទេ ពេលខ្លះអាចមកពីចិត្តខ្លាំងចង់ឈ្លោះរៀងខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ បើរស់នៅមិនយល់ចិត្តគ្នា រស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា មិនចេះអត់ឱនអធ្យាស្រ័យគ្នានោះ ច្បាស់ហើយថារស់នៅជាមួយគ្នាបន្តទៅថ្ងៃមុខទៀតនោះប្រាកដណាស់ថាមិនសុខសាន្តនោះឡើយ បើនៅតែមិនចេះអត់ឱនអធ្យាស្រ័យឱ្យគ្នាបែបនេះ។ មួយវិញទៀតជីវិតជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា ពេលខ្លះមិនមែនរស់នៅជាមួយគ្នាហើយមិនដែលឈ្លោះប្រកែកគ្នានោះទេ ខ្លះមានរឿងរកាំរកូសនឹងគ្នា ខ្លះទៀតមានការអាក់អន់ស្រពន់ចិត្តនឹងគ្នានូវរឿងបន្តិចបន្តួច ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យរស់នៅជាមួយគ្នា មិនចុះ

សម្រុងនឹងគ្នា និងគ្មានសុភមង្គល រហូតឈានដល់ការបែកបាក់គ្នា។ ហេតុនេះពេលរស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា ហើយនោះ ដែលជាហេតុនាំឱ្យមានការលែងលះកើតឡើងមកក្នុងគ្រួសារមិនខាន។

ស្របជាមួយគ្នាដែរ យើងអាចឱ្យនិយមន័យលើពាក្យ អាពាហ៍ពិពាហ៍បានថា ជាកិច្ចសន្យាដ៏ឱ្យឡារីកមួយ ធ្វើឡើងដោយបុរសម្នាក់ និងស្ត្រីម្នាក់ដែលប្តេជ្ញាថា ខ្លួន នឹងរួមសមគ្គសង្វាសជាមួយគ្នាតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ហើយ ដែលមិនអាចរំលាយទៅវិញបានតាមទំនើងចិត្តរបស់ខ្លួនបានឡើយ។¹ ការមិនអាចរំលាយតាមទំនើងចិត្ត ពីព្រោះ តែបន្ទាប់ពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាប្តី និងប្រពន្ធ ហើយមានចំណងគតិយុត្តជាច្រើនកើតឡើងរវាងគ្នានឹងគ្នា តាមបែបលក្ខណៈជាទំនាក់ទំនងនៃឋានៈបុគ្គល និងទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ។ ប៉ុន្តែទោះជាបែបនេះ មិនមាន ច្បាប់ណាចែងថា តម្រូវឱ្យបុគ្គលត្រូវតែស្ថិតនៅក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាអស់មួយជីវិតនោះឡើយ មានន័យថាប្រសិនបើប្តី និងប្រពន្ធទាំងពីរនាក់មានវិវាទនឹងគ្នានៅក្នុងគ្រួសារ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចកែប្រែ ស្ថានភាពឱ្យរស់នៅចុះសម្រុងនឹងគ្នាឡើងវិញនោះទេ ឬភាគីទាំងពីរអស់មនោសញ្ចេតនា នឹងការរស់នៅជាមួយ គ្នាជាប្តីប្រពន្ធហើយនោះ អ្នកទាំងពីរអាចរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ខ្លួនតាមផ្លូវតុលាការ ដោយអាចធ្វើ ឡើងក្រោមរូបភាពពីរយ៉ាងគឺ ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង និងការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងរបស់ ប្តីប្រពន្ធទាំងពីរ។ ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង គឺជាចំខាតភាគីនោះត្រូវមានហេតុផលដែលមានកំណត់ នៅក្នុងច្បាប់ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងកំហុសរបស់សហព័ទ្ធ² ហើយនីតិវិធីនៃការលែងលះ ត្រូវដោះស្រាយដោយ អនុលោមទៅតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលផងដែរ។³ ចំណែកឯការលែងលះដោយ ការព្រមព្រៀង ភាពចាំបាច់នៃមូលហេតុមិនត្រូវបានតម្រូវនោះទេ ពោលគឺឱ្យតែប្តី និងប្រពន្ធបង្ហាញពីឆន្ទៈយ៉ាង ច្បាស់ និងកើតឡើងពីការស្ម័គ្រចិត្តរៀងខ្លួនថានឹងលែងលះជាមួយគ្នាហើយនោះ គឺអ្នកទាំងពីរអាចដាក់ពាក្យសុំ ទៅតុលាការបាន។⁴ ហើយដំណើរការនីតិវិធីដោះស្រាយត្រូវអនុវត្តទៅតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែល មិនមែនជាបណ្តឹង។⁵

អាស្រ័យហេតុនេះតាមការបកស្រាយខាងលើ បានឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញថា ការរស់នៅជាមួយគ្នានៅ អំឡុងពេលជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា គឺរមែងតែងតែជួបនូវបញ្ហាដែលតាមមកជាប់ជានិច្ច តិចក្តីច្រើនក្តីជាក់ស្តែងទៅ តាមគ្រួសារនីមួយៗ។ ហើយពេលខ្លះក៏មានគ្រួសារមួយចំនួនដែលមានបញ្ហាបន្តិចបន្តួច ក៏ជារឿងមួយដែល ងាយស្រួលក្នុងការដោះស្រាយជាមួយគ្នា ដោយមិនមានការប្តឹងផ្តល់ឱ្យក្លាយជារឿងធំ ដែលជាហេតុបណ្តាលឱ្យ

¹ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, លេខ ៥៦ ក្រ, ២៦ កក្កដា ១៩៨៩, មាត្រា៣។
² ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨។
³ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា៣ (គ)។
⁴ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៩។
⁵ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៣។

មានបញ្ហាកើតឡើងរហូតដល់មានការឈ្លោះប្រកែកគ្នា និងមានការប្រើប្រាស់អំពើហិង្សាផងដែរ។ លើសពីនេះ នីតិវិធីនៃការលែងលះរបស់ប្តី និងប្រពន្ធ មិនមែនចេះតែដោះស្រាយ ដោយមិនប្រើច្បាប់នោះទេ គឺត្រូវតែមានប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធច្បាប់ជាមូលដ្ឋាន ដោយហេតុថាការលែងលះរវាងភាគីខាងប្តី ឬខាងប្រពន្ធជាភាគីខាងណា អ្នកសុំលែងលះក៏ដោយ វាជាបញ្ហាដែលស្មុគស្មាញដូចគ្នា ហើយវាជាបញ្ហាដែលពិបាកជាងការបង្កើតឱ្យមានអាពាហ៍ពិពាហ៍ទៅទៀត។ ជាក់ស្តែងបើយើងក្រឡេកមកមើលប្រទេសកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ននេះវិញ ការលែងលះ ក៏ជាបញ្ហាចោទមួយនៅក្នុងសង្គមកម្ពុជាផងដែរ។ ដូចនេះហើយទើបយើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តក្នុងការសិក្សា និងស្វែងរកនូវចំណុចដែលងាយយល់ និងនីតិវិធីនៃការដោះស្រាយនូវបញ្ហាទាំងឡាយណាដែលបងប្អូននិស្សិត ជំនាន់ក្រោយនៅមានចម្ងល់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទមួយនេះ។ ហើយក្នុងនាមយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ជានិស្សិតដែលកំពុងសិក្សាលើវិស័យច្បាប់ដោយផ្ទាល់នោះ ស្របពេលដែលសង្គមកំពុងជួបបញ្ហាចោទ ដូចនេះយើងខ្ញុំក៏ចង់ចេះ ចង់ដឹង និងស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់លើប្រធានបទមួយនេះ ហើយយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា នៅពេលដែលបងប្អូននិស្សិតជំនាន់ក្រោយបានអាន និងបានសិក្សាលើប្រធានបទមួយនេះហើយបងប្អូននឹងពេញចិត្តផងដែរ។ ភ្ជាប់ជាមួយគ្នានេះដែរ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាវាក៏ជាផ្នែកមួយដែលទៅជួយដោះស្រាយនូវចំណុចណាមួយដែលបងប្អូនទាំងអស់គ្នាមានមន្ទិលសង្ស័យតាំងពីយូរ ឬក៏ថ្មីៗនេះផងដែរ។

ដោយហេតុថាសព្វថ្ងៃនេះ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងបច្ចុប្បន្នការលែងលះគឺមានច្រើនណាស់ ហើយចំពោះការដោះស្រាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានេះក៏នូវមានអ្នកវិជ្ជាជីវៈច្បាប់មួយចំនួនដែលបានសិក្សារៀនសូត្រ និងបំពេញការងារក្នុងវិស័យច្បាប់មួយនេះ តែងតែមានបទពិសោធន៍ និងមានចំណេះដឹងជាច្រើនអំពីបញ្ហាមួយនេះ។ ប៉ុន្តែជាក់ស្តែងនៅមានប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួន ដែលរស់នៅតំបន់ដែលជាចម្រុះស្រយាលគាត់អាចនឹងមិនទាន់យល់ច្បាស់អំពីការលែងលះនេះថាមាននីតិវិធី និងទម្រង់បែបបទនៃការដោះស្រាយយ៉ាងណាខ្លះនោះទេ ហើយពេលខ្លះពួកគាត់នៅតែមានមន្ទិលសង្ស័យជាប់នៅក្នុងចិត្តគាត់ជានិច្ច អំពីបែបបទនៃការលែងលះនេះថាមានលក្ខណៈបែបណាវិញ។ លើសពីនេះ ការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជា តែងតែមាននូវចំណុចដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធជាច្រើនចំណុចមកតាមរូមមាន ទាំងការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ, ការប្រគល់អំណាចមេបា, ការផ្តល់អាហារភាគពូកិច្ច និងការចុះបញ្ជីអំពីការលែងលះផងដែរ។ ហេតុដូច្នេះហើយទើបមានការលើកឡើងនូវចម្ងល់ជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានដូចជា៖

- តើមានមូលហេតុចម្បងយ៉ាងណាខ្លះដែលបណ្តាលឱ្យកើតមាននូវការលែងលះ?
- តើការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជា មានបែបបទយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?
- ហើយបើក្នុងករណីភាគីម្ខាងចង់លែងលះ តែភាគីម្ខាងទៀតមិនព្រមលែងលះ តើត្រូវមានដំណោះស្រាយយ៉ាងណាចំពោះចំណុចនេះ?

- តើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ, ការប្រគល់អំណាចមេបា និងការផ្តល់អាហារភាគព្វកិច្ចផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការលែងលះមានលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្តេច?

ជាក់ស្តែងយើងខ្ញុំសង្កេតឃើញថា ការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរ មានលក្ខណៈស្មុគស្មាញយ៉ាងខ្លាំង ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យយើងខ្ញុំមានចំណាប់អារម្មណ៍ចង់ធ្វើការចងក្រងជាសៀវភៅមួយនេះដើម្បីទុកជាស្នាដៃ និងបានបញ្ចេញនូវចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបានពីលោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ រួមទាំងសិស្សច្បងផងដែរដែលបានផ្តល់ជំនួយ និងចំណេះដឹងដល់យើងខ្ញុំដែលធ្វើឱ្យយើងខ្ញុំអាចមានឱកាសក្នុងការស្រាវជ្រាវឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងកាន់តែច្បាស់លាស់បន្ថែមទៀតទៅលើបញ្ហា ក៏ដូចជាចំណុចដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះនៅប្រទេសកម្ពុជា។

គោលបំណងទាំងនោះរួមមានដូចខាងក្រោម៖

- ដើម្បីស្វែងយល់ពីបទដ្ឋានគតិយុត្តទាំងឡាយណាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះ
- ដើម្បីស្វែងយល់ពីទំនាក់ទំនងគតិយុត្តនៃសហព័ទ្ធ
- ដើម្បីស្វែងយល់ពីប្រភេទ នៃការលែងលះនៅប្រទេសកម្ពុជា
- ដើម្បីស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីមូលហេតុនៃការលែងលះ
- ដើម្បីស្វែងយល់ពីនីតិវិធីនៃការដោះស្រាយការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង
- ដើម្បីស្វែងយល់ពីនីតិវិធីនៃការដោះស្រាយការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង
- ដើម្បីស្វែងយល់ពីអានុភាពនៃការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជា
- ដើម្បីស្វែងយល់ពីការអនុវត្តជាក់ស្តែង និងទ្រឹស្តីច្បាប់នានាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះ
- ដើម្បីស្វែងយល់ពីដំណើរការនីតិវិធីនៃការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជា
- ដើម្បីស្វែងយល់ពីនីតិវិធីនៃការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ, ការប្រគល់អំណាចមេបា និងការផ្តល់អាហារភាគព្វកិច្ច និងនីតិវិធីអំពីការចុះបញ្ជីអំពីការលែងលះផងដែរ។
- ដើម្បីធ្វើការសន្និដ្ឋាន និងផ្តល់អនុសាសន៍ក្នុងការចូលរួមឱ្យមានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់ និងអាចទៅបន្ថែមនៅចំណុចទាំងឡាយណាដែលនៅខ្វះខាតខ្លះៗផងដែរ។ លើសពីនេះដើម្បីចងក្រងទុកជាស្នាដៃមួយដែលជួយសម្រួលដល់បងប្អូននិស្សិតជំនាន់ក្រោយៗទៀតយកទៅសិក្សា។

ភ្ជាប់ជាមួយគ្នានេះដែរ នៅក្នុងខ្លឹមសារនៃការបកស្រាយលើប្រធានបទមួយនេះ គឺមានទំហំត្រឹមតែបកស្រាយទៅលើបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះ, អំពីទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត, អំពីប្រភេទនៃការលែងលះ, អំពីមូលហេតុនៃការលែងលះ, នីតិវិធីនៃដំណើរការលែងលះ, អំពីនីតិវិធីនៃការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ, ការប្រគល់អំណាចមេបា និងការផ្តល់អាហារភាគព្វកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធត្រឹមតែ

ការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជាតែប៉ុណ្ណោះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះផងដែរការលែងលះ នៅលើទឹកដីប្រទេសកម្ពុជាមានពីរករណី គឺការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរ និងការលែងលះរវាង ពលរដ្ឋខ្មែរ និងជនបរទេស។ ហេតុនេះយើងខ្ញុំសូមបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ៗថា ការបកស្រាយយ៉ាងលម្អិត និងសំខាន់គឺផ្ដោតទៅលើតែការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជានោះទេ។

ហេតុនេះយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទមួយនេះ និងមានសារៈប្រយោជន៍ គឺអាច ដោះស្រាយនូវចម្ងល់ដែលបងប្អូននិស្សិតជំនាន់ក្រោយ ឬអ្នកអានទាំងអស់បានយ៉ាងពិតប្រាកដ។ ហើយអាច ជាសៀវភៅដែលសំខាន់សម្រាប់អ្នកដែលបានអានទាំងឡាយ ដើម្បីបានយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពីនីតិវិធីនៅ ក្នុងការលែងលះ និងចំណុចផ្សេងៗដែលបន្សល់ទុកបន្ទាប់ពីការលែងលះត្រូវបានបញ្ចប់។

លើសពីនេះចំពោះកម្រងវិធីដោះស្រាយនៃការស្រាវជ្រាវនេះ គឺបានពីការណែនាំពីសំណាក់ លោកជំទាវ ដែលដឹកនាំសារណា, លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រចារ្យ, សុំមតិយោបល់ពីបងៗមេធាវី សិស្សច្បង និងមិត្តរួមជំនាន់។

ចំពោះលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនៃការលែងលះមានដូចជា៖ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧, ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៦, ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ឆ្នាំ២០១០, ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឆ្នាំ២០១០, ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ឆ្នាំ១៩៨៩, ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០១០, ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និង អត្តសញ្ញាណកម្ម ឆ្នាំ២០២៣ និងប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ឆ្នាំ២០១៣។

ដូច្នេះដើម្បីជំនួយក្នុងការសិក្សាទៅលើប្រធានបទ “ **ការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និង ពលរដ្ឋខ្មែរ នៅប្រទេសកម្ពុជា** ” មានភាពងាយស្រួលនៅក្នុងការសិក្សា អំពីដំណាក់កាល និងនីតិវិធីនៃ ការលែងលះត្រង់ចំណុចនីមួយៗ ដោយសារណានេះយើងខ្ញុំបានបែងចែកជា ០៤ (បួន) ជំពូកធំៗគឺមានដូច ខាងក្រោម៖

- ជំពូកទី១៖ សញ្ញាណទូទៅនៃការលែងលះ** ដោយបកស្រាយទៅលើបទដ្ឋានគតិយុត្តដែល ជាប់ពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងមូលហេតុនៃការលែងលះនៅប្រទេសកម្ពុជា។
- ជំពូកទី២៖ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង** ដោយបកស្រាយអំពីនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយ រឿងក្តីលែងលះ ក្នុងករណីដែលភាគីបានព្រមព្រៀងគ្នាបញ្ចប់ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយសន្តិវិធី។
- ជំពូកទី៣៖ ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង** ដោយបកស្រាយអំពីនីតិវិធីក្នុងការ ដោះស្រាយរឿងក្តីលែងលះមានលក្ខណៈជាបណ្តឹង។
- ជំពូកទី៤៖ រលកភាពនៃការលែងលះ** ដោយបានបកស្រាយអំពីអានុភាពដែលបន្សល់ទុក ក្រោយពីការលែងលះ ព្រមទាំងការចុះបញ្ជីការលែងលះផងដែរ។

ជំពូកទី១

សញ្ញាណគូរទៅនៃការលែងលះ

ជំពូកទី១

សញ្ញាណទូទៅនៃការលែងលះ

ជាទូទៅការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺពិតជាជឿនមួយដែលសំខាន់ណាស់សម្រាប់បុរស និងស្ត្រី ដែលបានសម្រេចចិត្តរួមគ្នាក្នុងការបង្កើតនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មួយនេះឡើង។ ក្នុងករណីនេះ យើងអាចឱ្យនិយមន័យនៃពាក្យថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ បានថា គឺជាកិច្ចសន្យាដ៏ឱឡារីកមួយ ធ្វើឡើងដោយបុរសម្នាក់ និងស្ត្រីម្នាក់ ដែលប្តេជ្ញាថា ខ្លួន នឹងរួមគ្នាសង្វាសជាមួយគ្នាតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ហើយដែលមិនអាចរំលាយទៅវិញបានតាមទំនើងចិត្តរបស់ខ្លួនឡើយ។^៦ ដោយហេតុថា កិច្ចសន្យានេះជាកិច្ចសន្យាដ៏ឱឡារីក ហេតុនេះអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងមានអានុភាពពេញលក្ខណៈច្បាប់បាន លុះត្រាតែអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះធ្វើឡើងស្របតាមក្បួនខ្នាតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ជាធរមាន។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា បុរស និងនារី មានសេរីភាពពេញលេញ ក្នុងការជ្រើសរើសគូស្រករក្នុងគោលដៅកសាងគ្រួសារ ដោយរួមរស់នៅជាមួយគ្នា រួមសុខរួមទុក្ខជាមួយគ្នាទៅថ្ងៃមុខ និងឈានដល់បង្កើតឱ្យមានចំណងគតិយុត្តរវាងគ្នា និងគ្នារហូតដល់មានបុត្រ, មានទ្រព្យសម្បត្តិរួមគ្នា ព្រមទាំងមានសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀតជាមួយគ្នាផងដែរ។ ប៉ុន្តែអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់ គឺទាមទារឱ្យភាគីដែលមានឆន្ទៈចង់បញ្ចប់នូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ភាគីទាំងពីរបាន។ ប៉ុន្តែចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មួយចំនួនបែរជាជួបជឿនល្អកំករចំពោះគ្នា ដោយសារការរស់នៅមិនចុះសម្រុងគ្នា មិនទុកចិត្តគ្នាតែងតែមានការខ្វែងគំនិតគ្នា បង្កើតឱ្យមានអំពើហិង្សា ការជេរប្រមាថគ្នាជាអាទិ៍ ដែលជាហេតុឈានទៅរកការចែកផ្លូវគ្នាតាមរយៈការលែងលះ។ ហេតុដូច្នេះ នៅក្នុងជំពូកទី១ ដែលបានបកស្រាយអំពី សញ្ញាណទូទៅនៃការលែងលះនេះ ក៏មានលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តមួយចំនួនដែលយើងខ្ញុំនឹងលើកយកមកបកស្រាយលម្អិតនៅចំណុចបន្ទាប់គឺរួមមាន៖ (១.១.) បទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះ, (១.២.) ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តនៃសហព័ទ្ធ, (១.៣.) ប្រភេទនៃការលែងលះ និង(១.៤.) មូលហេតុនៃការលែងលះ ។

១.១. បទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះ

ជាក់ស្តែងបើយើងក្រឡេកមកមើលប្រទេសកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដោយមានការកើនឡើងជាលំដាប់នូវការបង្កើតឱ្យមាននូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងបុរស និងស្ត្រី ហើយក៏មានច្រើនដូចគ្នានូវការកើតមានឡើងនូវការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាផ្ទាល់ ដោយសារតែការរស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នាទើបឈានដល់មានការលែងលះបែបនេះ ហេតុនេះហើយទើបមានបទដ្ឋានគតិយុត្តមួយចំនួនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរផងដែរ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា ការលែងលះ

^៦ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, លេខ ៥៦ ក្រ, ២៦ កក្កដា ១៩៨៩, មាត្រា៣។

ដែលអនុលោមទៅនឹងបទដ្ឋានគតិយុត្ត អាចធ្វើបានតែទៅលើចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលត្រូវបានធ្វើអនុលោម តាមក្បួនច្បាប់តែប៉ុណ្ណោះ ហើយដើម្បីឱ្យភាគីអាចស្នើសុំលែងលះបានលុះត្រាតែ មានមូលហេតុដែលអាចនាំឱ្យ មានការលែងលះបាន។ អាស្រ័យហេតុនេះ យើងខ្ញុំក៏បានលើកយកបទដ្ឋានគតិយុត្តចំនួន ០៨ (ប្រាំបី) ដែលជាប់ ពាក់ព័ន្ធនឹងការដោះស្រាយការលែងលះនៅកម្ពុជានេះផងដែរ ដែលលិខិតបទដ្ឋានទាំងនោះរួមមាន៖ (១.១.១.) ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧, (១.១.២.) ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៦, (១.១.៣.) ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿង ក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ២០១០, (១.១.៤.) ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឆ្នាំ២០១០, (១.១.៥.) ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ១៩៨៩, (១.១.៦.) ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០១១, (១.១.៧.) ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម ឆ្នាំ២០២៣, (១.១.៨.) ប្រកាសស្តី ពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ឆ្នាំ២០១៣ ។

១.១.១. ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រឡាយព្រហស្ថលេខា និងប្រកាសឱ្យប្រើ នៅថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧។ ក្រមនេះ បានបញ្ញត្តិអំពីគោលការណ៍ទូទៅដែលទាក់ទងទៅនឹងទំនាក់ទំនង គតិយុត្តផ្នែករដ្ឋប្បវេណី។ បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ និង ទំនាក់ទំនងញាតិ លើកលែងតែមានកំណត់ផ្សេងនៅក្នុងច្បាប់ពិសេស។⁷ ហើយក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក៏បានកំណត់ អំពីគោលការណ៍នៃការធានាសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់បុគ្គល ភាពស្មើគ្នារបស់បុរស នារី និងសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ ដែល ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។⁸ លើសពីនេះទៅទៀត ក្រមរដ្ឋប្បវេណី គោរពនូវសេរីភាពនៃឆន្ទៈរបស់បុគ្គល និងបញ្ញត្តិអំពីទំនាក់ទំនងគតិយុត្តប្រកបដោយសមភាពរវាងបុគ្គលឯកជន ដោយរួមបញ្ចូលទាំងនីតិបុគ្គល។ នីតិបុគ្គលសាធារណៈ ដែលនៅក្នុងទំនាក់ទំនងនៃការជួញដូរត្រូវចាត់ទុកថាជាបុគ្គលឯកជន។⁹ ជាក់ស្តែង ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏បានបញ្ញត្តិនូវមាត្រាមួយចំនួនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះ នៅក្នុង គន្ថីទី៧. អំពីញាតិ ហើយនៅក្នុងគន្ថីនេះ ក៏បានចែងលម្អិតទាក់ទងនឹង មូលហេតុនៃការលែងលះ, នីតិវិធី នៃការលែងលះ, ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ, ការប្រគល់អំណាចមេបា និងការផ្តល់អាហារភាគពូកិច្ច។ ជាពិសេសនៅក្នុងជំពូកទី១.អំពីបញ្ញត្តិទូទៅ, ជំពូកទី៣.អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងជំពូកទី៥.អំពីអំណាចមេបាជាអាទិ៍។

⁷ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា១។
⁸ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា២។
⁹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៣។

១.១.២. ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៦

ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ដោយព្រះមហាក្សត្រ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ ជាបទដ្ឋានគតិយុត្តមាននីតិវិធី ដែលទាក់ទងទៅនឹងបណ្តឹងនៃសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនេះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែល ច្បាប់ផ្សេងបានកំណត់ពិសេស។¹⁰ លើសពីនេះ គោលបំណងនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី គឺដើម្បីឱ្យតុលាការ ដោះស្រាយវិវាទរដ្ឋប្បវេណីដោយផ្អែកលើច្បាប់ និងដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់បុគ្គលឯកជន ហើយចំពោះជនគ្រប់រូប ត្រូវបានធានានូវសិទ្ធិពឹងពាក់តុលាការបាន។¹¹ បន្ថែមលើសពីនេះទៅទៀត នីតិវិធីនៃការលែងលះ គឺត្រូវអនុវត្ត ឬ អនុលោមទៅតាមក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ក៏ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនេះ ដោយសារតែកម្រិតនៃការរីកចម្រើនផ្នែកច្បាប់នៅ ប្រទេសកម្ពុជាយើងសព្វថ្ងៃមានភាពល្អប្រសើរ ទើបមានច្បាប់មួយចំនួនដែលជាប់ទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃការលែងលះ មានដូចជា ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ឆ្នាំ២០១០ និងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឆ្នាំ២០១០ ផងដែរ។

១.១.៣. ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ឆ្នាំ២០១០

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបាន ព្រះមហាក្សត្រប្រកាស ព្រះរាជក្រម លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣ នៅថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០។ មួយវិញទៀត ច្បាប់នេះត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណង ធានាការអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយរឿងក្តី ដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។¹² ជាក់ស្តែង ក្នុងវិសាលភាពនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជា បណ្តឹង បានលើកពីនីតិវិធីនៃការលែងលះតាមការព្រមព្រៀង គឺត្រូវអនុវត្តទៅតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តី រដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ព្រោះតែច្បាប់នេះបានបញ្ញត្តិផងដែរ ទាក់ទងទៅនឹងវិសាលភាពនៃការអនុវត្ត ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងនេះ។¹³ ជាការពិតណាស់ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ដោយបាន បញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា៩៧៩ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយក៏មានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃ រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង នៃតារាងឧបសម្ព័ន្ធផ្នែកទី៤ លេខរៀងទី៥ ទៀតផង។ មួយវិញទៀត ចំពោះករណីណាដែលច្បាប់បានកំណត់ ចំពោះការដោះស្រាយរឿងក្តីលែងលះដោយការព្រមព្រៀងក៏ត្រូវ អនុលោមជាមួយនឹងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីទូទៅផងដែរ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី

¹⁰ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១។

¹¹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២។

¹² ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២។

¹³ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, តារាងឧបសម្ព័ន្ធ ផ្នែកទី៤ លេខរៀងទី៥។

ដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ក៏ត្រូវបានគេយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងការដោះស្រាយរឿងក្តីលែងលះតាមការព្រមព្រៀង បន្ថែមទៀត។

១.១.៤. ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឆ្នាំ២០១០

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រ ប្រកាស ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១០/០០៨ បានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅថ្ងៃទី០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។ ច្បាប់នេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងធានា ការអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយរឿងក្តី ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល។¹⁴ ចំពោះវិសាលភាពនៃការអនុវត្តរបស់ច្បាប់នេះ គឺនៅត្រង់ចំណុច (គ) មាត្រា៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឆ្នាំ២០១០ ក៏បានបញ្ញត្តិពីការអនុវត្តបណ្តឹង ទាក់ទងនឹង ការលែងលះផងដែរ។¹⁵ ដូច្នេះការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ដែលជាការលែងលះដោយមានបណ្តឹង លែងលះ ដែលបណ្តឹងលែងលះនោះ នឹងត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះចំណុចនីតិវិធី ផ្សេងទៀតដែលច្បាប់នេះមិនមាន គឺត្រូវប្រើប្រាស់តាមមូលដ្ឋាននៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីបន្ថែម មិនមែន មានន័យថា ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានអនុលោមការច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល តែមួយនោះទេ ព្រោះវិសាលភាពនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី គឺបានក្តោបទៅលើបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់។

១.១.៥. ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ឆ្នាំ១៩៨៩

ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ឆ្នាំ១៩៨៩ បានសម្រេចប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ច្បាប់នេះ ដែលរដ្ឋសភា នៃរដ្ឋកម្ពុជា បានអនុម័តនៅថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៨៩ នាសម័យប្រជុំសាមញ្ញលើកទី១៧ នីតិកាលទី១។ ច្បាប់នេះ មានគោលដៅ ដាក់បទបញ្ជា និងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ដោយធានាសមភាពរវាង សហព័ទ្ធក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្នុងជីវភាពគ្រួសារ ពង្រឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ឪពុកម្តាយ ក្នុងការចិញ្ចឹម បីបាច់ថែរក្សាកូន និងជម្រុញការបណ្តុះបណ្តាលសីលធម៌ និងការអប់រំ ដើម្បីឱ្យទៅជាពលរដ្ឋល្អ មានមនសិការ ស្នេហាជាតិ ស្រឡាញ់ការងារ មានសម្បជញ្ញៈទទួលខុសត្រូវចំពោះសង្គម។¹⁶ ម្យ៉ាងវិញទៀតច្បាប់នេះក៏បាន បញ្ញត្តិអំពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នាផងដែរ ដោយប្តី ឬ ប្រពន្ធអាចប្តឹងសុំលែងលះគ្នាបាន កាលបើមានមូល ហេតុគ្រប់គ្រាន់ នេះបញ្ជាក់ថាខ្លួនពុំអាចរួមរស់ជាមួយគ្នាទៅទៀតបានទេ។ ដោយមូលហេតុទាំងនោះមានដូចជា៖ ការចុះចោលពីលំនៅឋាន ដោយឥតមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ហើយឥតមានផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងអាហារ និងទំនុក បម្រុងកូនសោះឡើយ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះថែមទាំងមានការវាយដំឃោរឃៅ ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញប្រមាថមើលងាយ

¹⁴ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា២។
¹⁵ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា៣។
¹⁶ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, លេខ ៥៦ ក្រ, ២៦ កក្កដា ១៩៨៩, មាត្រា១។

ធ្ងន់ធ្ងរចំពោះសហព័ទ្ធ ឬ ចំពោះបុព្វញ្ញតិបស់សហព័ទ្ធនេះ។ ហើយមានចិត្តផ្ទុយពីសីលធម៌ ឬ ប្រព្រឹត្តអាណាចារ្យ អពលានុភាព នៃលិង្គ និងបានរស់នៅបែកគ្នាអស់រយៈពេលជាង ០១ (មួយ) ឆ្នាំ។¹⁷ ការលែងលះដែលយោង តាមច្បាប់នេះ គឺបានអនុញ្ញាតឱ្យមានការលែងលះដោយការស្ម័គ្រចិត្តរវាងប្តីប្រពន្ធទាំងពីរនាក់បាន។¹⁸ ហើយ ប្រសិនបើប្តីប្រពន្ធទាំងពីរនោះ សម្រេចចិត្តច្បាស់ហើយថាអស់មនោសញ្ចេតនារស់នៅជាមួយគ្នា ហើយសង្ឃឹម ថានឹងមិនអាចបន្តជាមួយគ្នាទៀតបាន។ ហេតុដូច្នេះពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់នេះត្រូវបាន និរាករណ៍ដោយ ច្បាប់ស្តីពី ការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០១១ ដោយរក្សាទុកតែមាត្រាចំនួន ០៥ (ប្រាំ) ប៉ុណ្ណោះ ចាប់ពីមាត្រា៧៦ មាត្រា៧៧ និងមាត្រា៧៩ ដល់មាត្រា៨១ ដែលបានបញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងអាហារកិច្ចក្រោយពេលលែងលះ។

១.១.៦. ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០១១

ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ដោយព្រះរាជក្រម លេខ នស/រកម/០៥១១/ ០០៧ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១។ ច្បាប់នេះមានគោលបំណងធានាស្ថិរភាពនៃទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងធានាឱ្យមានការអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។¹⁹ លើសពីនេះច្បាប់ស្តីពី ការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី។²⁰ ដោយស្របតាមគោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានបញ្ញត្តិថា ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះ បញ្ហាដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា៤ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុ វត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀត។ ប៉ុន្តែទំនាក់ទំនងគតិយុត្តជាបន្តដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយនៅតែមានអត្ថិភាពក្រោយពេលកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ត្រូវអនុលោម តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយគិតត្រឹមកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។²¹

១.១.៧. ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម ឆ្នាំ២០២៣

ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម បានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧២៣/០០៩ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៣។ ច្បាប់នេះបានកំណត់អំពីវិធាន និង នីតិវិធីដែលទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន ការចុះបញ្ជីស្នាក់នៅ ការរៀបចំស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន ការចុះបញ្ជីអត្តសញ្ញាណបុគ្គលនឹងការរៀបចំ និងការគ្រប់គ្រងបញ្ជីប្រជាជន ក្នុងគោលបំណងដើម្បី ធានាឱ្យមាន ការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន ដែលជាកាតព្វកិច្ច ជាសកលដោយជាប់លាប់ និងអចិន្ត្រៃយ៍, ធានាឱ្យមានការចុះបញ្ជី

¹⁷ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, លេខ ៥៦ ក្រ, ២៦ កក្កដា ១៩៨៩, មាត្រា៣៩។

¹⁸ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, លេខ ៥៦ ក្រ, ២៦ កក្កដា ១៩៨៩, មាត្រា៤០។

¹⁹ ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៥១១/០០៧, ៣១ ឧសភា ២០១១, មាត្រា២។

²⁰ ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៥១១/០០៧, ៣១ ឧសភា ២០១១, មាត្រា៣។

²¹ ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៥១១/០០៧, ៣១ ឧសភា ២០១១, មាត្រា៥(១)។

អត្តសញ្ញាណបុគ្គលជាសកល ដោយជាប់លាប់ និងជាអចិន្ត្រៃយ៍, ធានាឱ្យមនុស្សគ្រប់រូបមានអត្តសញ្ញាណ ខាងផ្លូវច្បាប់តាមរយៈការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន ការចុះបញ្ជីអត្តសញ្ញាណ ដោយផ្តល់ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ៗ នូវលេខសម្គាល់អត្តសញ្ញាណបុគ្គល និងធានានូវការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ការទទួលបានសេវាគ្រប់ប្រភេទ ហើយ ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងការតាមដានភាពរីកចម្រើននៃសង្គម។²² ជាមួយគ្នានេះដែរ ច្បាប់នេះ ក៏មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះជនគ្រប់រូបដែលរស់នៅលើទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ដែលរស់នៅបរទេស។²³

១.១.៨. ប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ឆ្នាំ២០១៣

ប្រកាស ស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ លេខ ៨១.កយ.ស្រក/១៣ ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៣។ ប្រកាសនេះ មានគោលដៅធានានូវប្រសិទ្ធភាព នៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិ ប្តីប្រពន្ធ ដែលបង្កើតអានុភាពរវាងប្តីប្រពន្ធដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា ឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាម ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ និងច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០១១។²⁴ ជាក់ស្តែងនៅក្នុងប្រកាសនេះ មានគោលបំណងដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យប្តីប្រពន្ធ ឬ បុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា អាចធ្វើការ ចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិនៅមុន ឬ ក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន ដើម្បីកំណត់ឱ្យ បានច្បាស់លាស់ អំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។²⁵ លើសពីនេះ ប្រកាសនេះ មានវិសាលភាពអនុវត្ត ទៅលើចំណុចមួយចំនួនដូចជា ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ, ការចុះបញ្ជីអំពីការផ្លាស់ប្តូរកិច្ចសន្យា ទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ, ការលុបការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ និងនីតិវិធីនៃការចេញលិខិតបញ្ជាក់។²⁶

១.២. ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តនៃសហព័ទ្ធ

ដូចយើងបានដឹងស្រាប់ហើយថា ចំពោះការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលស្របតាមច្បាប់ធ្វើឱ្យកើតឡើងនូវ ចំណងដែលជាប់ទាក់ទងរវាងគូភាគីប្តីនឹងប្រពន្ធទាំងពីរនាក់ ហើយទំនាក់ទំនងគតិយុត្តនៃសហព័ទ្ធ អាចបង្កើត ឱ្យមាននូវចំណងគតិយុត្តមួយចំនួនជាមួយគ្នាដូចជា៖ ការបង្កើតឱ្យមានបុត្រ, ការបង្កើតឱ្យមានទ្រព្យសម្បត្តិរួម របស់ប្តីនឹងប្រពន្ធ និងទំនាក់ទំនងគតិយុត្តអំពីទ្រព្យសម្បត្តិរវាងប្តីនឹងប្រពន្ធ ហើយអាចធ្វើឱ្យកើតមានឡើងនូវ សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់សហព័ទ្ធផងដែរ។

²² ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម, លេខ នស/រកម/០៧២៣/០០៩, ០១ កក្កដា ២០២៣, មាត្រា១។
²³ ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម, លេខ នស/រកម/០៧២៣/០០៩, ០១ កក្កដា ២០២៣, មាត្រា២។
²⁴ ប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ, លេខ ៨១.កយ.ស្រក/១៣, ០៩ សីហា ២០១៣, ប្រការ១។
²⁵ ប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ, លេខ ៨១.កយ.ស្រក/១៣, ០៩ សីហា ២០១៣, ប្រការ២។
²⁶ ប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ, លេខ ៨១.កយ.ស្រក/១៣, ០៩ សីហា ២០១៣, ប្រការ៣។

១.៣. ប្រភេទនៃការលែងលះ

ជាក់ស្តែងបើយើងក្រឡេកមកមើល ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ បានបញ្ញត្តិឱ្យមានការលែងលះដោយ ការព្រមព្រៀងរវាងភាគីទាំងពីរ ដោយស្របតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ នៅក្នុងករណីនេះដែរ តុលាការនឹងសម្រេចឱ្យមានការលែងលះគ្នា ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា ភាគី ទាំងសងខាងមានបំណងពិតប្រាកដ ក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍។

មួយវិញទៀត ប្រសិនបើភាគីមិនមានការព្រមព្រៀងលែងលះគ្នាទេ នោះការលែងលះនៅតែអាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាតែមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវយ៉ាងច្បាស់លាស់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៧៨ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជា ណាចក្រកម្ពុជា។

ហេតុនេះ បើយើងក្រឡេកមកមើលក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ បានបញ្ញត្តិថា ការលែងលះមានពីរ ប្រភេទគឺ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង និងការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង។

១.៣.១. ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង សំដៅលើការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍។²⁷ ហេតុនេះ បើនៅក្នុង អំឡុងពេលដែលអ្នកទាំងពីររស់នៅជាមួយគ្នាជាថ្មី ប្រពន្ធ មានការកំរិតសន្តិសុខ រស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា ឬ ក៏បង្កើតឱ្យមាននូវសកម្មភាពណាមួយដែលបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថាអ្នកទាំងពីរពិតជាអស់មនោសញ្ចេតនា និង អស់និស្ស័យជាថ្មីប្រពន្ធនឹងគ្នា ហើយក៏មិនអាចបន្តក្នុងការរកស៊ីស្រាវជាមួយគ្នាហើយនោះ អ្នកទាំងពីរ អាចសម្រេចចិត្តលែងលះជាមួយគ្នាដោយស្ម័គ្រចិត្តបាន។

១.៣.២. ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង

ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ឬអាចហៅម៉្យាងទៀតបានថាជា ការលែងលះតាមពាក្យបណ្តឹង សំដៅលើការផ្តាច់នូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយភាគីម្ខាងមិនបានធ្វើការព្រមព្រៀងគ្នាអំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច ផ្សេងៗក្រោយពេលលែងលះ។ ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ត្រូវអនុលោមទៅតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិ វិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល។

១.៤. មូលហេតុនៃការលែងលះ

ជាការពិតណាស់ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺធ្វើឡើងដោយគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត និងពេលមានចំណង តាមផ្លូវច្បាប់ ហើយបុរស និងនារី ដែលជាសហព័ទ្ធមិនអាចទាមទារការលែងលះតាមតែអំពើចិត្តរបស់ខ្លួន នោះឡើយ។ ហេតុនេះ បើមានភាគីណាមួយដែលជាភាគីខាងប្តី ឬខាងប្រពន្ធ ចង់លែងលះ គឺត្រូវតែមានអង្គហេតុ

²⁷ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៩។

បញ្ជាក់ពីមូលហេតុរបស់ខ្លួនដែលបណ្តាលឱ្យខ្លួនមិនអាចរស់នៅជាមួយគ្នាបានទៅថ្ងៃមុខទៀត ហើយចំណុចនេះក៏ជាវិធានការមួយក្នុងការការពារភាពសុចរិតរបស់ភាគីម្ខាងទៀតដែរ។ ដូច្នេះហើយទើបក្រុមរដ្ឋប្បវេណីបានកំណត់ពីមូលហេតុមួយចំនួនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការលែងលះ ដើម្បីឱ្យភាគីដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របច្បាប់គឺ ប្តី ឬប្រពន្ធ អាចមានសិទ្ធិក្នុងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះគ្នា។²⁸ បន្ថែមលើសពីនេះ ដោយស្របទៅតាមខ្លឹមសារនៃមាត្រា ៩៧៩ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧ បានអនុញ្ញាតឱ្យមានការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងរវាងគូភាគីផងដែរ។ ក្នុងករណីនេះដែរ តុលាការនឹងសម្រេចឱ្យមានការលែងលះគ្នា ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា ភាគីទាំងសងខាងមានបំណងពិតប្រាកដ ក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍។ អាស្រ័យហេតុនេះ យើងខ្ញុំនឹងធ្វើការបកស្រាយឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា ដោយបានកំណត់យកនូវចំណុចដូចជា (១.៤.១.) អំពើផិត, (១.៤.២.) ការបោះបង់សហព័ទ្ធចោលដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ, (១.៤.៣.) ការមិនបានដឹងថាស្លាប់ ឬរស់របស់សហព័ទ្ធណាម្នាក់, (១.៤.៤.) ការរស់នៅបែកបាក់គ្នារបស់សហព័ទ្ធ និង(១.៤.៥.) ករណីធ្ងន់ធ្ងរដែលមិនអាចបដិទានទំនាក់ទំនងឡើងវិញបាន។

១.៤.១. អំពើផិត

អំពើផិត គឺជាការរួមសេវនកិច្ចរវាងបុរសដែលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ពីមុនដែលមិនទាន់រំលាយជាមួយស្ត្រីដទៃក្រៅពីប្រពន្ធរបស់ខ្លួន ឬការរួមសេវនកិច្ចរវាងស្ត្រីដែលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនទាន់រំលាយជាមួយបុរសដទៃក្រៅពីប្តីរបស់ខ្លួន។²⁹ ហើយភាគីខាងប្តី ឬប្រពន្ធ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះគ្នាបានតែក្នុងករណីដែលបានកំណត់ឡើងថា បើបានប្រព្រឹត្តអំពើផិតទៅលើសហព័ទ្ធ។³⁰

ឧបមាថា៖ លោក សុខ និងលោកស្រី សុខា ជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា។ ក្រោយពីបានរស់នៅជាមួយគ្នាអស់រយៈពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ស្រាប់តែលោក សុខ ទៅចាប់ចិត្តស្រឡាញ់ជាមួយនឹងនាង សយ ដោយអ្នកទាំងពីរបានដើរលេង និងណាត់ជួបគ្នាជាញឹកញាប់ ព្រមទាំងបានរួមសេវនកិច្ចជាមួយគ្នា។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ថ្ងៃមួយលោកស្រី សុខា ក៏បានដឹងថាប្តីរបស់លោកស្រីមានស្រី ហើយលោកស្រីក៏បានតាមដានរហូតបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកថាប្តីរបស់លោកស្រីពិតជាមានលួចលាក់ស្រីខាងក្រៅពិតប្រាកដមែន។ ក្នុងករណីនេះ ទង្វើរបស់លោក សុខ ដែលបានធ្វើដាក់លោកស្រី សុខា ជាការផិតក្បត់យ៉ាងពិតប្រាកដ។ ដូច្នេះ លោកស្រី សុខា មានសិទ្ធិក្នុងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងដើម្បីសុំលែងលះពីលោក សុខ ទៅតុលាការបាន។

²⁸ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨ (១)។

²⁹ ច្បាប់ស្តីពីឯកពន្ធភាព, លេខ នស/រកម/១០០៦/០២៦, ២១ តុលា ២០០៦, មាត្រា៧។

³⁰ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨ (១)(ក)។

១.៤.២. ការបោះបង់សហព័ទ្ធចោលដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ

ចំពោះការបោះបង់សហព័ទ្ធចោលដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ក៏ជាចំណុចមួយដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ផងដែរ ព្រោះការបោះបង់ចោលក៏មានន័យថា បោះបង់ទាំងករណីយកិច្ចរួមរស់នឹងគ្នា ដែលប្តី ប្រពន្ធគ្រប់រូបគ្រប់គ្រង អនុវត្តនៅពេលដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នារួចហើយ នោះភាគីណាម្នាក់ដែលត្រូវបានបោះបង់នោះ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការបាន។³¹ ដោយហេតុថាជីវិតរស់នៅជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា គឺត្រូវមានករណីយកិច្ច រួមរស់នឹងគ្នា សហការគ្នា និងសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយប្តីប្រពន្ធត្រូវរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា ហើយត្រូវ សហការសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក។³²

ឧបមាថា៖ លោក សៅ និងលោកស្រី នារី ជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា។ ស្រាប់តែថ្ងៃមួយលោកស្រី នារី បានចុះ ចេញពីផ្ទះចោលលោក សៅ រួចទៅរស់នៅជាមួយ និងបងស្រីរបស់លោកស្រី ដោយមិនបានឈ្មោះប្រកែកគ្នា សោះឡើយ។ លោកស្រី នារី បានចុះចេញដោយស្ងាត់ៗ ដោយមិនមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវនោះទេ។ ក្នុងករណីនេះ ទង្វើរបស់លោកស្រី នារី ដែលបានបោះបង់សហព័ទ្ធចោលដោយមិនបានប្រាប់ពីមូលហេតុបែបនេះ ជាមូលហេតុ ចម្បងមួយដែលភាគីម្ខាងទៀតគឺលោក សៅ ដែលជាប្តីរបស់លោកស្រី នារី នោះ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំលែងលះ ពីលោកស្រី នារី ទៅតុលាការបាន។

១.៤.៣. ការមិនបានដឹងថាស្លាប់ ឬរស់របស់សហព័ទ្ធណាម្នាក់

ប្តី ឬប្រពន្ធ ដែលបានចុះចេញពីផ្ទះ ដោយសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតមិនបានដឹងថាទៅនៅទីណា កន្លែងណា ហើយថែមទាំងមិនអាចទាក់ទងបានទៀត។ ការមិនបានដឹងថាសហព័ទ្ធនោះស្លាប់ ឬរស់ ភាគីអាចយកជា មូលហេតុក្នុងការលែងលះរបស់ខ្លួនបានផងដែរ ប៉ុន្តែការមិនបានដឹងដំណឹង ដោយទាក់ទងមិនបានបែបនេះ ឬ ការអវត្តមានរបស់សហព័ទ្ធត្រូវតែមានរយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំ។³³ ក្នុងករណីនេះចង់មានន័យថា បន្ទាប់ពី ផុតរយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំនេះហើយសហព័ទ្ធណាម្នាក់ដែលបានបាត់ខ្លួននោះ នៅតែមិនមានដំណឹងថា ស្លាប់ ឬ រស់នោះ សហព័ទ្ធម្ខាងទៀតអាចដាក់ពាក្យសុំលែងលះ និងសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតបាន។

ឧបមាថា៖ លោក ហេង និងលោកស្រី នី ជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា។ ក្រោយពីបានរស់នៅជាមួយគ្នាសុខៗ ស្រាប់តែលោក ហេង បានសម្រេចចិត្តចាកចេញពីស្រុកកំណើតដើម្បីទៅធ្វើការនៅក្រៅប្រទេស។ បន្ទាប់ពីថ្ងៃ ដែលលោក ហេង បានចាកចេញទៅ គឺលោកស្រី នី ទាក់ទងទៅលោកមិនបានសោះឡើយ ហើយក៏ពុំមាន ដំណឹងពីលោកថានៅរស់ ឬ ក៏ស្លាប់ដោយសារមូលហេតុអ្វីមួយត្រឡប់មកវិញដែរ។ ក្នុងករណីនេះ បើលោក ហេង

³¹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨ (១)(ខ)។
³² ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៦៦។
³³ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨ (១)(គ)។

បានដំណឹងបែបនេះ លើសពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ នោះលោកស្រី នី អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំលែងលះ ពីលោក ហេង ទៅតុលាការបាន។

១.៤.៤. ការរស់នៅបែកបាក់គ្នាជាបន្តបន្ទាប់រហូតដល់អស់រយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំ ក៏ជា

មូលហេតុនៃការលែងលះផងដែរ ហើយការរស់នៅបែកគ្នាបែបនេះអាចបណ្តាលមកពីការរស់នៅមិនចុះសម្រុង នឹងគ្នា ហើយក៏មានការទើសទាល់នឹងគ្នាទើបជាហេតុធ្វើឱ្យភាគីណាម្នាក់សម្រេចចិត្តចាកចេញទៅនៅផ្ទះ ផ្សេងមួយទៀត។³⁴ ការរស់នៅបែកបាក់គ្នា មិនមែនសុទ្ធសឹងតែជាចំណុចដែលភាគីអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង លែងលះគ្នាបាននោះទេ ព្រោះប្តីប្រពន្ធមួយចំនួនទៀត ក៏មានរស់នៅបែកគ្នាដូចគ្នា តែដោយសារតែកត្តាការងារ ជាដើម នេះគឺដើម្បីយកចំណូលសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ដល់គ្រួសារ។

ឧបមាថា៖ ក្រោយពីលោក ឈុន និងលោកស្រី ជា បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាអស់រយៈពេល ៣ (បី) ឆ្នាំរួចមក លោក ឈុន និងលោកស្រី ជា បានសម្រេចចិត្តរស់នៅបែកបាក់គ្នា ដោយសារតែមានការអាក់ អន់ស្រពន់ចិត្តនឹងគ្នាពីរឿងបន្តិចបន្តួច។ ហេតុនេះ ក្នុងករណីដែលអ្នកទាំងពីររស់នៅបែកគ្នាលើសពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ នោះភាគីណាម្នាក់អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំលែងលះទៅតុលាការបាន។

១.៤.៥. ករណីធ្ងន់ធ្ងរដែលមិនអាចបដិទានទំនាក់ទំនងឡើងវិញបាន

តាមការបកស្រាយនៅចំណុចមួយចំនួនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលហេតុនៃការលែងលះខាងលើរួចមក ចំពោះមូលហេតុនៃការលែងលះ មិនមែនមានត្រឹមតែចំណុចដែលបានបកស្រាយនឹងនោះទេ ពោលគឺនៅមាន មូលហេតុផ្សេងទៀតដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនោះគឺ ការបែកបាក់ ហើយដោយគ្មានសង្ឃឹមថាអាចនឹងអាចបដិទាន ឡើងវិញបាន។³⁵ ជាមួយគ្នានេះដែរ ចំពោះកំហុសដែលអាចចាត់ទុកថាមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ដែលមិនអាចឱ្យភាគី ទាំងពីរបដិទានទំនាក់ទំនងឡើងវិញបាននោះមានដូចជា ការជេរប្រមាថ ការប្រើប្រាស់អំពើហិង្សា ការចំណាយ ប្រាក់ខ្លះខ្លាយដើម្បីតែប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ការជំពាក់បំណុលគេដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវជាអាទិ៍ ដែលទាំង អស់នេះជាមូលហេតុដែលបណ្តាលឱ្យមានការបែកបាក់ និងមិនអាចបដិទានវិញបានទេ។ ក្នុងករណីទាំងនេះ ហើយ ដែលជាមូលហេតុដែលអាចឱ្យភាគីម្ខាងដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះជាមួយនឹងភាគីម្ខាងទៀតបាន។

³⁴ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨ (១)(ឃ)។

³⁵ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨ (១)(ង)។

ជំពូកទី២
ការលេខលះដោយ
ការព្រមព្រៀង

ជំពូកទី២

ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង អាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែ គូភាគីបានព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងការរំលាយ នូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ហើយអាពាហ៍ពិពាហ៍ មានអានុភាព ដោយការដាក់ពាក្យសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ ការចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការចុះបញ្ជីនៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូល ដ្ឋាន។³⁶ ហេតុនេះ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង គឺស្ថិតនៅក្រោមវិសាលភាព នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តី រដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។³⁷ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង តុលាការត្រូវសម្រេចសេចក្តីដោយ ដីកាសម្រេចអំពីការលែងលះ។³⁸ ជាក់ស្តែងនៅក្នុងជំពូកទី២ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង យើងខ្ញុំក៏បាន លើកយកនូវចំណុចមួយចំនួនបន្ថែមទៀតផងដែរ ដែលត្រូវបកស្រាយបន្តពីនីតិវិធីក្នុងការលែងលះដោយ ការព្រមព្រៀង ដោយធ្វើការសិក្សាទៅលើចំណុចដូចជា៖ (២.១.) ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការលែងលះដោយការ ព្រមព្រៀង, (២.២.) អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច, (២.៣.) នីតិវិធីដែលត្រូវបំពេញដោយភាគី និង(២.៤.) នីតិវិធី ដោះស្រាយការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង។

២.១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង គឺជាការរំលាយនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលស្របច្បាប់របស់គូភាគី។ ហើយការព្រមព្រៀងនេះទៀតសោត កើតឡើងពីឆន្ទៈពិតប្រាកដរបស់គូភាគីដោយផ្ទាល់។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអាចសម្រេចឱ្យលែងលះគ្នាបាន ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា ភាគីទាំងសងខាងមានបំណង ពិតប្រាកដ ក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍។³⁹ ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង មុននឹង សម្រេចដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការ ភាគីទាំងសងខាងត្រូវព្រមព្រៀងគ្នាឱ្យរួចជាស្រេចនូវមួយចំនួនដូចជា ស្នើសុំការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ, ការបែងចែកអំណាចមេបាលីកូន, បន្ទុកសាលាបឋមសម្រាប់ចិញ្ចឹម បីបាច់ថែរក្សាកូន ជាអាទិ៍។ ហេតុនេះ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង មិនមែនជារឿងដែលស្មុគស្មាញក្នុងការ ដោះស្រាយនោះទេ ព្រោះតែភាគីទាំងសងខាងបានសម្រេចព្រមព្រៀងគ្នារួចជាស្រេចនូវកម្មវត្ថុដែលបានដាក់ មកតុលាការរួចរាល់ហើយដែរ។ ក្នុងករណីនេះ ភាគីដាក់ពាក្យសុំលែងលះមកតុលាការនេះ គឺគ្រាន់តែសុំឱ្យ

³⁶ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៥៥។
³⁷ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា១ និងមាត្រា៣
³⁸ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៣ (២)។
³⁹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៩។

តុលាការចេញដីកាសម្រេចតាមរយៈការដាក់ពាក្យសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគីតែប៉ុណ្ណោះ។
យ៉ាងណាមិញ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងក៏ដោយ ក៏ត្រូវតែឆ្លងកាត់នីតិវិធីនៅតុលាការដដែល។

២.២. អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

ចំពោះភាគីដែលមានឆន្ទៈចង់ស្នើសុំលែងលះ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យសុំទៅអាជ្ញាធរដែលមានសមត្ថកិច្ចលើ
ការដោះស្រាយរឿងក្តីលែងលះ។ តែបើក្នុងករណីមានតុលាការច្រើនដែលមានសមត្ថកិច្ចលើរឿងក្តីណាមួយ
នោះតុលាការដែលទទួលពាក្យសុំលែងលះមុនគេចំពោះរឿងក្តីនោះ ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចដោះស្រាយ។⁴⁰ ដូចនេះ
ដើម្បីស្នើសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀងបាន ត្រូវឆ្លងកាត់នូវអាជ្ញាធរដែលមានសមត្ថកិច្ចចំនួន ពីរគឺ៖ (២.២.១.)
ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ និង(២.២.២.) តុលាការរាជធានី-ខេត្ត។

២.២.១. ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់

ក្នុងដំណាក់កាលនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ មិនមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការសម្រេចឱ្យគូភាគីលែងលះគ្នា
ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ, ការបែងចែកអំណាចមេបាលីកូន, ក៏ដូចជាបន្ទុកសហិយចំណាយសម្រាប់ចិញ្ចឹម
បីបាច់ថែរក្សាកូន នោះឡើយ។ សូមបញ្ជាក់ផងដែរថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ ដើរតួនាទីយ៉ាងចម្បងនៅក្នុងនីតិវិធី
ផ្សះផ្សា។ ហេតុនេះ ការដាក់ពាក្យសុំលែងលះទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ គ្រាន់តែជាជម្រើសរបស់គូភាគី
តែប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺថាភាគី ដែលចង់ដាក់ពាក្យសុំលែងលះ ត្រូវដាក់ដោយផ្ទាល់ទៅកាន់តុលាការដែលមាន
សមត្ថកិច្ចតែម្តងក៏បាន។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ប្រសិនបើភាគីណាម្នាក់ បានសម្រេចចិត្តដាក់ពាក្យសុំលែងលះ
មកកាន់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ នៃលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ ដូច្នោះក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ ត្រូវដើរតួនាទីជា
កិច្ចបឋមសិន គឺជាអ្នកផ្សះផ្សាគូភាគីជាមុនសិន។ យ៉ាងណាមិញ ការផ្សះផ្សាបែបនេះ គឺក្នុងគោលបំណងដើម្បី
ឱ្យគូភាគីបានត្រូវវត្តមានវិញ ហើយធ្វើការសះស្បើមនឹងគ្នាដើម្បីបន្តការរស់នៅក្នុងជីវិតជាប្តីប្រពន្ធសារជាថ្មីម្តងទៀត។
ក្នុងករណីនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ មានរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលទទួលបាន
ពាក្យសុំលែងលះ គឺត្រូវធ្វើយ៉ាងណាដែលអាចជាវិធីក្នុងការផ្សះផ្សាឱ្យគូភាគីសះស្បើមនឹងគ្នាបានវិញ។⁴¹ បន្ទាប់ពី
ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ បានធ្វើការផ្សះផ្សាហើយនោះ បើគូភាគីយល់ព្រមសះស្បើមនឹងគ្នាវិញ នោះក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់
ត្រូវតែកត់ត្រាពីអ្វីដែលគូភាគីបានសះស្បើមនឹងគ្នា ដោយទុកធ្វើជាកំណត់ហេតុ ដើម្បីធ្វើកិច្ចសន្យាសះស្បើមជាដល់
ភាគីទាំងពីរក្នុងការសម្រេចចិត្តទទួលយកការផ្សះផ្សានេះ។

⁴⁰ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៧ (១)។

⁴¹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៨២ (២)។

២.២.២. តុលាការរាជធានី-ខេត្ត

ជាការពិតណាស់ សមត្ថកិច្ចក្នុងការជម្រះក្តីលើរឿងក្តីលែងលះ គឺត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់។ ហើយនៅក្នុងករណីការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង មិនមែនគ្រប់តុលាការទាំងអស់សុទ្ធតែមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការដោះស្រាយលើរឿងក្តីលែងលះនោះទេ ពោលគឺរឿងក្តីប្រភេទនេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់តុលាការ។⁴² ហេតុនេះ ចំពោះសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខលើរឿងក្តីលែងលះដោយការព្រមព្រៀង គឺជាតុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ភាគីប្តី ឬប្រពន្ធ។⁴³ ជាមួយគ្នា តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើរឿងក្តីលែងលះដោយការព្រមព្រៀង គឺជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការរាជធានី-ខេត្តនៃលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ ដែលជាអ្នកដាក់ពាក្យសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀងនោះ។ ដូចនេះ មុនដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ភាគីក៏ត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចមួយចំនួនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងលំហូរនៃនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីផងដែរ។

២.៣. នីតិវិធីដែលត្រូវបំពេញដោយភាគី

ចំពោះរឿងក្តីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង គឺមានតែភាគីប្តី ឬប្រពន្ធទេ ដែលជាអ្នកផ្តើមដំណើរការនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយជាដំបូងតាមរយៈការដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការ ហើយមិនមែនជារឿងក្តីដែលតុលាការអាចចាប់ផ្តើមនីតិវិធីបណ្តឹងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិឡើយ។ នៅត្រង់ចំណុចនេះចង់មានន័យថា កម្មវត្ថុនៃការសម្រេច និងការចេញដីកាសម្រេច គឺអាស្រ័យលើភាគីអ្នកកំណត់នៅក្នុងពាក្យសុំ ហើយតុលាការអាចចាប់ផ្តើមជម្រះក្តីបានលុះត្រាតែបានទទួលនូវពាក្យសុំជាមុនសិន។ ហើយចំពោះសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខនៅក្នុងរឿងក្តីលែងលះដោយការព្រមព្រៀង គឺជាតុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ប្តីប្រពន្ធ។ ចំពោះនីតិវិធីដែលត្រូវបំពេញដោយភាគីនេះក៏នៅមានចំណុចដែលយើងខ្ញុំនឹងយកមកបកស្រាយបន្ថែមផងដែរគឺ (២.៣.១.) ការស្នើសុំការលែងលះ ហើយនៅក្នុងចំណុចមួយនេះ ក៏នៅមានចំណុចតូចៗមួយចំនួនដែលយើងខ្ញុំនឹងយកមកបកស្រាយនៅចំណុចខាងក្រោមជាបន្តបន្ទាប់ផងដែរ។

២.៣.១. ការស្នើសុំការលែងលះ

ចំពោះការស្នើសុំការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ចាប់ផ្តើមនៅពេលដែលភាគីសម្រេចដាក់ពាក្យស្នើសុំទៅតុលាការ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ឆ្នាំ២០១០។ ហេតុនេះ ដើម្បីអាចដាក់ពាក្យស្នើសុំទៅតុលាការបាន លុះត្រាតែគូភាគីបានព្រមព្រៀងគ្នាដោយធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះជាមួយគ្នា និងមានផ្តិតស្នាមមេដៃរបស់គូភាគី ព្រមទាំងមានឯកសារភ្ជាប់មកជាមួយផងដែរ ទើបអាចដាក់

⁴² ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៤។
⁴³ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៤ តារាងឧបសម្ព័ន្ធផ្នែកទី៤ លេខរៀងទី៥

ពាក្យសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀងបាន។ ចំពោះឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះមាន ដូចជា អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណគូភាគី, សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍, សំបុត្របញ្ជាក់កំណើតកូន, សៀវភៅស្នាក់នៅ ជាអាទិ៍។

២.៣.២. ពាក្យសុំលែងលះ

ជាទូទៅពាក្យសុំលែងលះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយសហព័ទ្ធណា ដែលមានឆន្ទៈពិតប្រាកដក្នុងការព្រមព្រៀង លែងលះគ្នា។ ក្នុងករណីដែលមានការព្រមព្រៀងលែងលះគ្នាបែបនេះ សហព័ទ្ធដែលមានបំណងចង់លែងលះនោះ អាចធ្វើការលែងលះគ្នាបានតាមរយៈពីរទម្រង់គឺ (២.៣.២.១.) ការដាក់ពាក្យសុំដែលធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និង(២.៣.២.២.) ការដាក់ពាក្យសុំដែលធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់។⁴⁴

២.៣.២.១. ពាក្យសុំលែងលះដោយលាយលក្ខណ៍អក្សរ

ដោយស្របតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ឆ្នាំ២០១០ ចំពោះពាក្យសុំ លែងលះដោយការព្រមព្រៀង អាចធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបានលុះត្រាតែ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវសរសេរទៅ តាមទម្រង់ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ហើយនៅក្នុងពាក្យសុំត្រូវសរសេរបញ្ជាក់នូវ ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំឱ្យបានច្បាស់លាស់ ហើយបើក្នុងករណីដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំមាន អ្នកតំណាង នោះនៅក្នុងពាក្យសុំក៏ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់ពីអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងនោះផងដែរ។ ចំពោះចំណុចបន្ទាប់ត្រូវ សរសេរនោះគឺ ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេច ឬ សកម្មភាពផ្សេងទៀតរបស់តុលាការដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ ត្រង់ចំណុចនេះ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំលែងលះមកតុលាការ គឺប្រាកដណាស់ច្បាស់ជាសុំទាមទារឱ្យ តុលាការចេញដីកាសម្រេចលែងលះ, ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ, ការបែងចែកអំណាចមេបាលីកូន, បន្ទុកសាហ៊ុយ ចំណាយសម្រាប់ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូន ជាអាទិ៍។ ហើយចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំចុងក្រោយ នោះគឺ អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ នៅក្នុងចំណុចនេះ ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់ពីអង្គហេតុចម្បងដែល ជាមូលហេតុសម្រាប់គាំទ្រដល់ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេច ដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានទាមទារ។⁴⁵ ជាមួយគ្នានេះដែរ បើក្នុងករណីដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំ មានឯកសារភស្តុតាង នោះអ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់ឯកសារទាំងនោះ ជាឯកសារដើម ឬ ឯកសារថតចម្លង ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យសុំលែងលះដាក់ជូនមកតុលាការ។⁴⁶

⁴⁴ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៤ (១) តារាងឧបសម្ព័ន្ធផ្នែកទី៤ លេខរៀងទី៥
⁴⁵ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២៦ (២)។
⁴⁶ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២៦ (៤)។

២.៣.២.១. ពាក្យសុំលែងលះដោយផ្ទាល់មាត់

ចំពោះពាក្យសុំលែងលះដោយផ្ទាល់មាត់ ភាគច្រើនទម្រង់នេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយប្រជាពលរដ្ឋដែលមិនសូវយល់ដឹងពីច្បាប់ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងមិនមានលទ្ធភាពក្នុងការប្រគល់សិទ្ធិជូនមេធាវីដើម្បីធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិ។ យ៉ាងណាមិញ ដើម្បីដាក់ពាក្យសុំដោយផ្ទាល់មាត់ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍នូវចំណុចនីមួយៗ នៅចំពោះមុខក្រឡាបញ្ជី ហើយក្នុងករណីនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ និងចុះហត្ថលេខា ហើយកំណត់ហេតុនេះហើយត្រូវបានចាត់ទុកថាជាពាក្យសុំ។⁴⁷

២.៣.៣. ការដាក់ពាក្យសុំលែងលះ និងការបង់ពន្ធ

ចំពោះការដាក់ពាក្យសុំលែងលះ អ្នកដាក់ពាក្យសុំលែងលះ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំនោះតុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ ដែលមានសមត្ថកិច្ចដោះស្រាយលើរឿងក្តីលែងលះដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់បាន ឬក្នុងករណីដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំ មានមេធាវីតំណាងដំណាងដោយអាណត្តិដែលបានជ្រើសរើសហើយនោះ មេធាវីនឹងជាអ្នកយកពាក្យសុំនោះដាក់ចូលដោយផ្ទាល់ទៅតុលាការក៏បានដែរ។⁴⁸ បន្ទាប់ពីពាក្យសុំលែងលះ បានដាក់ចូលរដ្ឋបាលតុលាការរាជធានី-ខេត្តហើយនោះ រដ្ឋបាលនឹងបញ្ជូនពាក្យសុំនេះទៅក្រឡាបញ្ជី ហើយក្រឡាបញ្ជីមាន តួនាទីជាអ្នកពិនិត្យលើពាក្យសុំនោះ ថាស្របតាមបញ្ញត្តិមាត្រា២៦នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ដែរឬទេ? បើពិនិត្យទៅឃើញថាត្រឹមត្រូវហើយនោះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវបញ្ជូនរឿងក្តីនេះទៅចៅក្រមដើម្បីដំណើរការនីតិវិធីបន្ត។ ប៉ុន្តែបើពិនិត្យទៅឃើញថាមិនត្រឹមត្រូវទេនោះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវរាយការណ៍យ៉ាងប្រញាប់ជូនទៅចៅក្រម ដើម្បីឱ្យចៅក្រមធ្វើការសម្រេចថា ឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំនោះធ្វើការកែតម្រូវ ឬចៅក្រមសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំនោះតាមរយៈដីកាសម្រេច។

ជាមួយគ្នានេះដែរ ចំពោះការដាក់ពាក្យសុំលែងលះ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់ប្រាក់នៃការបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំចំនួន ៥.០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល ។⁴⁹ ក្នុងករណីដែល អ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនបានបង់ពន្ធលើពាក្យសុំលែងលះទេនោះ តុលាការនឹងលើកពាក្យសុំនោះចោលដោយដីកាសម្រេច។⁵⁰ បន្ថែមលើសពីនេះ បន្ទាប់ពីចំណាយលើការបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំនេះហើយ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវចំណាយផ្សេងៗទៀត ប្រសិនបើស្ថានភាពនៃរឿងក្តីបានតម្រូវដូចជា ការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធផងដែរ។

⁴⁷ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២៦ (៣)។
⁴⁸ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា១៥។
⁴⁹ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២២ (១)។
⁵⁰ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២២ (៦)។

២.៤. នីតិវិធីដោះស្រាយការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

នីតិវិធីលែងលះដោយការព្រមព្រៀងអាចចាប់ផ្តើម នៅពេលដែលពាក្យសុំបានដាក់ជូនតុលាការរួចរាល់ ពេលនោះរដ្ឋបាលនឹងបញ្ជូនពាក្យសុំនោះទៅក្រឡាបញ្ជីដែលត្រូវទទួលបន្ទុកក្នុងរឿងក្តីនេះ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ពាក្យសុំនោះ ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យដោយក្រឡាបញ្ជី បើពិនិត្យឃើញថាត្រឹមត្រូវតាមកំណត់ច្បាប់ហើយនោះតុលាការ នឹងចាត់ចំណាត់ការទៅតាមនីតិវិធីជាបន្តបន្ទាប់ដូចជា៖ (២.៤.១.) ការកោះហៅគូភាគី, (២.៤.២.) ការផ្សះផ្សា, (២.៤.៣.), នីតិវិធីនៃការសាកសួរ និង(២.៤.៤.) ការសម្រេចលើពាក្យស្នើសុំ។

២.៤.១. ការកោះហៅគូភាគី

ចំពោះនីតិវិធីកោះហៅគូភាគី បន្ទាប់ពីក្រឡាបញ្ជីបានត្រួតពិនិត្យទៅលើពាក្យសុំឃើញថាត្រឹមត្រូវ ក្រឡាបញ្ជីនឹងចុះសំណុំរឿងនោះចូលទៅក្នុងបញ្ជី រួចបញ្ជូនសំណុំរឿងនេះទៅកាន់ចៅក្រមដែលត្រូវទទួលបន្ទុក ក្នុងរឿងនេះដើម្បីធ្វើការបើកការជំនុំជម្រះនូវនីតិវិធីជាបន្តបន្ទាប់ទៀត។ ចំពោះនីតិវិធីបន្ទាប់ គឺតុលាការអាច កោះហៅអ្នកដាក់ពាក្យសុំលែងលះ ភាគីម្ខាងទៀត ឬ ជាជនផ្សេងទៀតដែលតុលាការយល់ឃើញថាចាំបាច់ ដោយកំណត់កាលបរិច្ឆេទ។⁵¹ ដោយហេតុថាបានជា តុលាការកោះហៅភាគីឱ្យចូលមកនេះគឺ ដើម្បីឱ្យភាគី ចូលមកបំភ្លឺឱ្យកាន់តែច្បាស់ អំពីអង្គហេតុ ដែលបានដាក់មកតុលាការ។

២.៤.២. ការផ្សះផ្សា

ការផ្សះផ្សា គឺជាវិធានការចាត់ចែងដោយតុលាការ ដើម្បីសម្របសម្រួល បញ្ចុះបញ្ចូលឱ្យសហព័ទ្ធ ព្រមព្រៀងសះស្បើយនឹងគ្នាវិញ។ នៅក្នុងករណីដែលភាគីយកពាក្យសុំលែងលះទៅដាក់នៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ គឺបានឆ្លងកាត់នូវនីតិវិធីផ្សះផ្សាដូចបានជម្រាបជូននៅខាងលើរួចហើយ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាបានឆ្លងកាត់ ឬមិនបាន ឆ្លងកាត់ការផ្សះផ្សានៅដំណាក់កាលក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ក៏ដោយ តុលាការត្រូវតែសាកល្បងផ្សះផ្សាជាមុនសិន មុននឹងឈានទៅដល់នីតិវិធីបន្តបន្ទាប់ទៀត។⁵² ហេតុនេះ ទោះបីជារឿងក្តីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ជាការសម្តែងឆន្ទៈរបស់ភាគីក៏ដោយ ក៏ចៅក្រមតែងតែព្យាយាមផ្សះផ្សាភាគីទាំងពីរឱ្យត្រូវវិវឌ្ឍនឹងគ្នាវិញដែរ។ ហើយបើតុលាការពិនិត្យឃើញថា ការលែងលះនោះអាចបង្កជាផលអវិជ្ជមានខ្លាំងចំពោះកូន ហើយភាគីនៅមាន មនោសញ្ចេតនាជាមួយគ្នានៅឡើយ នោះការផ្សះផ្សាធ្វើឡើងដើម្បីឱ្យភាគីព្រមសះស្បើយនឹងគ្នាវិញ ហើយយល់ព្រម ដកពាក្យសុំលែងលះ ហើយព្រមទៅរួមរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នាម្តងទៀត។

⁵¹ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២៩ (១)។

⁵² ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៨៤ (១)។

២.៤.៣. នីតិវិធីនៃការសាកសួរ

ជាក់ស្តែងបើយើងក្រឡេកមកមើលនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការសាកសួរវិញ គឺក្រៅពីបានផ្តល់ឱ្យភាគីបញ្ជាក់ ឱ្យកាន់តែច្បាស់នូវឆន្ទៈព្រមព្រៀងរបស់ខ្លួនលើគ្រប់បញ្ហាដែលបានទាមទារ ហើយតុលាការអាចធ្វើការស្រាវជ្រាវ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ឬធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិទៀតផង។⁵³ ហេតុនេះចំពោះការដឹកនាំនីតិវិធីនេះ តុលាការមិនឈរលើគោលការណ៍នៃសិទ្ធិចាត់ចែងរបស់ភាគីដូចការអនុវត្តក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងធម្មតាឡើយ ពោលគឺ តុលាការអាចលើកយកអង្គហេតុដែលភាគីមិនបានអះអាងមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃដីកាសម្រេចបាន។

២.៤.៤. ការសម្រេចលើពាក្យស្នើសុំ

នៅក្នុងពាក្យស្នើសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀង គឺមានន័យថាជាការចេញសេចក្តីសម្រេចដោយ តុលាការ លើពាក្យស្នើសុំលែងលះដែលភាគីបានដាក់ជូនតុលាការ ហើយពាក្យស្នើនេះទៀតសោតត្រូវសម្រេចចេញ ដោយដីកាសម្រេចរបស់តុលាការចំពោះការស្នើសុំទាំងឡាយណាដែលភាគីបានដាក់ជូនតុលាការ។

២.៤.៥. ការចេញដីកាសម្រេច

បន្ទាប់ពីបានឆ្លងកាត់នូវនីតិវិធីផ្សេងៗ និងនីតិវិធីនៃការសាកសួររួចមក គូភាគីនៅតែមិនសះជានឹងគ្នា វិញនោះទេ។ ហេតុនេះ តុលាការអាចសម្រេចសេចក្តី ដោយការចេញដីកាសម្រេចចំពោះពាក្យស្នើសុំលែងលះ ដោយការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគីបាន។⁵⁴ ភ្ជាប់ជាមួយគ្នានេះដែរ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេច ដោយធ្វើឡើង ក្នុងទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយត្រូវសរសេរនូវសំអាងហេតុ ដោយមាននូវសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ និងមាន ចុះហត្ថលេខារបស់ចៅក្រមលើសេចក្តីសម្រេចផងដែរ។⁵⁵ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចទៅ ដល់ភាគីដែលបានធ្វើការដាក់ពាក្យសុំនោះ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈបញ្ជូន ឬការផ្ញើជូនជាឯកសារចតម្តង យថាភូតនៃដីកានោះ។⁵⁶ បន្ថែមលើសនេះទៀត ដីកាសម្រេចនេះ នឹងមានតម្លៃដូចគ្នាទៅនឹងសាលក្រមស្ថាពរដែរ។ បន្ទាប់ពីបានចេញដីកាសម្រេចរួចរាល់ហើយ ភាគីដែលបានទទួលដីកាសម្រេចចង់ប្តឹងជំទាស់ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចនោះ។⁵⁷

⁵³ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២៧។
⁵⁴ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា២៨ (១)។
⁵⁵ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៣៥។
⁵⁶ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៣៦។
⁵⁷ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៤០។

ជំពូកទី៣

ការលេខលះដោយ

គ្មានការព្រមព្រៀង

ជំពូកទី៣

ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង

ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ឬការលែងលះតាមពាក្យបណ្តឹង គឺជាការផ្តាច់នូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយភាគីម្ខាងមិនបានធ្វើការព្រមព្រៀងគ្នាអំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចផ្សេងៗក្រោយពេលលែងលះ។ ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ត្រូវអនុលោមទៅតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល។ ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ត្រូវឆ្លងកាត់នូវដំណាក់កាលជាច្រើន ដែលធ្វើឱ្យការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងមានភាពស្មុគស្មាញ ក៏ដូចជាត្រូវប្រើរយៈពេលយូរជាងការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង។ ដើម្បីយល់ដឹង និងសិក្សាអំពីការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ឱ្យបានច្បាស់លាស់ គប្បីយល់នូវ (៣.១.) ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង, (៣.២.) អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច, (៣.៣.) នីតិវិធីដែលត្រូវបំពេញដោយភាគី និង(៣.៤.) នីតិវិធីជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងលែងលះជាមុនសិន។

៣.១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង

ការលែងលះដែលមានមូលហេតុដូចមានចែងនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ គឺជាការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង មានន័យថាភាគីម្ខាង(ប្តី-ប្រពន្ធ)នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ មិនមានឆន្ទៈក្នុងការលែងលះតែភាគីម្ខាងទៀតមិនអាចរួមរស់ជាមួយគ្នាទៀតបាន ដោយយោងទៅលើមូលហេតុនៃការលែងលះ ដូចជាមានអំពើផិតក្បត់ ទៅលើសហព័ទ្ធ, ការបោះបង់សហព័ទ្ធចោល ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ, មិនដឹងច្បាស់ថាសហព័ទ្ធស្លាប់ ឬរស់អស់រយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំ, សហព័ទ្ធបានរស់នៅបែកគ្នាជាបន្តបន្ទាប់ អស់រយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដែលផ្ទុយនឹងគោលបំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងករណីផ្សេងទៀតដែលនាំឱ្យទំនាក់ទំនងត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបាន។

ដូច្នោះភាគីម្ខាង (ប្តី-ប្រពន្ធ) នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារលែងលះគ្នា ទៅតុលាការរាជធានី-ខេត្ត ហើយបើតុលាការឃើញថាមានមូលហេតុ និងភស្តុតាងបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់ថាភាគីទាំងពីរពិតជាមិនអាចរួមរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធទៀតបាន នោះតុលាការត្រូវសម្រេចឱ្យភាគីលែងលះគ្នាតាមរយៈអំណាច " សាលក្រម " នេះបើយោងតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល។

បើទោះបីជាពាក្យបណ្តឹងទាមទារការលែងលះរបស់ភាគី មានមូលហេតុដូចមានរៀបរាប់ខាងលើក៏ដោយ ប៉ុន្តែប្រសិន បើតុលាការយល់ឃើញថាការលែងលះនោះ បណ្តាលឱ្យការទ្រទ្រង់ជីវភាពរបស់ប្តី-ប្រពន្ធ ឬកូនក្រលំបាក ឬឈឺចាប់ដែលពុំអាចទ្រាំទ្របាន ឬដោយសារតែការទាមទារនោះផ្ទុយនឹងភាពសុចរិត នោះតុលាការអាចច្រានចោល ការទាមទារលែងលះគ្នានោះបាន ដោយពិចារណាលើស្ថានភាពជាក់ស្តែង ឬដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ។

ហេតុដូច្នេះការលែងលះ ឬការរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របច្បាប់ ដែលប្តី-ប្រពន្ធបានចុះសំបុត្រ អាពាហ៍ពិពាហ៍ ត្រូវតែធ្វើឡើងតាមផ្លូវតុលាការ។ ភាគីប្តី ឬប្រពន្ធ មិនអាចបង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះក្រៅ ប្រព័ន្ធតុលាការ ឬគ្រាន់តែដាក់លិខិតជូនដំណឹងទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់បានទេ។ ប្រសិនបើមិនបានឆ្លងកាត់ ការសម្រេចសេចក្តីតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការនោះទេ ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេត្រូវទុកជា បានការដដែល។

៣.២. អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

ចំពោះអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងរឿងក្តីលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងមានពីរគឺ (៣.២.១.) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ និង(៣.២.២.) តុលាការរាជធានី-ខេត្ត។

៣.២.១. ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់មានតួនាទីចម្បងគឺ ធ្វើការផ្សះផ្សា និងសម្របសម្រួលក្នុងនីតិវិធីលែងលះដោយ គ្មានការព្រមព្រៀង។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ពុំមានអំណាចក្នុងការសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងលែងលះនោះទេ ពោលគឺពុំមានអំណាចសម្រេចឱ្យមានការលែងលះគ្នា ឬសម្រេចអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួមប្តីប្រពន្ធ ឬ សម្រេចអំពីអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបាលីកូនឡើយ។ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយនៅពេលភាគីមាន បំណងចង់លែងលះ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យសុំនោះទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់នៅលំនៅឋានប្តី ឬប្រពន្ធឱ្យដោះស្រាយ មុនពេលដាក់ទៅតុលាការ។ ក្នុងករណីនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ ត្រូវធ្វើការផ្សះផ្សាឱ្យភាគីនៃបណ្តឹង ដើម្បីឱ្យភាគី សះជាគ្នាបានក្នុងអំឡុងពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំនោះ។ ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ មិនអាចផ្សះផ្សាឱ្យភាគីសះជាគ្នាបានទេ ត្រូវចាត់ទុកថាមានពាក្យបណ្តឹងលែងលះគ្នា ហើយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ ត្រូវបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងលែងលះនោះទៅតុលាការជាបន្ទាន់។⁵⁸ មូលហេតុនៃការផ្សះផ្សាគឺ ដោយសារតែការ លែងលះអាចធ្វើឱ្យបាត់បង់ផលប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជា ពេលវេលា ទ្រព្យសម្បត្តិ និងសុភមង្គលជាអាទិ៍។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលការផ្សះផ្សារបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់បានសម្រេច មានន័យថាភាគីព្រមព្រៀងរួមរស់នៅជាមួយ គ្នាវិញ នោះក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ ក៏ដូចជាធ្វើកិច្ចសន្យាសះជាដល់ភាគី។

៣.២.២. តុលាការរាជធានី-ខេត្ត

នៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងលែងលះ សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីពិសេសលើរឿងក្តីលែងលះគ្នា ត្រូវស្ថិតនៅក្រោម សមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ របស់តុលាការរាជធានី-ខេត្ត ដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅលំនៅឋានរបស់ភាគីនៃទំនាក់ទំនងឋានៈ

⁵⁸ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៨២ (២)។

បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងនោះ។⁵⁹ ក្នុងករណីនេះមានន័យថា នៅពេលដែលភាគីណា(ប្តី ឬប្រពន្ធ) ដែលមានបំណងចង់រំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ភាគីនោះត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅកាន់តុលាការរាជធានី-ខេត្តនៃលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ ឬលំនៅឋានរបស់ប្តីប្រពន្ធ។ នៅក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងលែងលះមិនបានឆ្លងកាត់ការផ្សះផ្សាទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ក៏ដោយ ក៏ភាគីនៃបណ្តឹងអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះរបស់ខ្លួនទៅកាន់តុលាការមានសមត្ថកិច្ចដោយផ្ទាល់ផងដែរ។ នៅពេលដែលទទួលពាក្យបណ្តឹងលែងលះ តុលាការត្រូវធ្វើចំណាត់ការលើរឿងក្តីស្របតាមនីតិវិធី។

៣.៣. នីតិវិធីដែលត្រូវបំពេញដោយភាគី

នៅក្នុងរឿងក្តីនៃការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងមានតែភាគីនៃបណ្តឹង (ប្តី ឬប្រពន្ធ) ទេ ដែលជាអ្នកផ្តើមដំណើរការនីតិវិធីក្នុងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការ មិនមែនជារឿងក្តីដែលតុលាការអាចចាប់ផ្តើមនីតិវិធីបណ្តឹងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិឡើយ។ មានន័យថា កម្មវត្ថុនៃការសម្រេច និងចេញសាលក្រមគឺ ភាគីជាអ្នកកំណត់នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង ហើយតុលាការអាចចាប់ផ្តើមជម្រះក្តីបានទាល់តែទទួលបានពាក្យបណ្តឹងជាមុនសិន។ ហេតុនេះក្នុងនីតិវិធីលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ភាគីត្រូវបំពេញនូវកាតព្វកិច្ចមួយចំនួនក្នុងការចូលរួមក្នុងដំណើរនីតិវិធី មានដូចជា៖ (៣.៣.១.) ការធ្វើបណ្តឹងលែងលះ (៣.៣.២.) ឯកសារភ្ជាប់ និងភស្តុតាងទៅតុលាការផងដែរ។

៣.៣.១. ការធ្វើបណ្តឹងលែងលះ

បណ្តឹងលែងលះកើតឡើងនៅពេលដែលភាគីដែលមានបំណងចង់រំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅយកទៅដាក់នៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឆ្នាំ២០១០ និងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៦។ ប៉ុន្តែមុននឹងដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ភាគីគប្បីត្រូវតែសរសេរពាក្យបណ្តឹងនោះ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ក៏ដូចជាភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារនិងភស្តុតាងជាមុនសិន។

៣.៣.១.១. និយមន័យនៃបណ្តឹង

បណ្តឹង សំដៅលើសកម្មភាពទាមទារមួយ ដែលធ្វើឡើងដោយដើមចោទចំពោះចុងចម្លើយទៅកាន់តុលាការនៃការជំនុំជម្រះក្តី ដោយបានអះអាងពីអត្ថិភាព ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តតាមផ្លូវច្បាប់ ហើយទាមទារឱ្យតុលាការចេញសាលក្រមដែលមានខ្លឹមសារកំណត់មួយ ដោយផ្អែកទៅលើការអះអាងទាំងនេះ តាមរយៈពេលការដាក់ពាក្យបណ្តឹង។ បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចត្រូវបានបែងចែកជាច្រើនប្រភេទទៅតាមបទដ្ឋាននីមួយៗ ប៉ុន្តែ

⁵⁹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១០ (១)។

វិធីបែងចែក ដែលជាគោលគំនិតនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី គឺការបែងចែកដោយយកប្រភេទនៃការទាមទារតាម ផ្លូវបណ្តឹង និងខ្លឹមសារនៃការទាមទារ ធ្វើជាមាត្រដ្ឋានក្នុងការកំណត់ នាំឱ្យប្រភេទនៃបណ្តឹងត្រូវបានបែងចែកជាបី គឺ បណ្តឹងទាមទារឱ្យផ្តល់ការលើក បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់ និងបណ្តឹងទាមទារឱ្យបង្កើត ប្តូរ ឬរំលត់ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត។ សម្រាប់បណ្តឹងនៅក្នុងរឿងលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ជាប្រភេទបណ្តឹងទាមទារ ឱ្យបង្កើត ប្តូរ ឬ រំលត់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត មានន័យថា ជាបណ្តឹងទាមទារ ឱ្យតុលាការចេញសាលក្រមបង្កើត ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តថ្មីដោយផ្អែកលើការអះអាងអំពីអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិ ឬ មានមូលហេតុនៃការបង្កើតទំនាក់ទំនង គតិយុត្តជាកំណត់ណាមួយតាមផ្លូវបណ្តឹង។

៣.៣.១.២. ការសរសេរពាក្យបណ្តឹង

ដោយយោងតាមមាត្រា ៧៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៦ ការប្តឹង ត្រូវធ្វើដោយដាក់ពាក្យបណ្តឹង ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅតុលាការ។ ចំពោះពាក្យបណ្តឹងលែងលះនេះដែរ ភាគីដែលធ្វើបណ្តឹងលែងលះ ត្រូវ បានច្បាប់កំណត់ឱ្យហៅថា ភាគីដើមបណ្តឹង ឬភាគីដើមចោទ ហើយសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតដែលទទួលរងការប្តឹងពី បណ្តឹងលែងលះនោះ ហៅថា ចុងចម្លើយ។ នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងលែងលះនេះផងដែរ ត្រូវសរសេរអំពី ឈ្មោះ អាសយដ្ឋាន របស់ដើមចោទ និងចុងចម្លើយឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ក្នុងករណីដែល ដើមចោទ និងចុងចម្លើយ មានមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិ ក្នុងពាក្យបណ្តឹងលែងលះក៏ត្រូវសរសេរអំពីឈ្មោះរបស់មេធាវី និងអាសយដ្ឋាន របស់ក្រុមហ៊ុនរបស់មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិនោះដូចគ្នា។ លើសពីនេះនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងលែងលះក៏ត្រូវ សរសេរអំពីខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការចេញ។ ខ្លឹមសារដែលត្រូវបញ្ជាក់រួមមាន ខ្លឹមសារទាមទារចម្បង និងខ្លឹមសារទាមទារបន្ទាប់បន្សំ។ ចំពោះខ្លឹមសារទាមទារចម្បង គឺជាការទាមទារនូវ ការលែងលះ។ ចំណែកឯខ្លឹមសារទាមទារបន្ទាប់បន្សំ រួមមាន ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ការសុំសិទ្ធិគ្រប់គ្រង បីបាច់ថែរក្សា និងធ្វើជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីកូន ជាអាទិ៍។ បន្ថែមពីនេះ សហព័ទ្ធដើមចោទ ក៏ត្រូវសរសេរ អំពី អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការទាមទារ និងអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារផងដែរ។ ហេតុនេះ សម្រាប់អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការទាមទារក្នុងបណ្តឹងលែងលះ គឺត្រូវឱ្យភាគីធ្វើការបង្ហាញ ពីចំណង គតិយុត្តដោយស្របច្បាប់ ទៅកាន់តុលាការ ពីព្រោះការលែងលះអាចទាមទារទៅបាន លុះត្រាតែភាគីពិតជា មានអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិក្នុងការធ្វើបណ្តឹងលែងលះ។⁶⁰ ហើយសម្រាប់អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ ជាហេតុការណ៍ទាំងឡាយណាដែលនាំដើមចោទសម្រេចធ្វើបណ្តឹងលែងលះ ពោលគឺមូលហេតុនៃការទាមទារ លែងលះ នៅក្នុងមាត្រា ៩៧៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧។

⁶⁰ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៧៥ (២)។

៣.៣.១.៣. ការដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងការបង់ពន្ធ

ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងលើរឿងក្តីលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ភាគីដែលមានបំណងចង់រំលាយ ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅខាងផ្នែករដ្ឋបាល របស់តុលាការរាជធានី-ខេត្តនៃលំនៅឋាន ប្តី ឬប្រពន្ធ ឬលំនៅឋានប្តីប្រពន្ធ។

ជាទូទៅនៅពេលដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានដាក់ទៅតុលាការ ភាគីដើមចោទត្រូវបង់ពន្ធលើពាក្យបណ្តឹង ដែលមានចំនួនទឹកប្រាក់ដោយគណនាតាមតម្លៃនៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់។ ហើយ ការគណនាពន្ធលើពាក្យបណ្តឹង គឺត្រូវយកតម្លៃនៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង មកធ្វើជាមូលដ្ឋានដើម្បីធ្វើការគណនា។ ប៉ុន្តែដោយសារកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងលែងលះមិនអាចកំណត់បាន ករណីនេះតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងលែងលះត្រូវ ចាត់ទុកថាមាន ចំនួន ៥.៥០០.០០០ (ប្រាំលានប្រាំសែន) រៀល។⁶¹ ដូចនេះ នៅពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង លែងលះ ដើមចោទ ត្រូវធ្វើការបង់ពន្ធលើពាក្យបណ្តឹងលែងលះចំនួន ៥៥.០០០ (ប្រាំម៉ឺនប្រាំពាន់) រៀល។

៣.៣.២. ឯកសារភ្ជាប់ និងភស្តុតាង

ឯកសារភ្ជាប់ គឺសំដៅលើឯកសារទាំងឡាយណាដែលដើមចោទដាក់ភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យបណ្តឹង លែងលះ។ មានន័យថានៅពេលដើមចោទដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះទៅតុលាការ ដើមចោទត្រូវតែដាក់ឯកសារ ភ្ជាប់ផ្សេងៗដូចជា អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណដើមចោទ និងចុងចម្លើយ សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ សំបុត្រកំណើតរបស់កូន ព្រមទាំងឯកសារផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ។ បន្ថែមពីនេះដើមចោទក៏ត្រូវដាក់ភ្ជាប់នឹងភស្តុតាង ផ្សេងៗផងដែរ ពីព្រោះតុលាការត្រូវទទួលស្គាល់អង្គហេតុដោយផ្អែកលើភស្តុតាងជាមូលដ្ឋាន។⁶² មួយវិញទៀត ដោយសារតែបណ្តឹងលែងលះជាប្រភេទបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូចនេះការសម្រេចសេចក្តីរបស់តុលាការពឹងផ្អែក លើអង្គហេតុ ភស្តុតាង និងសាក្សី ដែលភាគីនីមួយៗដាក់មកតុលាការ។ ការពិនិត្យភស្តុតាង ត្រូវធ្វើឡើងតាម ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យរបស់ភាគី។ តុលាការអាចសម្រេចថា ត្រូវទទួលស្គាល់ ឬមិនទទួលស្គាល់នូវការអះអាង អំពីអង្គហេតុ ដោយភស្តុតាងដែលគូភាគីបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យ ឬបើយល់ឃើញថាមានការចាំបាច់ផ្សេងទៀត នោះតុលាការអាចធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាង ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន។⁶³

⁶¹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៦០ (៣) និងប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលឧបសម្ព័ន្ធ១ និងឧបសម្ព័ន្ធ២ នៃប្រកាសលេខ ២៨ កយ ប្រក, ០៧ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ស្តីពីប្រភេទពាក្យសុំដែលតម្រូវឱ្យបង់ពន្ធ ចំនួនទឹកប្រាក់ នៃពន្ធដាក់ពាក្យ និងចំនួនពន្ធដែលត្រូវបង់ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពក្រៅពីពាក្យសុំទៅតុលាការឱ្យសម្រេចសេចក្តី និង មាត្រដ្ឋានសម្រាប់គណនាប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ និងតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង, លេខ៥៤ កយ ប្រក/០៩, ២២ មិថុនា ២០០៩។
⁶² ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១២៣ (១)។
⁶³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១២៤។

៣.៤. នីតិវិធីជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងលែងលះ

នៅពេលដែលមានបណ្តឹងលែងលះ តុលាការត្រូវដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះ ដោយអនុលោមទៅតាម ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល។⁶⁴ ចំពោះនីតិវិធីជំនុំជម្រះលើ រឿងក្តីលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងនេះផងដែរ រួមមាន (៣.៤.១.) ការពិនិត្យលើបណ្តឹងទាមទារការលែងលះ, (៣.៤.២.) ការកោះហៅគូភាគី និងការបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹង, (៣.៤.៣.) ការផ្សះផ្សា, (៣.៤.៤.) ការចាត់ចែងរក្សា ការពារបណ្តោះអាសន្ន, (៣.៤.៥.) នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល, (៣.៤.៦.) នីតិវិធីទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់ និង(៣.៤.៧.) ការសម្រេចសេចក្តី។

៣.៤.១. ការពិនិត្យលើបណ្តឹងទាមទារការលែងលះ

នៅពេលដែលបណ្តឹងត្រូវបានដាក់ ក្រឡាបញ្ជី គឺជាអ្នកដែលមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការទទួលនូវពាក្យ បណ្តឹងលែងលះមកធ្វើការពិនិត្យ និងចុះលេខសំណុំរឿង។ ហើយក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើការពិនិត្យពាក្យបណ្តឹងលែងលះ ដោយផ្អែកតាមទម្រង់ដែលច្បាប់បានកំណត់ ពោលគឺ ត្រូវពិនិត្យមើលថា តើក្នុងពាក្យបណ្តឹងនោះមានសរសេរ នូវចំណុចដែលចាំបាច់សរសេរក្នុងពាក្យបណ្តឹងគ្រប់គ្រាន់ តាមមាត្រា ៧៥ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ហើយឬនៅ? តើដើមចោទបានបង់ពន្ធសម្រាប់ការដាក់ពាក្យបណ្តឹង តាមច្បាប់បានកំណត់ ហើយឬនៅ? ការពិនិត្យ នេះគឺជា ការពិនិត្យអំពីភាពស្រប ឬមិនស្រប នឹងលក្ខខណ្ឌទម្រង់ ហើយលក្ខខណ្ឌផលប្រយោជន៍នៃបណ្តឹង ឬ លក្ខខណ្ឌបណ្តឹងផ្សេងទៀត ឬក៏ការទាមទារ តាមផ្លូវបណ្តឹងនេះមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវដែរឬទេ។ ក្នុងករណី ដែលក្រឡាបញ្ជីពិនិត្យឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងលែងលះនេះមិនត្រឹមត្រូវបានទម្រង់ច្បាប់កំណត់ទេនោះ ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវរាយការណ៍ទៅចៅក្រម ដើម្បីឱ្យចៅក្រមសម្រេចថា ត្រូវកែតម្រូវពាក្យបណ្តឹងលែងលះនោះ ឬ សម្រេចលើក បណ្តឹងចោលដោយដីកាសម្រេច។ ប្រសិនបើក្រឡាបញ្ជីពិនិត្យឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងលែងលះនោះត្រឹមត្រូវ ទៅតាមទម្រង់ច្បាប់ហើយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវបញ្ជូនរឿងក្តីនេះ ទៅដល់ចៅក្រមដើម្បីដំណើរការនីតិវិធីបន្ត។⁶⁵

៣.៤.១.១. ការទទួលយកបណ្តឹង

នៅពេលដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះនៅតុលាការ ក្រឡាបញ្ជីជាអ្នកមានភារៈទទួល ពាក្យបណ្តឹងលែងលះហើយត្រូវអនុវត្តតាមជំហានដូចខាងក្រោម៖

- វាយត្រាលើពាក្យបណ្តឹងដែលបានទទួល និងចុះកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួល
- ចុះលេខរៀងនៅក្នុងសៀវភៅទទួលពាក្យបណ្តឹង និងនៅលើពាក្យបណ្តឹង
- យកពាក្យបណ្តឹង និងឯកសារពាក់ព័ន្ធមកដាក់បញ្ចូលក្នុងក្របសំណុំរឿង

⁶⁴ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា៣ (គ)។

⁶⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៧៧។

- បញ្ចូលសំណុំរឿងក្តីនោះទៅចៅក្រមទទួលបន្ទុកទៅតាមដីកាសម្រេចប្រចាំឆ្នាំ។

៣.៤.១.២. ការលើកចោលពាក្យបណ្តឹង

បើតុលាការពិនិត្យឃើញថាពាក្យបណ្តឹងមានភាពមិនត្រឹមត្រូវលើចំណុចណាមួយដូចជា ភាពកង្វះខាត ព័ត៌មានលម្អិត ការសរសេរពាក្យបណ្តឹងមិនត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ដែលច្បាប់បានកំណត់ កម្មវត្ថុនៃការលែងលះ អង្គហេតុចម្បង និងអង្គហេតុបន្ទាប់បន្សំមិនច្បាស់លាស់ ឬពុំទាន់បានបង់ពន្ធ ជាបឋម តុលាការគប្បីណែនាំ ដើមចោទ តាមរយៈក្រឡាបញ្ជី ឱ្យកែតម្រូវនូវចំណុចខ្លះខាតនោះ។⁶⁶

មួយវិញទៀតក្នុងករណីដែលបណ្តឹងមានលក្ខណៈផ្ទុយនឹងច្បាប់ ហើយចំណុចខ្លះខាតនោះមិនអាច កែតម្រូវបានទេ តុលាការអាចលើកបណ្តឹងនោះចោលដោយសាលក្រម ដោយមិនឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់បាន។⁶⁷

៣.៤.១.៣. ការបន្ថែម ឬផ្លាស់ប្តូរកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង

ទោះបីដើមចោទដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះទៅតុលាការរួចរាល់ក្តី ក៏ដើមចោទនៅតែមានសិទ្ធិ ក្នុងការ បន្ថែម ឬផ្លាស់ប្តូរនូវការទាមទារ ឬមូលហេតុនៃការទាមទារបាន រហូតដល់ពេលចប់ការទាញហេតុផលដោយ ផ្ទាល់មាត់នៃការជម្រះក្តីលើកទី១ ឬការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។⁶⁸

ការបន្ថែម ឬការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ បន្ថែមពីនេះ ពេលដែល យល់ឃើញថាការបន្ថែម ឬការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងមិនត្រឹមត្រូវទេ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចមិន យល់ព្រមនឹងការបន្ថែម ឬការផ្លាស់ប្តូរនោះតាមពាក្យសុំ ឬឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។⁶⁹

៣.៤.១.៤. ការដាក់បណ្តឹងតបរបស់ភាគីចុងចម្លើយ

ភាគីដែលជាចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងលែងលះ មានសិទ្ធិធ្វើបណ្តឹងតបទៅតុលាការបានរហូតដល់ពេលចប់ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៃការជម្រះក្តីលើកទី១ ឬ ការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។⁷⁰ បណ្តឹងតបនេះ មានអានុភាពស្របច្បាប់សម្រាប់សេចក្តីសម្រេច លុះត្រាកម្មវត្ថុនៅក្នុងបណ្តឹងតបនោះមានទំនាក់ទំនងទៅនឹង កម្មវត្ថុដើមអំពីការលែងលះពីខាងដើមចោទ ឬ មធ្យោបាយការពាររបស់ដើមចោទផងដែរ។

⁶⁶ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៧៨។

⁶⁷ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៨១។

⁶⁸ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា១២។

⁶⁹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៨៤។

⁷⁰ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា១២។

៣.៤.២. ការកោះហៅគូភាគី និងបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹង

បន្ទាប់ពីតុលាការបានពិនិត្យលើពាក្យបណ្តឹងលែងលះឃើញថាមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ដែលច្បាប់បានកំណត់ហើយ តុលាការត្រូវប្រញាប់កំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលលើកដំបូងឱ្យបានឆាប់រហ័ស ក្នុងអំឡុងពេលមិនលើសពី ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃដាក់ពាក្យបណ្តឹងរបស់ខាងដើមចោទ។⁷¹ មុននឹងកោះហៅគូភាគី និងបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹង តុលាការត្រូវចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ ដើម្បីឱ្យដើមចោទ ឬបុគ្គលដែលទាក់ទងនឹងរឿងក្តីបង់ពន្ធលើប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ ទៅតាមចំនួនដែលតុលាការបានកំណត់ជាមុនសិន។ ចំពោះនីតិវិធីបន្តតុលាការត្រូវកោះហៅគូភាគី និងបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងលែងលះឱ្យចុងចម្លើយជាចាំបាច់⁷² ព្រោះថាការបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹង គឺជាការផ្តល់ឱកាសឱ្យភាគីចុងចម្លើយបានដឹងថាសហព័ទ្ធរបស់ខ្លួនបានប្តឹងសុំលែងលះ។ កិច្ចការបញ្ជូន ត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រឡាបញ្ជី ឬបុគ្គលិកប្រៃសណីយ៍ ឬអាជ្ញាសាលាជាដើម។⁷³ ពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានបញ្ជូនទៅដល់ចុងចម្លើយ ទើបបណ្តឹងនោះត្រូវបានចាត់ការ។

៣.៤.៣. ការផ្សះផ្សា

ការផ្សះផ្សា គឺជាការសម្របសម្រួល ដោយមានការចូលរួមអន្តរាគមន៍ពីមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច ជូនដល់ភាគីដើមចោទ និងចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងលែងលះ ដើម្បីឱ្យយល់ព្រមសះសាននឹងគ្នា ព្រមទាំងបញ្ឈប់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះពីតុលាការវិញ។ ជាទូទៅប្រសិនបើភាគី បានដាក់ពាក្យសុំទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ នោះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ ប្រាកដជាធ្លាប់ធ្វើការផ្សះផ្សា ទៅដល់គូភាគីក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ មុននឹងបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងលែងលះមកតុលាការ។⁷⁴ បើទោះបីជាធ្លាប់មាន ឬមិនធ្លាប់មាននូវការផ្សះផ្សានៅដំណាក់កាលក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ ក៏តុលាការធ្វើការផ្សះផ្សាដល់គូភាគីដែរ។ មួយវិញទៀតបើទោះបីជាភាគីម្ខាងទាមទារយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការលែងលះគ្នាក៏ដោយ តុលាការអាចសាកល្បងធ្វើការផ្សះផ្សាបាន។⁷⁵ មូលហេតុនៃការផ្សះផ្សាគឺដោយសារតែ ការលែងលះធ្វើឱ្យអាចបាត់បង់ផលប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជា ពេលវេលា ទ្រព្យសម្បត្តិ និងសុភមង្គលជាអាទិ៍។

⁷¹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៨០។
⁷² ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៧៩។
⁷³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៤៦។
⁷⁴ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៩៨២ (២)។
⁷⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៩៨៤ (១)។

៣.៤.៤. ការចាត់ចែងរក្សាការពារបណ្តោះអាសន្ន

ជាទូទៅនីតិវិធីនៃការរំលងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ត្រូវឆ្លងកាត់នូវនីតិវិធីជាច្រើន ព្រមទាំងមានការសាកល្បងជាច្រើនលើក ដើម្បីផ្សះផ្សាសហព័ទ្ធទាំងពីរដែលជាហេតុធ្វើឱ្យមាននីតិវិធីនៃការរំលងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងត្រូវការពេលវេលាមួយយ៉ាងយូរផងដែរ។ ហេតុនេះហើយទើបតុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារ ចំពោះការបំបែកលំនៅ ការគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិអាហារកាតព្វកិច្ចរបស់សហព័ទ្ធ បន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងសោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូន ជាអាទិ៍តាមពាក្យសុំ ឬដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន។⁷⁶

ចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះផងដែរ មានលក្ខណៈជាបណ្តោះអាសន្ន ព្រោះវាមានប្រសិទ្ធិភាពតែអំឡុងពេលដែលដំណើរការនៃរឿងក្តីប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺនៅពេលដែលតុលាការចេញសាលក្រមស្ថាពររួចសាលក្រមនោះនឹងមកជំនួសឱ្យវិធានការបណ្តោះអាសន្នហើយ រាល់វិធានការទាំងអស់នោះនឹងត្រូវអស់សុពលភាព។

៣.៤.៤.១. ការកំណត់អំពីការរស់នៅរបស់សហព័ទ្ធ

នៅពេលដែលដំណើរការនៃរឿងក្តីលែងលះ តុលាការអាចកំណត់ឱ្យសហព័ទ្ធរស់នៅបែកគ្នាជាបណ្តោះអាសន្ន ក៏ព្រោះតែក្នុងគោលបំណងការពារនូវសុវត្ថិភាពរបស់ភាគីទាំងសងខាង។ មួយវិញទៀតចំពោះការរំលងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងរមែងតែងតែកើតឡើង ពីការរស់នៅមិនចុះសម្រុងគ្នានឹងគ្នាដូចជា មានការឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ការគំរាម ដែលអាចបង្កឱ្យមានការប្រើអំពើហិង្សា រហូតឈានដល់ការបាត់បង់ជីវិតក៏ថាបាន។ នៅពេលដែលកើតមានអំពើហិង្សាភ្លាម ដើម្បីការពារជនរងគ្រោះ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចចេញសេចក្តីសម្រេចរដ្ឋបាលស្របតាមមាត្រា ៤៣ មាត្រា ៤៨ និងមាត្រា ៤៩ នៃច្បាប់ស្តីគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ និងចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្នផ្សេងៗបាន។ ទន្ទឹមនឹងការអន្តរាគមន៍របស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ជនរងគ្រោះអាចធ្វើបណ្តឹងទៅតុលាការ ដើម្បីសុំឱ្យចេញដីកាការពារនេះបាន ឬ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថាមានលក្ខណៈចាំបាច់តុលាការអាចចេញដីកាការពារ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន។ សម្រាប់ដីកាការពារនេះផងដែរ មានពីរដំណាក់កាលដែលដំណាក់កាលទី១ ហៅថា ដីកាការពារបណ្តោះអាសន្នដែលមានរយៈពេល ២ (ពីរ)ខែ ចេញក្នុងពេលដែលមានអាសន្នពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារភ្លាមៗ និងដំណាក់កាលទី២ ហៅថា ដីកាការពារមានរយៈពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ចេញក្នុងពេលដែលតុលាការកំពុងស៊ើបអង្កេតមិនទាន់ជំនុំជម្រះ ឬ មុនមានសាលក្រមស្ថាពរ។⁷⁷

⁷⁶ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៨៣។
⁷⁷ ច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនិងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ, លេខ នស/រកម/១០០៥/០៣១, ២៤ តុលា ២០០៥, មាត្រា២៣។

៣.៤.៤.២. ការថែរក្សាកូនជាបណ្តោះអាសន្ន

ក្នុងករណីដែលភាគីទាំងសងខាង មិនបានពិភាក្សាគ្នាលើការថែរក្សាកូនក្នុងកំឡុងពេលនៃដំណើរការ នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង តុលាការអាចចេញនូវដីកាសម្រេចចាត់ចែងកូនជាបណ្តោះអាសន្ន ពោលគឺដើម្បីកំណត់ថា ឪពុក ឬម្តាយដែលជាអ្នកត្រូវមើលថែរក្សាកូនជាបណ្តោះអាសន្នសិនបាន។ គួរបញ្ជាក់ ផងដែរថាការសម្រេចនេះ កើតឡើងតាមការស្នើសុំរបស់ភាគី ឬក៏កើតឡើងតាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ។⁷⁸ លើសពីនេះសម្រាប់ការចាត់ចែងអំណាចមេបាលីកូន តុលាការត្រូវពិចារណាទៅលើផលប្រយោជន៍របស់កូន ជាធំ។ ក្នុងករណីដែលកូនមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ អាចបង្ហាញឆន្ទៈអំពីការយល់ព្រមទៅនៅជាមួយ ឪពុក ឬ ម្តាយ នោះតុលាការត្រូវធ្វើការសម្រេចតាមឆន្ទៈរបស់កូន។

៣.៤.៤.៣. ការថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិជាបណ្តោះអាសន្ន

តុលាការ អាចចេញដីកាសម្រេចទាក់ទងនឹងការថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងកំឡុងពេល ដំណើរការរឿងក្តីលែងលះបាន។ វិធានការបណ្តោះអាសន្ននេះ មានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះនៅពេលកំឡុងពេល នៃការលែងលះនេះ ភាគីនៃបណ្តឹងលែងលះតែងមានការព្រួយបារម្ភទៅលើ បញ្ហាទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយខ្លាចភាគី ម្ខាងទៀត ព្យាយាមយកទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះទៅធ្វើការកែប្រែ ឬ លក់ ឬ ផ្ទេរ ឬ បំផ្លាញចោលនូវទ្រព្យសម្បត្តិ ទាំងអស់ មុនពេលដែលតុលាការសម្រេច លើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ។

៣.៤.៤.៤. ការផ្គត់ផ្គង់សហព័ទ្ធ ឬផ្គត់ផ្គង់កូន

តុលាការក៏មានអាចចេញដីកាសម្រេចទាក់ទងនឹងវិធានការបណ្តោះអាសន្នស្តីពី ការផ្គត់ផ្គង់កូនបណ្តោះ អាសន្ន ដោយត្រូវពិចារណាលើការកំណត់ហិរញ្ញវត្ថុ ចាំបាច់សម្រាប់ចិញ្ចឹមផ្គត់ផ្គង់កូនដែលមាននៅក្នុងបន្ទុក ក្នុងកំឡុងពេលដែល ឪពុក និងម្តាយកំពុងតែប្តឹងលែងលះគ្នា។ ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ តុលាការក៏អាចសម្រេច ឱ្យមានការផ្គត់ផ្គង់ដល់សហព័ទ្ធ ណាដែលកំពុងជួបបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុធ្ងន់ធ្ងរផងដែរ អាស្រ័យលើការពិចារណា និង ឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ។⁷⁹

ជាទូទៅនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងនៅប្រទេសដទៃទៀត តុលាការនឹងពិចារណាលើចំណុចមួយចំនួន ដូចជា សេចក្តីត្រូវការរបស់កូន លទ្ធភាពខាងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ឪពុក ឬម្តាយដែលត្រូវបានគេស្នើសុំប្រាក់ផ្គត់ផ្គង់ និងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ឪពុក ឬម្តាយដែលកូនត្រូវរស់នៅជាមួយ។

⁷⁸ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា២១។

⁷⁹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៨៣។

៣.៤.៥. នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

នៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល តុលាការត្រូវរៀបចំនូវសេចក្តីអះអាងរបស់ភាគី បំភ្លឺនូវ ចំណុចវិវាទនៃរឿងក្តីដែលគូភាគីយល់មិនស្របគ្នា និងរៀបចំភស្តុតាងដែលទាក់ទងនឹងចំណុចវិវាទនៃរឿងក្តីនោះ ដើម្បីអាចធ្វើការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ឱ្យបានល្អិតល្អន់។^{៨០} លើសពីនេះ ទៅទៀតចំពោះនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល គឺជានីតិវិធីមួយដែលតុលាការធ្វើឡើង ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងសម្រួលដល់ការជម្រះក្តីនៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។ តុលាការ ត្រូវដឹកនាំនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ ការទាញហេតុផលនេះឡើង គឺដើម្បីជាឱកាសមួយដល់ភាគីទាំងសងខាង បានមកជួបជុំគ្នានៅតុលាការ ដើម្បី និយាយនៅចំពោះមុខគ្នា ពីចំណុចវិវាទ ការអះអាង និងការបំភ្លឺទាំងឡាយ ទាក់ទងនឹងការលែងលះ។ បន្ថែម ពីនេះតុលាការអាចបង្គាប់ ឱ្យភាគីធ្វើការបំភ្លឺបន្ថែមចំពោះចំណុចមិនច្បាស់នៃបណ្តឹង ឬឯកសារត្រៀម ឬធ្វើការ សាកសួរដល់ភាគីបន្ថែម។^{៨១}

នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ត្រូវធ្វើនៅកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន មានន័យថា គោលការណ៍ចំពោះមុខ ត្រូវបានតុលាការយកមកអនុវត្តយ៉ាងពេញលេញនៅក្នុងនីតិវិធីនេះ។ មួយវិញទៀត នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលនេះទៀតសោត តុលាការមិនចាំបាច់ធ្វើជាសាធារណៈទេ ហើយតាមធម្មតា គេប្រើបន្ទប់ក្រៅពីសាលសវនាការ ពោលគឺប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងបន្ទប់របស់ចៅក្រមដែលទទួល បន្ទុករឿងក្តីលែងលះនោះ។^{៨២} តុលាការ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យដើមចោទថ្លែងការណ៍អំពីបណ្តឹងទាមទាររបស់ខ្លួនដោយ ផ្ទាល់មាត់។ ក្នុងករណីដែលភាគីមានមេធាវី តំណាងដោយអាណាត្តិ មេធាវីអាចថ្លែងការណ៍ជំនួសកូនក្តីរបស់ខ្លួន បាន។ បន្ថែមពីនេះ ភាគីនៃបណ្តឹងលែងលះ ត្រូវដាក់ មធ្យោបាយតទល់ ឬ មធ្យោបាយការពារខ្លួន ឱ្យតុលាការ ផងដែរ។^{៨៣}

មួយវិញទៀត នៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមនេះ តុលាការត្រូវឱ្យក្រឡាបញ្ជីធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីនីតិវិធីត្រៀម សម្រាប់ការទាញហេតុផល នៅគ្រប់កាលបរិច្ឆេទនីមួយៗ។ នៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការ ទាញហេតុផលនេះផងដែរ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវកត់ត្រានូវចំណុចមួយចំនួនដូចជា សញ្ញាណរឿងក្តី ឈ្មោះចៅក្រម និង ក្រឡាបញ្ជី ឈ្មោះភាគី និងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងពេលវេលា និងទីកន្លែង។ បន្ទាប់មកប្រធានក្រុមប្រឹក្សា ជំនុំជម្រះ និងក្រឡាបញ្ជី ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលនោះ។^{៨៤}

^{៨០} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១០៣។
^{៨១} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៩០ (១)។
^{៨២} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១០៥ (២)។
^{៨៣} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា៩៣
^{៨៤} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១០។

ទាក់ទងនឹងកំណត់ហេតុស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល នេះផងដែរ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវកត់ត្រាបន្ថែម នូវចំណុចសារធាតុដូចជា ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការចេញ និងចម្លើយតបរបស់ ចុងចម្លើយចំពោះការទាមទារនោះ ខ្លឹមសារនៃអង្គហេតុដែលបានអះអាង ការស្នើសុំពិនិត្យភស្តុតាង ព្រមទាំង សកម្មភាពផ្សេងៗដែលគួរកត់ត្រានៅនីតិវិធីនេះ។⁸⁵ ក្នុងករណីដែលភាគី ឬអ្នកដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ ប្តឹងតវ៉ា ចំពោះសេចក្តីកត់ត្រានៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលនោះ ត្រូវកត់សេចក្តីប្តឹងតវ៉ា នៅក្នុងកំណត់ហេតុនោះ។⁸⁶

៣.៤.៦. នីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

មុននឹងចេញសាលក្រមស្តីពីបណ្តឹងលែងលះ តុលាការចាំបាច់ត្រូវឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផលដោយ ផ្ទាល់មាត់ជាមុនសិន។ ជាទូទៅនៅពេលដែលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលបានចប់សព្វគ្រប់ហើយ តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទ ដើម្បីធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយត្រូវកោះហៅភាគីនៃបណ្តឹង លែងលះមកចូលរួម។⁸⁷ ចំពោះកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់នៃនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់វិញ គឺអាស្រ័យ លើសិទ្ធិសម្រេចរបស់តុលាការ។ ទោះបីជាតុលាការមានសិទ្ធិសម្រេចកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយ ផ្ទាល់មាត់ក៏ដោយ តុលាការត្រូវជ្រើសកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីសងខាងអាចមានវត្តមានបាន។⁸⁸ លើសពីនេះ ក្នុងនីតិវិធីទាញហេតុផលនេះទៀតសោត ជាទូទៅធ្វើឡើងនៅសាលសវនាការជាសាធារណៈ ប៉ុន្តែសម្រាប់ បណ្តឹងលែងលះវិញ មិនត្រូវធ្វើជាសាធារណៈឡើយ ពោលគឺតុលាការអាចរៀបចំនៅសាលសវនាការ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវ មានលក្ខណៈអសាធារណៈ មានតែបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីលែងលះប៉ុណ្ណោះដែលអាចចូលរួមបាន។

នៅក្នុងនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នេះដែរ ភាគីទាំងសងខាងត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពី លទ្ធផលនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើម្បីចង្អុលបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់នៅអង្គហេតុដែលត្រូវ នឹងបញ្ជាក់ដោយការពិនិត្យភស្តុតាង ដែលនឹងត្រូវធ្វើនៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។ ហើយនៅ ពេលដែលធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ភាគីទាំងសងខាងអាចអះអាងអំពីអង្គហេតុបន្ថែម និង អាចដាក់ភស្តុតាងមកទៀតបាន តែការបន្ថែមទាំងនេះត្រូវមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់កំណត់។⁸⁹

⁸⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១១។

⁸⁶ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១២ (១)។

⁸⁷ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១៣។

⁸⁸ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១៥ (១)។

⁸⁹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១៦។

នៅមុនពេលដែលតុលាការសម្រេចសេចក្តី តុលាការត្រូវស្វែងរកភស្តុតាងនានា ដើម្បីធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការសេចក្តី។ ជាទូទៅភស្តុតាងត្រូវបានពិនិត្យតាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ ឬតាមការស្នើសុំរបស់ភាគីដូចជា តុលាការទទួលបានការបំភ្លឺបន្ថែម ទៅលើរឿងក្តីលែងលះ តាមរយៈការសាកសួរសាក្សី។

ដើម្បីឱ្យតុលាការអាចប្រមូលភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដោយចៅក្រមអាចសាកសួរជនណាមួយជាសាក្សីបាន។ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនសាក្សីដែលមិនព្រមចូលខ្លួនមកតុលាការដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវដោយដីកាសម្រេចបាន។ ប្រសិនបើសាក្សីមិនព្រមចូលខ្លួនមកតុលាការដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវតុលាការអាចពិន័យជាប្រាក់មិនលើសពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល បានដោយដីកាសម្រេច។^{៩០}

វិធានការសាកសួរភាគីលែងលះវិញ គឺចាំបាច់ណាស់សម្រាប់តុលាការ ដែលត្រូវតែសាកសួរទៅកាន់ភាគីដើមចោទ និងចុងចម្លើយឱ្យធ្វើការអះអាង ដើម្បីប្រមូលយកព័ត៌មានទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធរឿងក្តី។ ភាគីតែងឆ្លើយបំភ្លឺ ឬសារភាព ឬ បដិសេដចោលនូវការអះអាងទៅវិញទៅមកនៅចំពោះមុខតុលាការ។ មួយវិញទៀត គឺការត្រួតពិនិត្យតាមរយៈការធ្វើកោសលវិច័យ។ កោសលវិច័យគឺជាភស្តុតាង ដោយបង្គាប់ឱ្យតតិយជន ដែលមានឯកទេស បច្ចេកទេស និងចំណេះដឹងផ្សេងៗ ឱ្យវិនិច្ឆ័យនូវចំណុចណាមួយ ដោយផ្អែកលើ ឯកទេស បច្ចេកទេស និងចំណេះដឹងនោះ។ កោសលវិច័យ គឺជាការពិនិត្យភស្តុតាងមួយប្រភេទ ហើយជាគោលការណ៍ត្រូវធ្វើឡើងដោយការស្នើសុំពីភាគី ដូចភស្តុតាងដទៃទៀតដែរ ប៉ុន្តែករណីដែលទទួលស្គាល់ថាមានការចាំបាច់ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើកោសលវិច័យបាន។^{៩១} លើសពីនេះ ភស្តុតាងជាឯកសារផ្សេងៗទៀត ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធតុលាការត្រូវយកមកពិនិត្យវិនិច្ឆ័យលើឯកសារទាំងអស់នោះ។ ភស្តុតាងជាឯកសារសម្រាប់វិវាទលែងលះមានដូចជា សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ សំបុត្រកំណើតកូន ក៏ដូចជាឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសម្បត្តិជាដើម។

តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យភាគីនីមួយៗធ្វើការទាញហេតុផលចុងក្រោយបាន មុនពេលបញ្ឈប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។^{៩២} តុលាការត្រូវឱ្យក្រឡាបញ្ជីធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ជូនតុលាការផងដែរ។ នៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ត្រូវកត់ត្រា នូវចំណុចដូចជា សញ្ញាណរឿងក្តី ឈ្មោះចៅក្រម និងក្រឡាបញ្ជី ព្រមទាំងឈ្មោះរបស់ភាគី និងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ និងពេលវេលា ទីកន្លែងផងដែរ។^{៩៣} ទាក់ទងនឹងកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នេះផងដែរ ក្រឡាបញ្ជី

^{៩០} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១៣២។

^{៩១} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១២៤។

^{៩២} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១៦ (៥)។

^{៩៣} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១៨។

ត្រូវកត់ត្រានូវ ចំណុចសារធាតុបន្ថែមមួយចំនួនដូចជា សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សាក្សី របស់ភាគីផ្ទាល់ខ្លួន ព្រមទាំងសកម្មភាពផ្សេងៗដែលគួរភាគីបានធ្វើនៅនីតិវិធីនេះ។^{៩៤}

៣.៤.៧. សេចក្តីសម្រេច

បន្ទាប់ពីឆ្លងកាត់នីតិវិធីនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់រួចហើយ តុលាការនឹងធ្វើការសម្រេច សេចក្តីដោយការចេញសាលក្រម។ នៅក្នុងការសម្រេចសេចក្តី ទៅលើរឿងក្តីលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង តុលាការមានឆន្ទានុសិទ្ធិសម្រេចចេញសាលក្រម ឬសម្រេចបដិសេដចោលនូវបណ្តឹងលែងលះនោះ។

៣.៤.៧.១. ការចេញសាលក្រមលើបណ្តឹងលែងលះ

សាលក្រម សំដៅលើការសម្រេចសេចក្តីដែលតុលាការធ្វើលិខិតសាលក្រមដែលមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ទៅតាមទម្រង់ដែលច្បាប់បានកំណត់ ដោយផ្អែកលើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។^{៩៥} ក្នុងករណីបើយល់ ឃើញថា ត្រូវបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យដោយផ្អែកលើលទ្ធផលដែលបានពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និងការ ពិនិត្យលើភស្តុតាង តុលាការត្រូវបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយចេញសាលក្រម។^{៩៦} ជាទូទៅ តុលាការត្រូវចេញសាលក្រមចំពោះការទាមទារទាំងអស់ដែលភាគីបានសុំ។ ហើយតុលាការមិនអាចចេញ សាលក្រមចំពោះចំណុចណាដែលភាគីមិនបានសុំឡើយ។^{៩៧} ក៏ប៉ុន្តែប្រសិនបើតុលាការចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលទទួលស្គាល់ការទាមទាររបស់ដើមចោទនៅក្នុងបណ្តឹងទាមទារលែងលះគ្នា តុលាការត្រូវធ្វើការ សម្រេចសេចក្តីអំពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបាដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ហើយបើមានពាក្យសុំរបស់ភាគី ត្រូវធ្វើ ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបីបាច់រក្សាកូន ឬការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបែងចែកទ្រព្យ សម្បត្តិ។^{៩៨} ទាក់ទងនឹងការសម្រេចសេចក្តីអំពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ឬការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការ បីបាច់រក្សាកូន នេះផងដែរ តុលាការត្រូវពិចារណា ថ្លឹងថ្លែង ពីយោបល់របស់កូន ស្របទៅតាមអាយុ និងសភាព ចាស់ទុំរបស់កូននោះ។^{៩៩}

នៅក្នុងលិខិតសាលក្រម តុលាការត្រូវសរសេរអំពី តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច, ថ្ងៃដែលបានបញ្ចប់ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់, ឈ្មោះ ឬនាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ, អង្គហេតុ, ចំណុចវិវាទ, សំអាងហេតុ និងសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ផងដែរ។ ចៅក្រមដែលចេញសាលក្រមត្រូវចុះហត្ថលេខា

^{៩៤} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១១៩។
^{៩៥} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១៧៩ (១)។
^{៩៦} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១៨០។
^{៩៧} ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១៨២ (១) (២)។
^{៩៨} ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា២២ (១)។
^{៩៩} ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា២២ (៤)។

លើលិខិតសាលក្រមនោះផងដែរ។ សាលក្រមនឹងមានអានុភាពដោយការប្រកាស។¹⁰⁰ ការប្រកាសសាលក្រម ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបញ្ចប់នូវការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់ មាត់។¹⁰¹ ជាក់ស្តែង សាលក្រមដែលបានសម្រេចអំពីការលែងលះត្រូវបញ្ជូនឱ្យទៅ ភាគីក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ដោយត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានប្រកាសសាលក្រម។¹⁰²

៣.៤.៧.២. ការសម្រេចមិនឱ្យមានការលែងលះ

ទោះបីជាក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុគ្រប់គ្រាន់តាមពាក្យបណ្តឹង សម្រាប់ការសម្រេចសេចក្តីឱ្យ លែងលះគ្នាក៏ដោយ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា ការលែងលះនោះនឹងបណ្តាលឱ្យការទ្រទ្រង់ដីវិភាគរបស់សហព័ទ្ធ ឬកូនក្រលំបាកយ៉ាងខ្លាំង ឬមានការឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំងដែលពុំអាចទ្រាំទ្របាន នោះតុលាការអាចច្រានចោល ការទាមទារលែងលះគ្នា ដោយពិចារណាទៅលើស្ថានភាពទាំងឡាយបាន។¹⁰³

ក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុផ្សេងទៀត តុលាការក៏អាចច្រានការទាមទារលែងលះគ្នាបានដែរ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា ការទាមទារនោះផ្ទុយនឹងភាពសុចរិត ដោយជនដែលទាមទារឱ្យលែងលះគ្នានោះ ធ្វេសប្រហែសយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការសហប្រតិបត្តិការ និងជួយសង្គ្រោះចំពោះសហព័ទ្ធ ហើយតុលាការអាចច្រាន ចោលការទាមទារលែងលះគ្នានោះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន។¹⁰⁴

៣.៤.៧.៣. ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រម

ជាការពិតណាស់ សាលក្រមមិនអាចចូលជាស្ថាពរ នៅមុនពេលផុតអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ សម្រាប់ការប្តឹងឧបាស្រ័យ ទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ (សាលាឧទ្ធរណ៍ និងតុលាការកំពូល) បានទេ។ ជាទូទៅ នៅពេលដែលសាលក្រមត្រូវបានបញ្ជូនឱ្យទៅភាគីក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃដែល បានប្រកាសសាលក្រមរួចមក គូភាគីអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍នឹងសាលក្រមនេះបានក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែ ដោយគិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលបានទទួលការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រម។¹⁰⁵ ហេតុនេះ បើគ្មានការប្តឹងដូចបាន លើកឡើងខាងលើនេះទេ ហើយអំឡុងពេលដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្តឹងត្រូវបានផុតកំណត់ នោះសាលក្រមនឹង ចូលជាស្ថាពរ។

¹⁰⁰ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១៨៦។
¹⁰¹ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១៨៧។
¹⁰² ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា១៣៨ (៣)។
¹⁰³ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨ (២)។
¹⁰⁴ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៨ (៣)។
¹⁰⁵ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៦៤ (១)។

ជំពូកទី៤

អនុសាសន៍នៃការលេចលះ

ជំពូកទី៤

អានុភាពនៃការលែងលះ

ជាការពិតសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការអំពីការលែងលះចូលជាស្ថាពរ នៅពេលដែលអំឡុងពេលនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យបានកន្លងផុត។ ជាក់ស្តែង បើសេចក្តីសម្រេចនោះជាសាលក្រម អំឡុងពេលដែលប្តឹងឧទ្ធរណ៍គឺមានរយៈពេល ១ (មួយ) ខែ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលភាគី ទាំងដើមចោទ និងចុងចម្លើយទទួលបាននូវការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រម។¹⁰⁶ ក្នុងករណីដែលសេចក្តីសម្រេចនេះជា ដីកាសម្រេច អំឡុងពេលនៃការប្តឹងជំទាស់មានរយៈពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការជូនដំណឹងពីដីកាសម្រេចនោះ។¹⁰⁷ ដូចនេះនៅពេលដែលសេចក្តីសម្រេចអំពីការលែងលះបានចូលជាស្ថាពរ អានុភាពនៃការលែងលះក៏កើតមានឡើងដែលនាំឱ្យកើតមានឡើងនូវ (៤.១.) ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត, (៤.២.) ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ, (៤.៣.) ការប្រគល់អំណាចមេបា, (៤.៤) ការផ្តល់អាហារភាពព្វកិច្ច ព្រមទាំង (៤.៥.) ការចុះបញ្ជីអំពីការលែងលះផងដែរ។

៤.១. ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត

ជាទូទៅអានុភាពនៃការលែងលះនឹងធ្វើឱ្យមានការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដូចជា៖ (៤.១.១.) ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងសហព័ទ្ធ និង(៤.១.២.) ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងរវាងញាតិពន្ធុ។

៤.១.១. ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងសហព័ទ្ធ

អាពាហ៍ពិពាហ៍មួយកើតឡើង នៅពេលដែលបុរស និងស្ត្រី ដែលមានវ័យនីតិភាព បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា ហើយព្រមទាំងបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយស្របតាមច្បាប់កំណត់។ តាមច្បាប់ក្រោយពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយគុណភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងក្លាយជាសហព័ទ្ធនឹងគ្នា។ ដូច្នេះក្នុងឋានៈជាសហព័ទ្ធនេះបានផ្តល់នូវសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចមួយចំនួន ព្រមទាំងបង្កើតឱ្យមានទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងញាតិពន្ធុផងដែរ។ នៅពេលដែលពួកគេលែងលះគ្នា នោះអានុភាពនៃការលែងលះបានកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងសហព័ទ្ធ ចាប់ពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការចូលជាស្ថាពរ។ អានុភាពនោះរួមមាន (៤.១.១.១.) ស្ថានភាពគ្រួសារ (ពោះម៉ាយ ឬ មេម៉ាយ), (៤.១.១.២.) ការបញ្ចប់នូវការរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា សហការ និងសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក, (៤.១.១.៣.) នាមត្រកូលអាចត្រូវបានបញ្ចប់, (៤.១.១.៤.) ការបញ្ចប់ភាពជាសន្តិជនជានិច្ច, (៤.១.១.៥.) អត្តាធិនភាពនៅតែកើតមាន និង(៤.១.១.៦.) កាតព្វកិច្ចសងសំណងជម្ងឺចិត្តអាចកើតមានផងដែរ។

¹⁰⁶ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦, មាត្រា២៦៤ (២)។

¹⁰⁷ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០, មាត្រា៤០។

៤.១.១.១. ស្ថានភាពគ្រួសារ (ពោះម៉ាយ ឬ មេម៉ាយ)

នៅពេលដែលសាលាក្រុមរបស់តុលាការបានចូលជាស្ថាពររួច គូភាគីនៃបណ្តឹងលែងលះ ដែលធ្លាប់តែជាប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់នឹងគ្នានោះ បានប្រែក្លាយជានៅលើរៀងៗខ្លួនសារជាថ្មី។ មានន័យថា នៅពេលដែលសាលាក្រុមបានចូលជាស្ថាពរ ភាគីមានសិទ្ធិសេរីភាពឡើងវិញ ក្នុងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយស្របទៅតាមច្បាប់ម្តងទៀត។ ប៉ុន្តែសម្រាប់ភាគីដែលជានារីវិញពុំអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីទៀតបានឡើយ ប្រសិនបើអំឡុងពេល ១២០ (មួយរយម្ភៃ) ថ្ងៃ ពុំបានកន្លងផុត គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលអាពាហ៍ពិពាហ៍មុន ត្រូវបានរំលាយ ឬលុបចោល។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នារីអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីបានក្នុងករណីដែលនារីមានផ្ទៃពោះនៅមុនពេលដែលអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនត្រូវបានរំលាយ ឬ លុបចោល ហើយបានសម្រាលកូន ឬ ចំពោះករណីដែលមានលិខិតបញ្ជាក់ពីការគ្មានផ្ទៃពោះ ពីវេជ្ជបណ្ឌិត។¹⁰⁸

៤.១.១.២. ការបញ្ចប់ទូទាញរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា សហការ និងសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក

ដើម្បីកសាងគ្រួសារមួយឱ្យមានសុភមង្គល ប្តីប្រពន្ធត្រូវរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា ហើយត្រូវសហការសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក¹⁰⁹ ប៉ុន្តែដោយសារតែអានុភាពនៃការលែងលះកាតព្វកិច្ចរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នាការសហការគ្នា និងសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមកត្រូវបានបញ្ចប់។

៤.១.១.៣. នាមត្រកូលនៃប្តីប្រពន្ធចាត់បង់

នៅពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ប្តី ប្រពន្ធអាចប្រើនាមត្រកូលរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ ឬ អាចប្រើនាមត្រកូលដើមរៀងៗខ្លួន ដែលមាននៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។¹¹⁰ ក្នុងករណីបើប្តី ឬប្រពន្ធដែលបានប្តូរនាមត្រកូលថ្មីដោយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាចប្រើនាមត្រកូលដែលមាន នៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍វិញបាន ឬអាចប្រើនាមត្រកូលដែលបានប្រើនៅពេលលែងលះគ្នាក៏បាន។¹¹¹

ឧបមាថា៖ លោក ព្រំ បញ្ញា បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនឹងនារីម្នាក់ឈ្មោះលោកស្រី ផាន់ បូផា។ ក្នុងករណីនេះ លោកស្រី ផាន់ បូផា អាចប្រើនាមត្រកូលរបស់ប្តីនាងបាន ដោយប្តូរទៅជាលោកស្រី ព្រំ បូផាវិញ។ ក្នុងករណីបែបនេះប្រសិនបើអ្នកទាំងពីរលែងលះគ្នាវិញ លោកស្រី បូផា អាចប្រើឈ្មោះ ព្រំ បូផា ដដែលក៏បាន ឬក៏ចង់ប្តូរទៅប្រើឈ្មោះដើមជា ផាន់ បូផា វិញក៏បានដែរ។

¹⁰⁸ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៥០។
¹⁰⁹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៦៦។
¹¹⁰ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៦៥។
¹¹¹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៨១។

៤.១.១.៤. ការបញ្ឈប់ភាពជាសន្តិជនជាតិ

យោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ សហព័ទ្ធដែលស្ថិតក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានទទួលស្គាល់ថា ជាសហព័ទ្ធរបស់មតកជន ត្រូវក្លាយជាសន្តិជនជាតិ¹¹² នៅពេលដែលចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានរំលាយ ដោយការលែងលះ អានុភាពបានធ្វើឱ្យសន្តិជនជាតិរូបរបស់សហព័ទ្ធនោះ ក៏ត្រូវបានបញ្ឈប់ផងដែរ។

៤.១.១.៥. អត្តាធិនភាពនៅតែកើតមាន

អត្តាធិនភាព ជាស្ថានភាពមួយ ដែលផ្តល់ឱ្យអនីតិជនបានរួចផុត ពីអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ឬរួចផុតពីអំណាចមេបា ហើយមានសមត្ថភាពដូចនីតិជនដែរ។¹¹³ ដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ ប្រសិនបើអនីតិជនបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អនីតិជននោះត្រូវបានចាត់ទុកបានដល់នីតិភាពដោយអាពាហ៍ពិពាហ៍ នោះ។¹¹⁴ អនីតិជនដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ហើយ ត្រូវទទួលបានអត្តាធិនភាពដោយមិនចាំបាច់មានការប្រកាស ពីតុលាការទេ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាភាគីលែងលះគ្នាក៏ដោយ ក៏អានុភាពនៃអត្តាធិនភាព មិនត្រូវរលត់ឡើយ។¹¹⁵

៤.១.១.៦. ភាគពូកិច្ចសងសំណងជម្ងឺចិត្តលេចកើតមាន

នៅពេលដែលសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ នៅក្នុងករណីដែលភាគីដែលគ្មានកំហុស ហើយត្រូវបានភាគី ម្ខាងទៀតបំពាន ភាគីដែលទទួលរងនូវការបំពាន អាចទាមទារសំណងជម្ងឺចិត្ត ឬសំណងនៃការខូចខាតបាន តាមអំពើអនីត្យានុកូល ដោយផ្អែកតាមមាត្រា ៧៤៣ និង ៧៤៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ បាន។

ឧបមាថា៖ ក(ប្តី) បានប្រព្រឹត្តិអំពើផិតក្បត់ ជេរប្រមាថ និងប្រើអំពើហិង្សាកលើ ខ(ប្រពន្ធ) បណ្តាលឱ្យ ខ(ប្រពន្ធ) រងរបួសធ្ងន់ ដោយត្រូវចំណាយថ្លៃព្យាបាលជម្ងឺអស់ចំនួន USD ៣០០០ (បីពាន់) ដុល្លារអាមេរិក ហើយ ខ(ប្រពន្ធ) ទទួលរងសម្ពាធផ្លូវចិត្តយ៉ាងខ្លាំង។ ក្នុងករណីនេះ ខ(ប្រពន្ធ) អាចទាមទារសំណងនៃការខូចខាត ពី ក(ប្តី) បានទាំងសំណងខូចខាតផ្នែកសម្ភារៈ និងផ្លូវចិត្ត។

៤.១.២. ការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងរវាងញាតិពន្ធុ

អានុភាពនៃការលែងលះ មិនត្រឹមតែកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងរវាងសហព័ទ្ធនោះទេ ការលែងលះថែមទាំង នាំឱ្យមានការកាត់ផ្តាច់នូវទំនាក់ទំនងរវាងញាតិពន្ធុផងដែរ។ ផ្អែកតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ បានកំណត់ ទំហំរបស់ញាតិ មាន ញាតិលោហិតក្នុង ៦ (ប្រាំមួយ) ថ្នាក់ សហព័ទ្ធ និង ញាតិពន្ធុក្នុង ៣ (បី) ថ្នាក់។¹¹⁶

¹¹² ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា១១៦១។

¹¹³ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, សន្ទានុក្រម លេខ១៨៣។

¹¹⁴ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៦៨។

¹¹⁵ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា២១ (២)(៣)។

¹¹⁶ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៣៨។

ញាតិលោហិត គឺសំដៅដល់ញាតិ ដែលមានឈាមជ័រជាមួយគ្នា ដូចជា ឪពុក និងកូន ឬម្តាយ និងកូន ជាដើម។ សហព័ទ្ធ សំដៅលើ ប្តី ឬប្រពន្ធ ឬទាំងប្តី ទាំងប្រពន្ធដែលទទួលបានឋានៈជាសហព័ទ្ធនេះក្រោយពីបានចុះបញ្ជី អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។¹¹⁷ ញាតិពន្ធ គឺសំដៅទៅលើញាតិដែលជាសាច់ថ្លៃ ដែលកើតឡើងដោយសារ តែមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាដូចជា ឪពុកម្តាយក្មេក និងកូនប្រសា បងថ្លៃ ប្អូនថ្លៃ (ខាងប្តី ឬខាង ប្រពន្ធ)។ល។ ហេតុនេះនៅពេលដែលសហព័ទ្ធបានលែងលះគ្នា ទំនាក់ទំនងញាតិពន្ធ ត្រូវបានបញ្ចប់ ¹¹⁸ ចាប់ពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការចូលជាស្ថាពរ។

៤.២. ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

ការលែងលះនឹងកើតមានឡើងដែលធ្វើឱ្យមានការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សហព័ទ្ធ។ ការបែងចែក ទ្រព្យសម្បត្តិមានពីរគឺ ការបែងចែក (៤.២.១.) ទ្រព្យសម្បត្តិអកម្ម និង(៤.២.២.) ទ្រព្យសម្បត្តិសកម្ម។

៤.២.១. ទ្រព្យសម្បត្តិអកម្ម

ទ្រព្យសម្បត្តិអកម្ម សំដៅទៅលើបំណុលគ្រួសារទាំងឡាយណាដែលសហព័ទ្ធទាំងពីរបានបង្កើតឡើង ក្នុងគោលបំណងដើម្បីជីវភាពក្នុងគ្រួសារ និងការសិក្សាអប់រំកូនចៅរបស់ពួកគេ។ មួយវិញទៀតប្រសិនបើ បំណុលនោះបង្កើតឡើងដោយសហព័ទ្ធតែម្នាក់ ក្នុងគោលបំណងនៃផលប្រយោជន៍គ្រួសារ ក៏នឹងបង្កើតជា បំណុលគ្រួសារផងដែរ។ ដូចនេះនៅពេលលែងលះសហព័ទ្ធត្រូវធ្វើការសងបំណុលរួមគ្នា ដោយវាជាការទទួល ខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពរវាងប្តីប្រពន្ធចំពោះម្ចាស់បំណុល។

មួយវិញទៀតចំពោះបំណុលដែលកើតឡើងដោយសហព័ទ្ធតែម្នាក់ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីបម្រើ ផលប្រយោជន៍ដោយខ្លួនឯងដូចជា ការដឹកស្រា ការលែងលែងស៊ីសង ជាអាទិ៍ ទោះបីបំណុលនោះមុន ឬក្រោយ អាពាហ៍ពិពាហ៍ក៏ដោយ បំណុលនោះមិនចាត់ចូលជាបំណុលគ្រួសារឡើយ វាជាបំណុលដោយឡែក នោះភាគី ម្ខាងៗត្រូវទទួលខុសត្រូវលើបំណុលនោះរៀងៗខ្លួន។

៤.២.២. ទ្រព្យសម្បត្តិសកម្ម

យោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ តុលាការត្រូវធ្វើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិសកម្មជាពីរ រួមមាន៖ (៤.២.២.១.) ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យា និង(៤.២.២.២.) ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់។

¹¹⁷ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, សន្ទានុក្រម លេខ១៥០។

¹¹⁸ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៤១។

៤.២.២.១. ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិសាមកិច្ចសន្យា

ប្តីប្រពន្ធ អាចធ្វើកិច្ចសន្យាអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ នៅមុន ឬក្រោយអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។¹¹⁹ កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីទប់ស្កាត់វិវាទលើទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ និងដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់អំពីសិទ្ធិ និង ករណីយកិច្ចរបស់ប្តីប្រពន្ធ។ កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ព្រមទាំងចុះបញ្ជីនៅក្រសួងយុត្តិធម៌។¹²⁰ នៅពេលលែងលះ ប្រសិនបើប្តីប្រពន្ធបានធ្វើកិច្ចសន្យាអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ នោះតុលាការនឹងធ្វើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធនោះ។

៤.២.២.២. ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់

យ៉ាងណាមិញ បើភាគីលែងលះ មិនអាចពិភាក្សាគ្នាចុះសម្រុងលើការព្រមព្រៀង បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ និងមិនបានបង្កើតកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិជាមួយគ្នានោះទេ នោះតុលាការមានសិទ្ធិបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះ តាមបណ្តឹងទាមទារ ដោយអនុលោមតាមការកំណត់នៅក្នុងច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី។¹²¹ ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរវាងប្តីប្រពន្ធនេះ ច្បាប់បានកំណត់ទ្រព្យសម្បត្តិជា ពីរប្រភេទមាន៖ ក.ទ្រព្យសម្បត្តិរួម និង ខ.ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក។

ក. ទ្រព្យសម្បត្តិរួម

ទ្រព្យសម្បត្តិរួម គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយ ដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬតែម្នាក់ទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ លើកលែងតែទ្រព្យសម្បត្តិដែលច្បាប់កំណត់ថាជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក។¹²² នៅពេលលែងលះ សហព័ទ្ធនីមួយៗ មានសិទ្ធិទទួលយក ១ ភាគ ២ (មួយភាគពីរ) នៃទ្រព្យសម្បត្តិរួម។ ជាក់ស្តែងក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ប្តីតែងតែជាអ្នកទៅប្រកបការងារនៅខាងក្រៅ ចំណែកប្រពន្ធជាអ្នករៀនការងារផ្ទះ។ ដែលការងារមេផ្ទះនេះ ក៏មានតម្លៃស្មើគ្នា នឹងកម្រៃដែលបានមកពីការងារធ្វើការនៅខាងក្រៅដែរ។¹²³ ហេតុនេះនៅពេលលែងលះ ទ្រព្យសម្បត្តិរួមត្រូវធ្វើការបែងចែកជាពីរចំណែកស្មើគ្នា។ ប៉ុន្តែបើមានករណីពិសេស និងមានការទាមទាររបស់ប្តីប្រពន្ធណាម្នាក់ តុលាការក៏អាចបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយពិចារណាទៅលើស្ថានភាពផ្សេងៗដូចជា ទំហំនៃការបរិច្ចាគរបស់ភាគីនីមួយៗ ទំហំនៃការបរិច្ចេករបស់ភាគីនីមួយៗចំពោះលទ្ធកម្មនៃទ្រព្យសម្បត្តិ ការថែរក្សា ការបង្កើនទ្រព្យក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ កម្រិតជីវភាពរស់នៅក្នុងពេលមានចំណង

¹¹⁹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៦៩។
¹²⁰ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧០។
¹²¹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៣៨ (២)។
¹²² ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៣។
¹²³ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៣៦។

អាពាហ៍ពិពាហ៍ អាយុ ស្ថានភាពផ្លូវចិត្ត និងផ្លូវកាយ វិជ្ជាជីវៈ ប្រាក់ចំណូល លទ្ធភាពធ្វើការងាររបស់ភាគីនីមួយៗ និងផលប្រយោជន៍របស់កូនជាអាទិ៍។¹²⁴

ខ. ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក

ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក ជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធមាន នៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលសហព័ទ្ធទទួលបាន ដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អច្ឆ័យទាន នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ឬ ជាទ្រព្យសម្បត្តិជាតម្លៃតប ដែលទទួលបានពីទ្រព្យដោយឡែករបស់សហព័ទ្ធ នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។¹²⁵ នៅពេលលែងលះ សហព័ទ្ធនីមួយៗ ត្រូវទទួលបានទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ខ្លួនវិញ។¹²⁶

៤.៣. ការសម្រេចអំណាចមេបា

ក្នុងករណីមានការលែងលះ តុលាការត្រូវតែកំណត់ពីអ្នកមានអំណាចមេបា ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ពោលគឺ ទោះបីមិនមានពាក្យសុំពីភាគីក៏ដោយ។¹²⁷ ការសម្រេចអំពីអ្នកមានអំណាចមេបា នៅពេលលែងលះ បើឪពុកម្តាយ លែងលះគ្នា ត្រូវកំណត់យកឪពុក ឬម្តាយណាម្នាក់ ជាអ្នកមានអំណាចមេបា តាមការពិភាក្សារបស់ឪពុកម្តាយ។¹²⁸ ក្នុងករណីដែលភាគីមិនអាចពិភាក្សាបានទេ តុលាការត្រូវកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ដោយធ្វើការពិចារណា ទៅលើផលប្រយោជន៍របស់កូន។¹²⁹

មួយវិញទៀតក្នុងករណីដែលឪពុកម្តាយបានលែងលះគ្នានៅមុនកំណើតរបស់កូន ម្តាយគឺជាអ្នកមាន អំណាចមេបាចំពោះកូនដែលកើតមកនោះ។ ប៉ុន្តែនៅក្រោយកំណើតរបស់កូន អាចកំណត់យកឪពុកជាអ្នកមាន អំណាចមេបា តាមការពិភាក្សារបស់ឪពុកម្តាយបាន។¹³⁰

ចំពោះភាគីដែលមិនមានអំណាចមេបាលើកូន គាត់មានសិទ្ធិចូលជួប និងប្រាស្រ័យទាក់ទងកូន និង ករណីយកិច្ចទទួលបន្ទុកលើសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន។ ម៉្យាងទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្រេច សេចក្តីពីការចូលជួប និងប្រាស្រ័យទាក់ទង ក្រុមរដ្ឋប្បវេណីតម្រូវឱ្យតុលាការធ្វើការពិចារណាទៅលើផលប្រយោជន៍ របស់កូនជាអាទិភាព។ ក្នុងន័យនេះតុលាការអាចពិនិត្យពិចារណាទៅលើស្ថានភាពផ្សេងៗ ដូចជា ទំនាក់ទំនង រវាងកូន និងឪពុកម្តាយនៅពេលដែលរស់នៅជាមួយគ្នា អាយុ ស្ថានភាព សុខភាព ស្ថានភាពរបស់កូន បំណង

¹²⁴ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៨០ (២)។
¹²⁵ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៧៣។
¹²⁶ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៩៨០ (២)។
¹²⁷ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា២២ (១)។
¹²⁸ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា១០៣៧ (១)។
¹²⁹ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា១០៣៧ (៣)។
¹³⁰ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា១០៣៧ (២)។

របស់កូន បំណងរបស់ភាគីទាំងសងខាង ព្រមទាំងស្ថានភាពផ្លូវចិត្តរបស់ភាគីទាំងសងខាងជាដើម។ គប្បី គូសបញ្ជាក់ថា ទាក់ទងនឹងការសម្រេចសេចក្តីពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា តុលាការត្រូវតែពិចារណាថ្លឹងថ្លែង ទៅលើយោបល់របស់កូន សមស្របទៅតាមអាយុ និងសភាពចាស់ទុំរបស់កូន។¹³¹ តុលាការក៏អាចផ្លាស់ប្តូរ អ្នកមានអំណាចមេបាតាមការទាមទាររបស់ញាតិនៅក្នុង ៤ ថ្នាក់របស់កូនបាន ប្រសិនបើទទួលស្គាល់ថាចាំបាច់ ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន។¹³²

៤.៤. ការផ្តល់អាហារភាគពូកិច្ច

អាហារភាគពូកិច្ច គឺសំដៅទៅលើកិច្ច ដែលត្រូវតែបំពេញតាមផ្លូវច្បាប់ ឬតាមតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់ តុលាការ ដែលតម្រូវឱ្យបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ផ្តល់នូវប្រាក់ ឬទ្រព្យដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពរស់នៅដល់បុគ្គលផ្សេង ទៀត ដែលមានទំនាក់ទំនងញាតិនឹងគ្នា។¹³³ ជាទូទៅនៅពេលលែងលះ គូភាគីអាចធ្វើការពិភាក្សាអំពីការផ្តល់ អាហារភាគពូកិច្ចបាន ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលពិភាក្សាគ្នាមិនបានសម្រេចទេ ភាគីអាចដាក់ពាក្យសុំទាមទារ ហើយ តុលាការអាចសម្រេចឱ្យបានផងដែរ។ ការផ្តល់អាហារភាគពូកិច្ចនេះផងដែរ រួមមាន៖ (៤.៤.១.) អាហារភាគពូកិច្ច ចំពោះកូន និង (៤.៤.២) អាហារភាគពូកិច្ចចំពោះសហព័ទ្ធ។

៤.៤.១. អាហារភាគពូកិច្ចចំពោះកូន

ក្នុងករណីលែងលះ ឪពុក ឬម្តាយ ដែលមានអំណាចមេបាទៅលើកូន ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចិញ្ចឹមបីបាច់ ថែរក្សាកូន និងជួយគ្រប់គ្រងលើកូន។¹³⁴ យោងតាមមាត្រា ១០៤០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ បានកំណត់ថា “សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុក ឬម្តាយ ដែលមិនរស់នៅជាមួយកូន នៅក្រោយពេលលែងលះ ត្រូវមាន ករណីយកិច្ចទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន”។ ដូចនេះក្រោយការលែងលះ ឪពុក និងម្តាយ នៅតែមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការផ្តល់អាហារភាគពូកិច្ចដល់កូនរបស់ខ្លួនដដែល ពីព្រោះឪពុក ឬម្តាយដែលបានលែងលះ រួចហើយនោះ គឺនៅតែជាញាតិខ្សែផ្ទាល់របស់កូនជានិច្ច។¹³⁵ ជាទូទៅ បន្ទុកសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រង ថែរក្សាកូនគិតចាប់ពីពេលសេចក្តីសម្រេចលែងលះចូលជាស្ថាពរ រហូតកូនដល់នីតិភាព។

៤.៤.២. អាហារភាគពូកិច្ចចំពោះសហព័ទ្ធ

នៅក្នុងមាត្រា ៧៦, មាត្រា ៧៧ និងមាត្រា ៧៩ រហូតដល់មាត្រា ៨១ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៨៩ បានកំណត់ថា ប្រសិនបើករណីមានការលែងលះ ភាគីដែលគ្មាន

¹³¹ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០, មាត្រា២២ (៤)។
¹³² ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា១០៤០ (៤)។
¹³³ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, សន្ទានុក្រម លេខ២០២។
¹³⁴ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា១០៣៤។
¹³⁵ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា១១៤០។

កំហុស ឬ មានការខ្វះខាត បានសេចក្តីថា ភាគីដែលគ្មានកំហុសពុំមានទ្រព្យសម្បត្តិ ឬមុខរបរជាក់លាក់សម្រាប់ ចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួន អាចស្នើសុំអាហារកិច្ចពីភាគីម្ខាងទៀតបាន ទៅតាមលទ្ធភាពរបស់ភាគីនោះ ឬតាមការព្រមព្រៀង របស់ភាគី ហើយប្រសិនបើភាគីមិនឯកភាពគ្នា នោះតុលាការនឹងជាអ្នកសម្រេចអំពីអាហារកិច្ចនោះ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការត្រូវពិនិត្យពិចារណាទៅលើប្រាក់បៀវត្ស លទ្ធភាពនៃការរកប្រាក់ចំណូល អាយុ សុខភាពរបស់ជននោះ ដើម្បីកំណត់ពីកម្រិតនៃអាហារកិច្ចដែលត្រូវបង់។ ក៏ប៉ុន្តែប្រសិនបើជនដែលទទួលអាហារកិច្ចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាថ្មីទៀត ជននោះនឹងលែងទទួលបានអាហារកិច្ចបន្តទៀតហើយ។

៤.៥. ការចុះបញ្ជីអំពីការលែងលះ

ក្នុងករណីដែលសេចក្តីសម្រេចអំពីការលែងលះ បានចូលជាស្ថាពរ អ្នកដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការត្រូវ រាយការណ៍ទៅមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ-សង្កាត់ដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការរស់នៅ ដោយភ្ជាប់ឯកសារ ចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការនោះ និងសេចក្តីបញ្ជាក់អំពីថ្ងៃដែលសេចក្តីសម្រេច របស់តុលាការនោះ បានចូលជាស្ថាពរក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលសេចក្តីសម្រេច របស់តុលាការនោះបានចូលជាស្ថាពរ។ បន្ទាប់ពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ បានចូលជាស្ថាពរក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ លេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលសាលាដំបូងរាជធានីខេត្ត ក៏ត្រូវធ្វើការជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេច នោះទៅតុលាការមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានថ្នាក់រាជធានី ខេត្តដែលសាលាដំបូងស្ថិតនៅ។ មួយវិញទៀតក្នុងករណី ដែលសេចក្តីសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពររយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ នៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ឬតុលាការកំពូលដែល ចេញសេចក្តីសម្រេចនោះ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចនោះទៅមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានថ្នាក់ជាតិ។¹³⁶

លើសពីនេះក្រោយពីបានទទួលបានការរាយការណ៍ ឬការជូនដំណឹងពីការចុះបញ្ជីអំពីការលែងលះ មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើ ការពិនិត្យនិងផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មាននោះទៅនឹងបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ របស់សាមីជនទាំង២ (ពីរ) នាក់ និងត្រូវចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ។¹³⁷

¹³⁶ ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម, លេខ នស/រកម/០៧២៣/០០៩, ០១ កក្កដា ២០២៣, មាត្រា៧៨។

¹³⁷ ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម, លេខ នស/រកម/០៧២៣/០០៩, ០១ កក្កដា ២០២៣, មាត្រា៧៩។

လေ့လာမှုများ

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ឆ្លងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងបកស្រាយ ក្រោមធានបទ " **ការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជា** " រួចមក យើងខ្ញុំយល់ឃើញថា ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ រហូតបង្កើតបានជាគ្រួសារមួយជាមួយគ្នានេះដែរ ពាក្យថាគ្រួសារ គឺជាការរស់នៅរបស់មនុស្សពីរនាក់ ឬមួយក្រុម ក្នុងន័យស្រឡាញ់គ្នា ដោយទទួលបានបន្ទុកមើលថែរក្សាការពារគ្នាឱ្យជឿសជុតពីបញ្ហាផ្សេងៗ។ ហេតុនេះដើម្បីបង្កើតបានជាគ្រួសារមួយ បុរស និងស្ត្រីត្រូវតែឆ្លងកាត់ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាជាមុនសិន ដោយគោរពទៅតាមលក្ខខណ្ឌគតិយុត្ត និងស្របតាមប្រពៃណីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ បន្ទាប់ពីបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របតាមលក្ខខណ្ឌគតិយុត្តហើយនោះ បុរស និងស្ត្រី ត្រូវទៅចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អេតាស៊ីវិល) ទើបបុរស និងស្ត្រីនឹងក្លាយជាប្តីប្រពន្ធស្របតាមច្បាប់។ ហើយសង្ឃឹមថានឹងអាចរស់នៅជាមួយគ្នាយ៉ាងមានសេចក្តីសុខព្រោះមានគោលដៅតែមួយគឺស្រឡាញ់គ្នាដោយចិត្តស្មោះឱ្យតម្លៃចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក ចាប់ផ្តើមធ្វើការដើម្បីជីវភាពមួយជីវិតមរម្យ និងថ្លៃថ្នូរ ហើយអ្វីដែលកាន់តែវិសេសវិសាលគឺ មានគ្រួសារទាំងសងខាងគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តយ៉ាងពេញទំហឹង។ ប៉ុន្តែពេលខ្លះគ្រួសារមួយចំនួន តែងតែមានការកាំរកូសនឹងគ្នា ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យរស់នៅជាមួយគ្នា មិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា និងគ្មានសុភមង្គលដែលឈានដល់ការបែកបាក់គ្នា។ ហេតុនេះពេលរស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នាហើយនោះ ដែលជាហេតុនាំឱ្យមានការលែងលះកើតឡើងមកក្នុងគ្រួសារជាមិនខាន។

ជាពិសេសយើងខ្ញុំសង្កេតឃើញថា មូលហេតុដែលនាំឱ្យកើតមាននូវការលែងលះនេះកើតឡើងនោះអាចបណ្តាលមកពីកត្តាជាច្រើនដែលនាំឱ្យមានការផ្តាច់នូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ប្តីប្រពន្ធ ដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាដោយស្របច្បាប់។ ក៏ប៉ុន្តែប្រសិនបើការលែងលះនេះកើតឡើងពីការបង្ហាញពីឆន្ទៈចង់លែងលះដោយព្រមព្រៀងក្តី ឬការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងក្តី សុទ្ធតែអាចធ្វើការលែងលះបានក្នុងករណីដែលសហព័ទ្ធទាំងពីរពិតជារស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា និងអស់មនោសញ្ចេតនារវាងគ្នា ឬ ដោយសារមូលហេតុផ្សេងទៀតដែលនាំឱ្យចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនអាចបន្តទៀតបាន។ ហេតុនេះចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងត្រូវបានរលត់ទៅតាមច្បាប់ និងមានសុពលភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការអនុវត្ត កាលណាភាគីម្ខាងបានដាក់ពាក្យសុំលែងលះ ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង និងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះ ចំពោះការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង ទៅកាន់តុលាការជាដាច់ខាត បើមិនដូច្នោះទេ ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនអាចរំលាយបានឡើយ។

ជាក់ស្តែងពេលដែលគ្រួសារមួយរស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នាហើយនោះ ច្បាស់ហើយថាពិតជាពិបាកក្នុងការផ្សះផ្សាឱ្យជានាវនឹងគ្នាវិញណាស់ ព្រោះពេលខ្លះអាចភាគីខាងប្តី ឬខាងប្រពន្ធបង្កើតនូវកំហុសដ៏ធំ

មួយដែលភាគីណាមួយមិនអាចទទួលយក និងលើកលែងពីកំហុសនោះបាន នេះក៏ជាហេតុដែលនាំឱ្យកើតមាន នូវការលែងលះមួយផងដែរ។ ដូចយើងដឹងស្រាប់ហើយថា ការលែងលះមិនមែនជារឿងដែលគ្រួសារនីមួយៗ គិតថានឹងអាចដើរដល់ចំណុចមួយនេះទេ ព្រោះប្រសិនបើមានកូនអាចមានផលប៉ះពាល់ជាច្រើនចំពោះកូនដូចជា៖ បាត់បង់ភាពកក់ក្តៅពីឪពុកម្តាយ មិនបានមើលថែរក្សាកូនៗបានដិតដល់ គ្មានការអប់រំច្បាស់លាស់ បាក់ទឹកចិត្ត ក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ ជាក្មេងដែលមិនទទួលបានការណែនាំ និងប្រៀនប្រដៅពីឪពុកម្តាយ ដែលជាហេតុ អាចនាំឱ្យកូនបាត់បង់ទំនុកចិត្ត និងភាពកក់ក្តៅពីឪពុកម្តាយ ដែលអាចធ្វើឱ្យកូនប្រឈមមុខនឹងការដើរក្នុង ផ្លូវខុសបាន។

ទោះបីជាការលែងលះបានបន្សល់ទុកនូវផលលំបាកជាច្រើនក៏ដោយ ក៏ការកាត់ផ្តាច់នូវចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍តែងតែមានគុណសម្បត្តិមួយចំនួនផងដែរ ដែលបន្សល់ទុកបន្ទាប់ពីមានការលែងលះ។ ជាក់ស្តែង បើក្នុងគ្រួសារមួយដែលមានប្តី ឬប្រពន្ធ ដែលមានចរិតលក្ខណៈ ពាលា ដើរលេងដាច់យប់ លេងល្បែងស៊ីសង សេពគ្រឿងស្រវឹង និងគ្រឿងញៀនជាអាទិ៍ នោះជាហេតុផលដែលនាំឱ្យជីវិតគ្រួសាររស់នៅគ្មាន សុភមង្គល នោះឡើយ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើគ្រួសារមួយដែលរស់នៅដោយមានប្តី ឬក៏ប្រពន្ធ បានប្រព្រឹត្តនូវទង្វើបែបនេះ នោះស្ថានភាពនៅក្នុងគ្រួសារពិតណាស់ពិតជាមិនអាចបន្តទៅមុខទៀតបានឡើយ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ការលែងលះបានជះផលវិបាកជាច្រើនចំពោះទំនាក់ទំនងក្នុងសង្គម។ បើសិនជានៅក្នុង សង្គមមួយដែលសម្បូរទៅដោយការលែងលះ នោះពួកគេនឹងជួបនូវបញ្ហាច្រើន ជាពិសេសផលវិបាក ដែលមាន ទៅលើស្មារតីរបស់កូនដែលជាទំពាំងស្នងប្រសើរ។ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងជាក់លាក់ថា ប្រជាពលរដ្ឋនៅប្រទេសកម្ពុជា នឹងរក្សាគោលជំហរយ៉ាងមុតមាំមង ក្នុងការកសាងសុភមង្គលក្នុងគ្រួសារជារៀងរហូតទៅ។

សរុបសេចក្តីមក ការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅកម្ពុជា មិនថាការលែងលះដោយការ ព្រមព្រៀង ឬការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងក៏ដោយក៏នៅតែឆ្លងកាត់នីតិវិធីនៅតុលាការ។

អង្គការស៊ី

អនុសាសន៍

បន្ទាប់ពីបានសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីប្រធានបទ “ការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរ នៅប្រទេសកម្ពុជា” រួចមក យើងខ្ញុំយល់ឃើញថា ការលែងលះ ពិតជាមានភាពស្មុគស្មាញ ក៏ដូចជាផ្តល់ គុណវិបត្តិជាច្រើន ដល់ភាគីបណ្តឹង និងកូនៗថែមទៀតផង។ ព្រោះនៅពេលដែលមានការលែងលះកើតឡើង ភាគីនៃបណ្តឹងនឹងខាតបង់ផលប្រយោជន៍ដូចជា ខាតបង់ពេលវេលា ខាតបង់ទ្រព្យសម្បត្តិ ក៏ដូចជាសុភមង្គល ក្នុងគ្រួសារផងដែរ ចំណែកកូនៗត្រូវរស់នៅទាំងគ្មានភាពកក់ក្តៅពីឪពុកម្តាយ ពេលខ្លះអាចឈានដល់ការមាន ជម្ងឺបាក់ទឹកចិត្តថែមទាំងផង។ មូលហេតុនេះហើយ ទើបយើងខ្ញុំសូមការអនុញ្ញាតលើកឡើងនូវអនុសាសន៍ មួយចំនួន ទាក់ទងនឹងការលែងលះរវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរនៅប្រទេសកម្ពុជា។

- រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាក្រសួងដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវតែខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើយ៉ាងណាផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ឱ្យបាន ទូលំទូលាយ ដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការយល់ដឹងអំពីនីតិវិធីនៃការលែងលះ ព្រមទាំងអាចបង្កលក្ខណៈ ងាយស្រួលដល់ពួកគាត់ ព្រោះបច្ចុប្បន្ននេះ ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួន នៅពុំទាន់បានយល់ច្បាស់ ក៏ដូចជា នៅមានការភាន់ច្រឡំនៅឡើយ។
- សហព័ទ្ធទាំងអស់ គួរមេត្តាចេះយោគយល់ អត់ឱនឱ្យគ្នា ក៏ដូចជាអធ្យាស្រ័យគ្នាឱ្យបានច្រើន ព្រោះថា នៅពេលដែលសហព័ទ្ធនីមួយៗធ្វើការលែងលះគ្នា នឹងផ្តល់នូវគុណវិបត្តិផ្សេងៗ ជាពិសេសសុភមង្គល ក្នុងគ្រួសារ។
- អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការដោះស្រាយវិវាទទាក់ទងនឹងការលែងលះ ជាពិសេសតុលាការមាន សមត្ថកិច្ចមេត្តាដឹកនាំនីតិវិធីនៃការលែងលះ ឱ្យបានឆាប់រហ័សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ពីព្រោះ ប្រសិនបើការដោះស្រាយវិវាទមានភាពយឺតយ៉ាវអាចបង្កលក្ខណៈលំបាកដល់ភាគីនៃបណ្តឹង ជាពិសេស គឺកូនៗជាម្តង។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

១. ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ២៤ កញ្ញា ១៩៩៣។
- ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១, ០៦ កក្កដា ២០០៦។
- ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧។
- ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ, លេខ ៥៦ ក្រ, ២៦ កក្កដា ១៩៨៩។
- ច្បាប់ស្តីគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់, លេខ នស/រកម/០៣០១/០៥, ១៩ មីនា ២០០១។
- ច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនិងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ, លេខ នស/រកម/១០០៥/០៣១, ២៤ តុលា ២០០៥។
- ច្បាប់ស្តីពីឯកតន្តរភាព, លេខ នស/រកម/១០០៦/០២៦, ២១ តុលា ២០០៦។
- ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង, លេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣, ១០ កក្កដា ២០១០។
- ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល, លេខ នស/០៦១០/០០៨, ០៨ មិថុនា ២០១០។
- ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/០៥១១/០០៧, ៣១ ឧសភា ២០១១។
- ច្បាប់ស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋានស្ថិតិអត្រានុកូលដ្ឋាន និងអត្តសញ្ញាណកម្ម, លេខ នស/រកម/០៧២៣/០០៩, ០១ កក្កដា ២០២៣។
- ប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រៃសណីយ៍, លេខ ៨១.កយ.ស្រក/១៣, ០៩ សីហា ២០១៣។
- ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលឧបសម្ព័ន្ធ១ និងឧបសម្ព័ន្ធ២ នៃប្រកាសលេខ ២៨ កយ ប្រក, ០៧ , ១៧ កក្កដា ២០០៧ ស្តីពីប្រភេទពាក្យសុំដែលតម្រូវឱ្យបង់ពន្ធ ចំនួនទឹកប្រាក់ នៃពន្ធដាក់ពាក្យ និងចំនួនពន្ធដែលត្រូវបង់ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពក្រៅពីពាក្យសុំទៅតុលាការឱ្យសម្រេចសេចក្តី និងមាត្រដ្ឋានសម្រាប់គណនាប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ និងតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង, លេខ៥៤ កយ ប្រក/០៩, ចុះថ្ងៃទី២២ មិថុនា ២០០៩។

២. សៀវភៅ និងឯកសារចម្រុះ

- សៀវភៅស្តីពីការពន្យល់អំពីនីតិវិធីជម្រះក្តីលើកទី១ ឆ្នាំ២០០៩។
- លោកសាស្ត្រចារ្យ រុន ពណ្ណារិទ្ធ និងលោកស្រីសាស្ត្រចារ្យ ចាំង ស៊ីណាត សៀវភៅជំនួយស្មារតី នីតិព្រហ្មទណ្ឌ និងនីតិក្រួសារ ឆ្នាំ២០១៧។
- គណៈកម្មការទទួលបន្ទុកការពារសេចក្តីព្រាងក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកលើសេចក្តីព្រាងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២០១០, សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ភាគ២ ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌។

៣. ប្រភពផ្សេងៗ

- សន្ទានុក្រមរដ្ឋប្បវេណី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- សាលាត្រាជូ, អត្ថបទសាកល្បងស្តីពី លក្ខខណ្ឌនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង, ដកស្រង់ចេញពី file:///C:/Users/CP%20computer/Downloads/Telegram%20Desktop/e19e8fe19f92e19e9ae19eb6e19e87e19ebc_e19e80e19eb6e19e9ae19e9be1.pdf

ଉପସଂହୃତ

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១. ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

១. កិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ
២. លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ
៣. ពាក្យសុំតំណាងដោយអាណត្តិ
៤. ពាក្យសុំពិនិត្យ និងថតចម្លងសំណុំរឿង
៥. ពាក្យសុំលែងលះ
៦. បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ថ្លៃដាក់ពាក្យសុំ
៧. ដីកាសម្រេចឱ្យបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ
៨. បង្កាន់ដៃបង់ពន្ធ
៩. លិខិតអញ្ជើញមេធាវី
១០. ដីកាកោះ (នីតិវិធីសាកសួរ)
១១. ដីកាសម្រេចរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង
១២. លិខិតបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃដីកាសម្រេច
១៣. បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ថ្លៃដាក់លិខិតបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃដីកាសម្រេច

ឧបសម្ព័ន្ធទី២. ការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀង

១. ពាក្យបណ្តឹងលែងលះ
២. បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ថ្លៃដាក់ពាក្យបណ្តឹង
៣. លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ
៤. លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ
៥. ពាក្យសុំពិនិត្យ និងថតចម្លងសំណុំរឿង
៦. ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ
៧. លិខិតអញ្ជើញមេធាវី (នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល)

៨. ដីកាកោះ (នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល)

៩. របាយការណ៍បញ្ជូន

១០. កំណត់ហេតុស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

១១. សេចក្តីថ្លែងការណ៍

១២. ពាក្យសុំបញ្ជូលភស្តុតាង

១៣. ពាក្យសុំឱ្យកោះហៅសាក្សី

១៤. លិខិតអញ្ជើញមេធាវី (នីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់)

១៥. ដីកាកោះ (នីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់)

១៦. សាលក្រមលែងលះ

១៧. លិខិតចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រម

១៨. ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

ឧបសម្ព័ន្ធទី១

ការលើកលែងដោយការព្រមព្រៀង

កិច្ចព្រមព្រៀងលេខៈ

រវាង

លោកស្រី

(ភាគី “ក”)

និង

លោក

(ភាគី “ខ”)

កាលបរិច្ឆេទ៖ ថ្ងៃទី ០១ ខែ ធ្នូ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

កិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ

កិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះនេះ (“កិច្ចព្រមព្រៀង”) ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដោយ និងរវាង៖

១. **លោកស្រី** សញ្ជាតិខ្មែរ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ ភូមិ សង្កាត់ទួលស្វាយព្រៃទី២ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ (តទៅនេះហៅថា **ភាគី “ក”**) និង

២. **លោក** សញ្ជាតិខ្មែរ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ ភូមិ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាលទី១ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ (តទៅនេះហៅថា **ភាគី “ខ”**)។

ភាគីនីមួយៗហៅដោយឡែកគ្នាថា “**ភាគី**” និងហៅជាមួយគ្នាថា “**ភាគីទាំងពីរ**” ឬ “**ភាគីទាំងពីរ**”។

បញ្ជាក់ថា

ដោយសេចក្តីថា៖

- ក. ភាគីទាំងពីរបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងគ្នា ហើយទទួលបានសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។ ច្បាប់ចម្លងនៃសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ខាងលើ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ខ. ភាគីទាំងពីរបានបាត់បង់អស់នូវមនោសញ្ចេតនាចំពោះគ្នា និងមិនអាចរស់នៅចុះសម្រុងជាមួយគ្នាក្នុងនាមជាប្តីប្រពន្ធ តទៅទៀត។

ហេតុដូច្នេះ ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នា ដូចខាងក្រោម៖

ប្រការ ១ ៖ អំពីការលែងលះ

ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងលែងលះគ្នាដោយគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្តទាំងសងខាង និងដោយគ្មានការបង្ខិតបង្ខំ ទាំងអស់ពីភាគីណាមួយនោះឡើយ។

ប្រការ ២ ៖ អំពីគូន

២.១ ភាគីទាំងពីរអះអាងថា ភាគីទាំងពីរ មានកូន ០២ នាក់ ដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម៖
កុមារី អេឡស៊ី សញ្ជាតិខ្មែរ កើតនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ នៅសង្កាត់ ផ្សារកណ្តាលទី១ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា ដែលបញ្ជាក់ដោយសេចក្តីចម្លង សំបុត្រកំណើត ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

- កុមារា អាទប្រុស សញ្ជាតិខ្មែរ កើតនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ នៅ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាលទី១ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា ដែលបញ្ជាក់ដោយសេចក្តី ចម្លងសំបុត្របញ្ជាក់កំណើត ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។
 ច្បាប់ថតចម្លងនៃសេចក្តីចម្លងសំបុត្រកំណើត និង សេចក្តីចម្លងសំបុត្របញ្ជាក់កំណើតខាងលើ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ២ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

២.២ ភាគីទាំងពីរព្រមព្រៀងកំណត់អំពី សិទ្ធិអំណាចមេបា ដូចខាងក្រោម៖

- ភាគី “ក” ទទួលបាននូវសិទ្ធិអំណាចមេបាលើកូនប្រុសឈ្មោះ សញ្ជាតិខ្មែរ កើត នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។
- ភាគី “ខ” ទទួលបាននូវសិទ្ធិអំណាចមេបាលើកូនស្រីឈ្មោះ អាទ សញ្ជាតិខ្មែរ កើតនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

២.៣ ភាគីទាំងពីរព្រមព្រៀងគ្នាថា ភាគី “ខ” ត្រូវផ្តល់អាហារកាតព្វកិច្ច និងទំនុកបម្រុងសព្វគ្រប់បែបយ៉ាងដល់ កូនទាំងពីរខាងលើ ចំណែកឯ ភាគី “ក” ត្រូវផ្តល់អាហារកាតព្វកិច្ច ដល់កូនទាំងពីរខាងលើ តាមលទ្ធភាព រហូតដល់កូនទាំងពីរនេះដល់នីតិភាព។

២.៤ ភាគីទាំងពីរព្រមព្រៀងគ្នាថា ភាគីនីមួយៗត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់គ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងការចូលរួម និងប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូនទាំងពីរខាងលើបាន ដោយមិនត្រូវធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ទំនាក់ទំនងរវាងកូន ទាំងពីរឡើយ។

ប្រការ ៣ ៖ អំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ និងការទទួលបំណុល

ភាគីទាំងពីរព្រមព្រៀងបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ និងទទួលបំណុល ដូចខាងក្រោម៖

៣.១ ភាគី “ក” ត្រូវទទួលបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិ និងទទួលបំណុល ដូចតទៅ៖

- ក. ភាគី “ក” ត្រូវទទួលបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចខាងក្រោម៖
  - ដីទំហំ ម^២ (ម៉ែត្រការ៉េ) មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ សម្គាល់ដោយវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ៖ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

ច្បាប់ថតចម្លងនៃវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុខាងលើ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៣ នៃ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

- ភាគហ៊ុននៅក្នុងហាងការហ្វេ សាខា ចំនួន % (ភាគរយ) ត្រូវនឹងទឹកប្រាក់ចំនួន USD (ដុល្លារអាមេរិក) មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ មហាវិថី ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ដែលសម្គាល់ដោយលិខិតបញ្ជាក់ភាគហ៊ុន ធ្វើឡើងកាលពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

ច្បាប់ថតចម្លងនៃលិខិតបញ្ជាក់ភាគហ៊ុនខាងលើ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៤ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

ខ. ភាគី “ក” ត្រូវទទួលបំណុល ដូចខាងក្រោម៖

- បំណុលធនាគារ ចំនួន USD (ដុល្លារអាមេរិក) ដែលបានខ្ចីយកមក ទិញ ដី និង ផ្ទះ ទំហំ ម^២ (ម៉ែត្រការ៉េ) មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ដែលសម្គាល់ដោយវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ៖ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។
- បំណុលចំនួន USD (ដុល្លារអាមេរិក) ដែលបានខ្ចីពីភតិយជន យកមក ទិញភាគហ៊ុននៅក្នុងហាងកាហ្វេ មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ មហាវិថី ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

៣.២ ភាគី “ខ” ត្រូវទទួលបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចខាងក្រោម៖

- សិទ្ធិលើបំណុលជាប្រាក់ចំនួន USD (ដុល្លារអាមេរិក) ដែល ភាគី “ខ” បានយក ឱ្យគតិយជនខ្ចី។

ប្រការ ៤ ៖ សិទ្ធិលើបំណុលរងរាល់សហព័ទ្ធ

ភាគីទាំងពីរអះអាងថា ពួកគេទាំងពីរពុំមានសិទ្ធិលើបំណុលចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកនោះទេ។

ប្រការ ៥ ៖ ការរក្សាទុកកិច្ចព្រមព្រៀង

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះធ្វើឡើងចំនួន ០៣ (បី) ច្បាប់ ដែលមួយច្បាប់រក្សាទុកនៅ ភាគី “ក” មួយច្បាប់រក្សាទុកនៅ ភាគី “ខ” និងមួយច្បាប់ទៀតរក្សាទុកនៅ ក្រុមមេធាវី ។

(ផ្នែកដែលនៅសល់នៃទំព័រនេះត្រូវបានទុកឱ្យនៅទំនេរដោយចេតនា)

11/11/2024

ដើម្បីជ្រើសរើសភាគីនីមួយៗចុះហត្ថលេខា និងផ្ដិតស្នាមមេដៃ នៅកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ខាងលើ។

	ភាគី "ក"		ភាគី "ខ"	
	ហត្ថលេខា	ស្នាមមេដៃ	ហត្ថលេខា	ស្នាមមេដៃ
	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 80px;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 80px;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 80px;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 80px;"></div>
លោកស្រី			លោក	

ធានឃើញ និងបញ្ជាក់ថា
ភាគីទាំងពីរពិតជាបានចុះហត្ថលេខា និងផ្ដិតស្នាមមេដៃ
នៅចំពោះមុខមេធាវីពិតប្រាកដមែន។

ពេលថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២៤

មេធាវី

121 2024/24

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: ជនជាតិ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់លិខិតឆ្លងដែន
សញ្ជាតិ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅ ផ្ទះលេខ ផ្លូវ
ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ (អាណត្តិឈាម)។

សូមប្រគល់សិទ្ធិជូន

លោកមេធាវី អត្តលេខ ជាមេធាវី នៃក្រុមមេធាវី ដែលមាន
ការិយាល័យនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើ
ជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ខ្ញុំបាទ នៅក្នុងរឿងក្តីលេខ: តាមរយៈលិខិតប្រគល់សិទ្ធិនេះ លោកមេធាវី
មានសិទ្ធិបំពេញរាល់កិច្ចការដូចខាងក្រោម:

- មានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញនៅក្នុងការធ្វើសកម្មភាពតំណាងឱ្យខ្ញុំបាទ។
- ដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដាក់ពាក្យសុំ ដកពាក្យបណ្តឹង ដកពាក្យសុំ ផ្សះផ្សា សម្រុះសម្រួល បោះបង់ឬទទួលស្គាល់
ការទាមទារ ឬ ដកខ្លួនចេញពីបណ្តឹងដែលខ្លួនចូលរួមអនុវត្តមន្ត ឬ ទទួលបណ្តឹងដើម្បីផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់
របស់ខ្ញុំបាទ។
- ការតែងតាំងអនុតំណាង។
- ការប្តឹងតវ៉ា/ការប្តឹងទាស់/ការប្តឹងជំទាស់/ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍/ការប្តឹងសាទុក្ខ។

បញ្ជាក់: រាល់សេចក្តីយល់ព្រមលើការអនុវត្តការកិច្ចនេះ និងបង់ពន្ធផ្សេងៗនៅក្នុងបណ្តឹង ឬ ពាក្យសុំនេះ ជាបន្ត
របស់ខ្ញុំបាទ។ ក្នុងករណីមិនបានគោរពតាមកាតព្វកិច្ចនេះ ខ្ញុំបាទសុខចិត្តទទួលខុសត្រូវនូវរាល់ការបាត់បង់ផលប្រយោជន៍នានា
ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់។

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិនេះ មានអនុភាពចាប់ពីថ្ងៃផ្តិតស្នាមមេដៃនេះតទៅ ។

បានឃើញ និងយល់ព្រម ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យ ស្នាមមេដៃស្តី
លោក តាមនីតិវិធីច្បាប់។
ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
មេធាវី

លោក

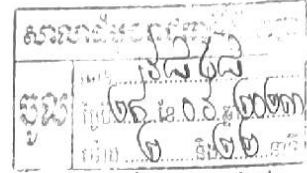
INTERNATIONAL
ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ជីជី អន្តរជាតិ
GG International Law Firm

លេខ: ..... ជ.ជ.អ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២០២០២០

ថ្ងៃ

ឆ្នាំ បញ្ជាក់ ព.ស២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០២៣

ពាក្យសុំកំណាងដោយអាណត្តិ

ខ្ញុំមេធាវី អត្តលេខ: ជាសមាជិកនៃ ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ជីជី អន្តរជាតិ
 ដែលមានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅអាគារលេខ: ផ្លូវលេខ កូមី សង្កាត់
 ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ និងជាសមាជិកនៃគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាមេធាវីតំណាង
 ដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ: ក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹងលេខ ចុះថ្ងៃទី
 ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។
 ទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនងលេខ:

សូមគោរពបូលមក

ឯកឧត្តមប្រធាន សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

កម្មវត្ថុ : ស្តីពីការសុំតំណាងដោយអាណត្តិក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹងលេខ
 ចុះថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

យោង : -ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី
 -ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 -លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ឈ្មោះ
 ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ នាងខ្ញុំសូមជម្រាបជូន **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាជ្រាបថា៖
 ឈ្មោះ បានប្រគល់សិទ្ធិឲ្យនាងខ្ញុំធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យបគាត់ នៅក្នុងសំណុំ
 រឿងរដ្ឋប្បវេណីដូចដែលមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលស្គាល់នាងខ្ញុំ ជាមេធាវីតំណាងដោយ
 អាណត្តិនៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីខាងលើទៅតាមនីតិវិធីច្បាប់ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីខ្ញុំ។

INTERNATIONAL

ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ជីជី អន្តរជាតិ
GG International Law Firm

លេខ: A.៨.៨.H

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២០២០-០១-០៧

សាលាដំបូងក្រុងភ្នំពេញ	លេខ: ៧៧៧
ថ្ងៃ: ០៧ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០២០	សាលាដំបូងក្រុងភ្នំពេញ
ម៉ោង: ២ និង ២.០៣	

ថ្ងៃ

ឆ្នាំ: បញ្ជាក់ ៣.៧.២០២០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី..... ខែ ឆ្នាំ២០២៣

ពាក្យសុំពិនិត្យ និងថតចម្លងសំណុំរឿង

ខ្ញុំមេធាវី: ..... អត្តលេខ: ..... សមាជិកនៃ ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ជីជី អន្តរជាតិ
ដែលមានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅអាគារលេខ: ..... ផ្លូវលេខ: ..... ភូមិ: ..... សង្កាត់: .....
ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ និងជាសមាជិកនៃគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាមេធាវីតំណាង
ដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ: ..... ក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹងលេខ ចុះថ្ងៃទី
ខែ ឆ្នាំ: ..... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។
ទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនងលេខ:

សូមគោរពចូលមក

ឯកឧត្តមប្រធាន សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

កម្មវត្ថុ: សុំណើសុំពិនិត្យ និងថតចម្លងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹងលេខ ..... ចុះថ្ងៃទី
ខែ ឆ្នាំ: ..... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

យោង: -មាត្រា២៥៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦។
-លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ឈ្មោះ: .....
ចុះថ្ងៃទី..... ខែ ឆ្នាំ: .....។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ នាងខ្ញុំសូមជម្រាបជូន **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាជ្រាបថា៖
ឈ្មោះ: ..... បានប្រគល់សិទ្ធិឲ្យនាងខ្ញុំធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យប្រគាត់ នៅក្នុងសំណុំ
រឿងរដ្ឋប្បវេណីដូចដែលមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាអនុញ្ញាតឲ្យនាងខ្ញុំបានពិនិត្យ និងថតចម្លង
សំណុំរឿង រដ្ឋប្បវេណីខាងលើទៅតាមនីតិវិធីច្បាប់ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីខ្ញុំនាងខ្ញុំ។

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ ៧០៧ ខាតតំណែង
ប្រកាសព្រះបណ្ឌិត ២៧៦(២១) ជនក៏(៣)

ដីកាសម្រេច

ឱ្យបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ

យើង **នីម ឫទ្ធី** ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

លេខ

បានឃើញ មាត្រា ២២ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

បានឃើញ សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដែលមាន៖

អ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ ភេទស្រី កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិ

ខ្មែរលេខ មានទីលំនៅសព្វថ្ងៃ ភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ។

ដោយមានមេធាវី អត្តលេខ មានការិយាល័យនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ សង្កាត់

ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

ភាគីម្ខាងទៀតឈ្មោះ ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ

សញ្ជាតិខ្មែរលេខ មានទីលំនៅសព្វថ្ងៃ ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ

រាជធានីភ្នំពេញ។

កម្មវត្ថុ៖ ប្តឹងសុំវិលវេលាតាមព្រមព្រៀង។

សំណងហេតុ

ដើម្បីដំណើរការនីតិវិធី គប្បីឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ បង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ

តាមប្បញ្ញត្តិមាត្រា ២២ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

ហេតុនេះច្រើនសម្រេច

១. បង្គាប់ឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ បង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធជាប្រាក់ចំនួន ១០០.០០០

(មួយសែន)រៀល នៅសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ត្រឹមថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ជាក់លាក់ ដើម្បីតុលាការចាត់

ការរៀងក្តីនេះតាមច្បាប់។

២. ក្នុងករណីមិនអនុវត្តត្រង់ចំណុចទី១ នៃសេចក្តីសម្រេចខាងលើនេះ និងលើកបណ្តឹងចោលតាមច្បាប់។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

(Handwritten signature in blue ink)

នីម ឫទ្ធី

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹងលេខ

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

០៩០៩០៩ * ២០១២០

លិខិតអញ្ជើញមេធាវី

យើង **ឆឹម គឹមពិសាល** ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

- បានឃើញ លិខិតតំណាងដោយអាណត្តិ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់មេធាវី អត្តលេខ ជាមេធាវីនៃ ក្រុមមេធាវី ស្តីពីការធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យអ្នកដាក់ ពាក្យសុំឈ្មោះ ។
- សូមអញ្ជើញលោកមេធាវី អត្តលេខ មានការិយាល័យនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។
- ចូលខ្លួនមកកាន់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ នៃអគារសាលាយុត្តិធម៌ បន្ទប់ ជាន់ទី នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ វេលាម៉ោង និង នាទីព្រឹក។
- ដើម្បី ចូលរួមនីតិវិធីសាកសួរជាមួយកូនក្តី។
- ពីដំណើររឿង កូនក្តីរបស់មេធាវីសុំលែងលះតាមការប្រមូលប្រៀប។
- សូមមេធាវីអញ្ជើញចូលរួមឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងរឿងខាងលើនេះមក ជាមួយផង ប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃ ខែ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ

ឆឹម គឹមពិសាល

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹងលេខ

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ដីកាកោះ

យើង **និវ គីមពិសាល** ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

- កោះហៅឈ្មោះ ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ជាអ្នកដាក់ពាក្យសុំ។
- មានទីលំនៅសព្វថ្ងៃ ភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ។
- ឱ្យចូលខ្លួនមកកាន់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ នៃអគារសាលាយុត្តិធម៌ បន្ទប់ ជាន់ទី នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ វេលាម៉ោង និង នាទីព្រឹក។
- ដើម្បី៖ សាកសួរ។
- ពីដំណើររឿង៖ សុំឱ្យឈប់តាមការព្រមព្រៀង។
- សាមីខ្លួន ត្រូវអញ្ជើញតាមដីកាកោះនេះឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងរឿង ខាងលើនេះមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

និវ គីមពិសាល

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

-សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជា
បណ្តឹងលេខ

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ដីកាសម្រេច

លេខ.

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ដីកាសម្រេច
រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

យើង **ភាំង ស៊ីនឡាយ** ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

-បានឃើញ មាត្រា ៣ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធី នៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ដែល
ប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧១០/០១៣ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០។

-បានឃើញ មាត្រា ៩៧៩ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យ
ប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧។

-បានឃើញ សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹងលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់
សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ដែលមាន៖

-ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឈ្មោះ: ហេង កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់
ផ្លូវលំ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ អាសយដ្ឋានស្ថិតនៅផ្ទះលេខ
អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ហោក អត្តលេខ ជាមេធាវី មានការិយាល័យ
ផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

-ភាគីម្ខាងទៀត ឈ្មោះ: ហេង កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ
លេខ អាសយដ្ឋានស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវលំ ភូមិ សង្កាត់ រាជធានីភ្នំពេញ។

អង្គហេតុ និងចំណុចវិវាទ

- ១-ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចដែលភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារឱ្យគុណការចេញ៖
  - ១.១. ឱ្យភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ: ហេង កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និង
ភាគីម្ខាងទៀតឈ្មោះ: ហេង កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ លែងលះតាមការព្រមព្រៀង។
  - ១.២. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្តបន្ទាប់របស់ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ។
- ២-ដំណើររឿងក្តី
កាលពីអំឡុងឆ្នាំ ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ: បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយ
ភាគីម្ខាងទៀតឈ្មោះ: ដោយបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

នៅមន្ត្រីអត្រាទូទាញសង្គាន់ ។ នៅក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ភាគីទាំងពីរពុំមានកូន ទ្រព្យសម្បត្តិរួម និង បំណុលឡើយ ។ ដោយការរស់នៅជាមួយគ្នាកន្លងមកមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា រហូតដល់ភាគីអស់មនោសញ្ចេតនាជាប្តីប្រពន្ធ តទៅទៀត ទើបភាគីទាំងពីរដាក់ពាក្យសុំលែងលះតាមការព្រមព្រៀងមកតុលាការ។

៣-អង្គហេតុដែលអះអាងដោយភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ

ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ: បានអះអាងថា ខ្លួនស្នើសុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេច៖
-លែងលះតាមការព្រមព្រៀងរវាងអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ: និងភាគីម្ខាងទៀតឈ្មោះ:

។
-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្តបន្ទាប់របស់ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ។

ចំពោះអង្គហេតុ ខ្លួនបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយឈ្មោះ: កាលពីឆ្នាំ និងបានចុះសំបុត្រ អាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ ក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍រហូតមក ដល់សព្វថ្ងៃពុំមានកូន ទ្រព្យសម្បត្តិរួម និងបំណុលរួមនោះទេ។ មូលហេតុនៃការលែងលះ គឺដោយហេតុថាខ្លួន និងភាគី ម្ខាងទៀតរស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា រហូតដល់បណ្តាលឱ្យអស់មនោសញ្ចេតនាជាប្តីប្រពន្ធតទៅទៀត ដែលធ្វើឱ្យទំនាក់ ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់មិនអាចធ្វើបដិទានវិញបាន។ ចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ គឺកើតចេញពីផ្តល់ព័ត៌មានរបស់ខ្លួន មិនមានការបង្ខិតបង្ខំឡើយ ហើយស្នាមមាត់ដៃលើកិច្ចព្រមព្រៀងគឺ ពិតជាស្នាមមាត់ដៃរបស់ខ្លួនប្រាកដមែន ដូច្នេះខ្លួនសុំឱ្យតុលាការសម្រេចតាមពាក្យសុំរបស់ខ្លួន។

៤-អង្គហេតុដែលអះអាងដោយភាគីម្ខាងទៀត

ភាគីម្ខាងទៀតឈ្មោះ: បានអះអាងថាខ្លួនឯកភាពលែងលះជាមួយភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ: ។ ចំពោះអង្គហេតុ និងមូលហេតុ ដែលភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានលើកឡើងគឺពិតជាត្រឹមត្រូវខ្លួន មិនមានការជំទាស់ឡើយ ចំណែកកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ គឺកើតចេញពីផ្តល់ព័ត៌មាន របស់ខ្លួនមិនមានការបង្ខិតបង្ខំឡើយ ហើយស្នាមមាត់ដៃលើកិច្ចព្រមព្រៀងគឺ ពិតជាស្នាមមាត់ដៃរបស់ខ្លួនប្រាកដមែន ដូច្នេះខ្លួនសុំឱ្យតុលាការសម្រេចតាមច្បាប់។

ការពិនិត្យសុំសាង

១-ភស្តុតាងជាឯកសាររបស់ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ

-កិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ រវាងឈ្មោះ: និងឈ្មោះ:

។

-សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ក្នុងសៀវភៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ លេខ ចេញដោយមន្ត្រីអត្រាទូទាញសង្គាន់ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។
- លេខ របស់ឈ្មោះ: ។

២-ភស្តុតាងជាឯកសាររបស់ភាគីម្ខាងទៀត

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ ចុះថ្ងៃទី របស់ឈ្មោះ: ។

សំណងហេតុ

១-តាមសេចក្តីច្នៃកម្មរបស់ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ: និងភាគីម្ខាងទៀតឈ្មោះ: ។
នាពេលសាកសួរ ព្រមទាំងសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់មន្ត្រី

អត្រានុកូលដ្ឋាន សង្កាត់ ក្នុងខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា រវាងភាគីអ្នកដាក់ពាក្យ សុំឈ្មោះ និងភាគីម្ខាងទៀតឈ្មោះ ពិតជាប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់ដែលបានរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ ទទួលស្គាល់ដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានសង្កាត់ ប្រាកដមែន។

ខ-តាមការអះអាងរបស់ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងភាគីម្ខាងទៀត នៅក្នុងកំណត់ហេតុសាកសួរ ដែលភាគីទាំងពីរ បានបញ្ជាក់មូលហេតុដែលឈានដល់ការលែងលះតាមការព្រមព្រៀង គុណការយល់ឃើញថាអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងឈ្មោះ និងឈ្មោះ ពិតជាបានបាក់បែកមិនអាចធ្វើបដិទានវិញបាន ហើយភាគីទាំងពីរពិត ជាមានផ្ទះពិតប្រាកដក្នុងការលែងលះ ទោះបីជាគុណការបានខិតខំផ្សះផ្សាយ៉ាងណាក៏ដោយ ភាគីនៅតែទាមទារ គុណការឱ្យសម្រេចអំពីការលែងលះ គប្បីគុណការពិនិត្យ និងសម្រេចអំពីការលែងលះនេះតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៩៧៩ នៃ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

៣-ការពេលសាកសួរភាគីទាំងពីរបានអះអាងថា ក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍គូភាគីពុំមានកូន ទ្រព្យសម្បត្តិរួម និង បំណុលរួម ដែលត្រូវធ្វើការបែងចែកឡើយ ដូចនេះ គុណការមិនលើកយកចំណុចទាំងនេះមកពិចារណា និងសម្រេចឡើយ។

៤-ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានស្នើសុំទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ដូចនេះគប្បីគុណការពិចារណា និងសម្រេចអំពីបន្ទុក នៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទៅតាមបញ្ញត្តិមាត្រា២២ កថាខណ្ឌទី៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

សេចក្តីសម្រេចចេញ

១-ឱ្យភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងភាគី ម្ខាងទៀតឈ្មោះ ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ លែងលះតាមការព្រមព្រៀង។

២-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ។

ចៅក្រម
ហត្ថលេខា និងគ្រា: សំខ ស៊ុនឡាយ

សំខ ស៊ុនឡាយ

បានចម្លងចេញត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

យិន វិធីក្ស

កម្ពុជា ០១ សហវ/ធម្ម

260-1- 00203712

MEF20882604121

ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ

បង្គាន់ដៃបង់ប្រាក់

ឈ្មោះ ស៊ីហ្វា ភូមា ស៊ីហ្វា

(ប្រគល់ជូនអ្នកបង់ប្រាក់)

ទទួលពី ស៊ីហ្វា ភូមា ស៊ីហ្វា អង្គការ ស៊ីហ្វា ភូមា ស៊ីហ្វា

បំណុលប្រាក់ជាលេខ 5,000,000

ជាអក្សរ ប្រាំមួយសែន

អត្តន័យបំណុល ប្រាក់បញ្ញើស្របតាមអនុក្រឹត្យលេខ ៨២ អនក្រ. ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៥ មាតិកាថវិកា

ថ្ងៃទី. ខែ. ឆ្នាំ.

អ្នកប្រមូលបំណុល

ស៊ីហ្វា ភូមា ស៊ីហ្វា

បង្គាន់ដៃនេះត្រូវបានបោះពុម្ព និងគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ និងហិរញ្ញវត្ថុស្របតាមអនុក្រឹត្យលេខ ៨២ អនក្រ. ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៥

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

ការលើកលែងដោយគ្មានការព្រមព្រៀង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពាក្យបណ្តឹងលែងលះ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
ថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ

ដើមចោទ: ឈ្មោះ ហេង ជនជាតិខ្មែរ កើតថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៦ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិ
ខ្មែរលេខ ០១២៣៤ ៥៦៧ ៨៩០ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅផ្ទះលេខ
១២៣ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទលេខ ១២៣៤ ៥៦៧ ។

ចុងចម្លើយ: ឈ្មោះ ហេង កើតថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៦ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ
០១២៣៤ ៥៦៧ ៨៩០ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅ ភូមិ ឃុំ ស្រុក
ខេត្ត ទួលស្រីលេខ ១២៣ ។

សូមគោរពជូន

ឯកឧត្តមប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
ថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ

១. ខ្ញុំសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទបានទាញយកចេញ៖
  ១. ដើមចោទឈ្មោះ ហេង លែងលះពីចុងចម្លើយឈ្មោះ ហេង ។
  ២. កំណត់យកដើមចោទឈ្មោះ ហេង ដែលជាឪពុក ជាអ្នកមានអំណាចមេបាណើកូនឈ្មោះ ហេង អាយុ ២៦ ឆ្នាំ កើតថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៦ មានសំបុត្របញ្ជាក់កំណើតលេខ ០១២៣៤ ៥៦៧ ៨៩០ ។
  ៣. បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដូចមានរៀបរាប់ខាងក្រោមជា ០២ (ពីរ) ចំណែកស្មើៗគ្នា រវាងភាគីដើមចោទ និងភាគីចុងចម្លើយ៖
    - រថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ស ផលិតឆ្នាំ ២០១៥ សម្គាល់ដោយផ្អាកលេខ ភ្នំពេញ ០១២៣៤ ៥៦៧ ដែលមានឈ្មោះ ហេង ជាម្ចាស់ប្រើប័ណ្ណសម្គាល់រថយន្ត ។
    - អចលនទ្រព្យ៖ ផ្ទះ និង ដី ទំហំ x ម^២ (គុណនឹង) ម៉ែត្រការ៉េ, លេខក្បាលដី សម្គាល់ដោយគំនូសបង្ហាញទីតាំងដីសាងសង់លំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៦ មានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។
  ៤. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្តបន្ទាប់របស់ចុងចម្លើយ ។

២. **អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការធានានរ និង អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការធានានរ**
កាលពីថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ខ្ញុំបានប្រជុំបញ្ជាក់ព័ត៌មានជាមួយចុងចម្លើយឈ្មោះ ហេង និង បានចុះ
សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់។ នៅក្នុងចំណែកអាពាហ៍ពិពាហ៍ ខ្ញុំបាន និង ចុងចម្លើយមានកូនមួយនាក់ឈ្មោះ

ហេង អាយ ឆ្នាំ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានសំបុត្របញ្ជាក់កំណើតលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និង មានទ្រព្យសម្បត្តិរួមដូចខាងក្រោម៖

- រថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ស ផលិតឆ្នាំ សម្គាល់ដោយផ្លាកលេខ ភ្នំពេញ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដែលមានឈ្មោះខ្ញុំបាទ ជាកម្មករលើប័ណ្ណសម្គាល់រថយន្ត។
- អចលនទ្រព្យ៖ ផ្ទះ និង ដី ទំហំ x ម^២ (គុណនឹង) ម៉ែត្រការ៉េ, លេខក្បាលដី សម្គាល់ដោយគំនូសបង្ហាញទីតាំងដីសាងសង់លំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានទីតាំងស្ថិតនៅផ្លូវជាតិលេខ ភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត (អចលនទ្រព្យនេះកំពុងដំណើរការនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីធ្លី ដែលអាជ្ញាធរបានចុះទៅវាស់វែង កំណត់ព្រំរួចរាល់ហើយ និងពុំមានជម្លោះជាមួយបុគ្គលណាម្នាក់ឡើយ)។

ក្រោយពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ មួយរយៈពេលចុងក្រោយនេះ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់រស់នៅពុំចុះសំរុងនិងគ្នា និង មិនអាចបន្តរស់នៅជាមួយគ្នាបាន រហូតឈានដល់ការបែកលំនៅឋានពីគ្នាតាំងពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មកម្ល៉េះ ដែលបច្ចុប្បន្ននេះ ខ្ញុំបាទបានមករស់នៅផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់អស់មរណសញ្ញតនាជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា តទៅទៀតហើយ ដែលធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះត្រូវបែកបាក់ទាំងស្រុង ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបានឡើយ។ បន្ថែមពីនេះ ខ្ញុំបាទសុំសិទ្ធិធ្វើជាអ្នកមានអំណាចមេបាឃើកូនប្រុសឈ្មោះ ខាងលើដោយសារតែខ្ញុំបាទមានប្រាក់ចំណូលជាក់លាក់គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូន និង អាចឱ្យកូនចូលរៀននៅសាលាល្អបាន។ ជាពិសេស ខ្ញុំបាទមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការមើលថែរក្សាកូនឱ្យបានដិតដល់ ដើម្បីឱ្យកូនរស់នៅប្រកបដោយភាពកក់ក្តៅ និង មានអនាគតល្អ។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាចេញសាលក្រមលើឈ្មោះនេះតាមការទាមទារខាងលើដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** ទទួលនូវសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំបាទ។

បានឃើញ
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
អនាថី

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ស្ថាប័នសេដ្ឋកិច្ច

ជូនភ្ជាប់មកជាមួយនូវ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ ជនជាតិខ្មែរ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ
ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទលេខ៖ (លេខអាណត្តិឈាម)។

សូមប្រគល់សិទ្ធិជូន

លោកមេធាវី អត្តលេខ ជាមេធាវី នៃក្រុមមេធាវី ដែលមាន
ការិយាល័យនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើ
ជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ខ្ញុំបាទ នៅក្នុងរឿងក្តីលេខលេខ៖ តាមរយៈលិខិតប្រគល់សិទ្ធិនេះ លោកមេធាវី
មានសិទ្ធិបំពេញរាល់កិច្ចការដូចខាងក្រោម៖

- មានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញនៅក្នុងការធ្វើសកម្មភាពតំណាងឱ្យខ្ញុំបាទ។
- ដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដាក់ពាក្យសុំ ដកពាក្យបណ្តឹង ដកពាក្យសុំ ផ្សះផ្សា សម្រុះសម្រួល បោះបង់ ឬ ទទួលស្គាល់
ការទាមទារ ឬ ដកខ្លួនចេញពីបណ្តឹងដែលខ្លួនចូលរួមអន្តរាគមន៍ ឬ ទទួលបណ្តឹងដើម្បីផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់
របស់ខ្ញុំបាទ។
- ការតែងតាំងអនុតំណាង។
- ការប្តឹងតវ៉ា/ការប្តឹងទាស់/ការប្តឹងជំទាស់/ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍/ការប្តឹងសាទុក្ខ។

បញ្ជាក់៖ រាល់សេចក្តីយល់ចំណាយលើការអនុវត្តការកិច្ចនេះ និង បង់ពន្ធផ្សេងៗនៅក្នុងបណ្តឹង ឬ ពាក្យសុំនេះ ជាបន្ត
របស់ខ្ញុំបាទ។ ក្នុងករណីមិនបានគោរពតាមកាតព្វកិច្ចនេះ ខ្ញុំបាទសុខចិត្តទទួលខុសត្រូវនូវរាល់ការបាត់បង់ផលប្រយោជន៍នានា
ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់។

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិនេះ មានអានុភាពចាប់ពីថ្ងៃផ្តិតស្នាមមេដៃនេះតទៅ។

បានឃើញ និងយល់ព្រម ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យ ស្វាមមេដៃស្តាំ
លោក ណុប ណូរ៉ា តាមនីតិវិធីច្បាប់។
ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

មេធាវី

INTERNATIONAL
ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ជីជី អន្តរជាតិ
GG International Law Firm

លេខ: ០១០០ ជ.ជ.អ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២០២០-២០២០

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ	
លេខ: ៤៧៧	ថ្ងៃ: ០៧ ខែ: ០១ ឆ្នាំ: ២០២០
ចុះថ្ងៃទី: ០៧	ខែ: ០១ ឆ្នាំ: ២០២០

ថ្ងៃអង្គារ ៥ រោច ខែពិសាខ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស២៥៦៧
 រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០

ពាក្យសុំតំណាងដោយអាណត្តិ

[Handwritten signature]

យើងខ្ញុំមេធាវី *[Signature]* អគ្គលេខ: *[Signature]* និងលោកមេធាវី អគ្គលេខ:

ជាសមាជិកនៃ **ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ជីជី អន្តរជាតិ** ដែលមានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅអាគារលេខ: *[Address]* ផ្លូវលេខ *[Address]* ភូមិ *[Address]* សង្កាត់ *[Address]* ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ និងជាសមាជិកនៃគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ: *[Name]* ក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ *[Case No.]* ចុះថ្ងៃទី *[Date]* ខែ *[Month]* ឆ្នាំ២០២០ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។ ទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនងលេខ: *[Phone No.]*

សូមគោរពចូលមក ឯកឧត្តមប្រធាន សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

[Official stamp]

កម្មវត្ថុ: ស្នើសុំតំណាងដោយអាណត្តិក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ *[Case No.]* ចុះថ្ងៃទី *[Date]* ខែ *[Month]* ឆ្នាំ *[Year]* របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

យោង: -ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី
 -ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 -លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ឈ្មោះ: *[Name]* ចុះថ្ងៃទី *[Date]* ខែ *[Month]* ឆ្នាំ *[Year]* ។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ យើងខ្ញុំសូមជម្រាបជូន **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាជ្រាបថា: ឈ្មោះ: *[Name]* បានប្រគល់សិទ្ធិឲ្យយើងខ្ញុំធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យប្រគាត់ នៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីដូចដែលមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលស្គាល់យើងខ្ញុំ ជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិនៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីខាងលើទៅតាមនីតិវិធីច្បាប់ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ។

មេធាវី

[Official stamp: VOCAI ATTORNEY AT LAW KINGDOM OF CAMBODIA]

INTERNATIONAL
ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ជីជី អន្តរជាតិ
CG International Law Firm

លេខ: ១៨៣៥/២៣ ជ.ជ.អ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២០២០-២០២១

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ	លេខ... ៧០២ ទី ១១
ថ្ងៃ... ថ្ងៃទី ០៤ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០២៣	
ម៉ោង... ៧:១១ និង ២០ នាទី	

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ
 រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០២៣

ពាក្យសុំពិនិត្យ និងថតចម្លងសំណុំរឿង

យើងខ្ញុំមេធាវី អគ្គលេខ: និងលោកមេធាវី អគ្គលេខ:

ជាសមាជិកនៃ ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ជីជី អន្តរជាតិ ដែលមានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅអាគារលេខ: ផ្លូវលេខ រូមី សង្កាត់ ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ និងជាសមាជិក នៃគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ: ក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០២៣ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។ ទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនងលេខ:

សូមគោរពបូជសាសន៍ ឯកឧត្តមប្រធាន សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនងលេខ: ៧១
 ពិនិត្យ និងចាត់ការ

កម្មវត្ថុ: ស្តីពីការសុំតំណាងដោយអាណត្តិក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០២៣ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

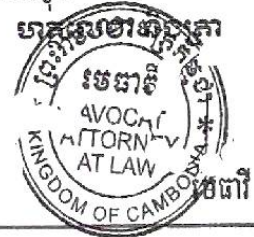
យោង: -មាត្រា ២៥៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៦។
 -លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ឈ្មោះ: ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០២៣។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ យើងខ្ញុំសូមជម្រាបជូន **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាជ្រាបថា: ឈ្មោះ: បានប្រគល់សិទ្ធិឲ្យយើងខ្ញុំធ្វើជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យប្រគាត់ នៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីដូចដែលមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាអនុញ្ញាតឲ្យយើងខ្ញុំបានពិនិត្យ និងថតចម្លងសំណុំរឿង រដ្ឋប្បវេណីខាងលើទៅតាមនីតិវិធីច្បាប់ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ។

មេធាវី

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ:

ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី
តុលាការក្រៅតំណែង

យើង **យ៉ែង ឈានឆាន់** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

-បានឃើញ មាត្រា ៦២ និងមាត្រា ៨២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រម នស/រកម/០៧០៦/០២១ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦។

-បានឃើញ សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

ដើមចោទ ឈ្មោះ ភេទ កើតឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ លោកមេធាវី អត្តបេស មានការិយាល័យនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

យុទ្ធសាស្ត្រ ឈ្មោះ ភេទ កើតឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

ខ្លឹមសារនៃការទាមទាររបស់ដើមចោទ សុំសាលាក្រមលែងលះ។

សំណងប្រាក់

ដើមចោទឈ្មោះ មិនទាន់បានបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅតំណែងសម្រាប់បញ្ជូនឯកសារនៅឡើយ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យតុលាការមិនអាចចាត់ការសំណុំរឿងនេះតាមនីតិវិធីបាន។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១-បង្គាប់ឱ្យឈ្មោះ ភេទ ជនជាតិខ្មែរ បង់ប្រាក់សម្រាប់បញ្ជូនឯកសារ និងដឹកផ្សេងៗ ចំនួន ១០០.០០០ (ដប់ម៉ឺន) រៀល នៅសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ (ជាប់ថ្ងៃ បន្ទប់ “ ”) ក្នុងកំឡុងពេល ១៥ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលបានដីកាសម្រេចនេះ។

២-ក្នុងករណីដើមចោទមិនបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទៅតាមការកំណត់នៅក្នុងដីកាសម្រេចនេះទេ តុលាការនឹងលើកចោលពាក្យបណ្តឹងនេះដោយដីកាសម្រេច។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ចៅក្រម

បានទទួលថ្ងៃទី.....

ស្នាមមេដៃស្តាំ

យ៉ែង ឈានឆាន់

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតអញ្ជើញមេធាវី

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខៈ
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

យើង **ឃីច ឈានណារី** ពៅក្រុមនៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

អញ្ជើញ លោកមេធាវី អត្តលេខ **ជាតិសក្តិសាស្ត្រ** ឱ្យមេធាវី

ការិយាល័យ ផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

លេខទូរស័ព្ទ ។

ឱ្យចូលមកកាន់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ វេលាម៉ោង និង
នាទី (បន្តប់ “ ” ជាប់)។

ដើម្បីចូលរួម នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល។

ព័ត៌មានរឿង សុំសាលក្រមបែងចែក។

សាមីខ្លួនត្រូវអញ្ជើញតាមដីកាកោះនេះឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងរឿង
ខាងលើមកជាមួយផងប្រសិនបើមាន ។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ឃីច ឈានណារី

ឃីច ឈានណារី

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ:

ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ ឧសភា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ដីកាកោះ

យើង **យ៉ែច ឈានានី** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

អញ្ជើញ ឈ្មោះ **កេង កើតឆ្មាំ សញ្ជាតិខ្មែរ ជាដើម៤១** ។

ចំណាំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ **១១១** ផ្លូវលេខ **១១១** ភូមិ **សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ** ។

លេខទូរស័ព្ទ ។

ឱ្យចូលមកកាន់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ នៅថ្ងៃទី **២៦** ខែ **ឧសភា** វេលាម៉ោង **៨**

នាទី (បន្ទប់ " " **ជាន់ទី**) ។

ដើម្បីចូលរួម នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល។

ព័ត៌មានរឿង សុំសាលក្រមលែងលះ។

សាមីខ្លួនត្រូវអញ្ជើញតាមដីកាកោះនេះឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងរឿង
ខាងលើមកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ ឧសភា
ចៅក្រម

យ៉ែច ឈានានី

គោលដៅប្រជាជន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របាយការណ៍វិធីការបញ្ជូន

ប្រអប់ខាងក្រោមបំពេញដោយក្រុមបញ្ជូន

កាលបរិច្ឆេទធ្វើរបាយការណ៍: ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

លេខសំណុំរឿង : ១៤៧៧/២០១៧

ឈ្មោះឯកសារដែលត្រូវបានបញ្ជូន : ១៤៧៧/២០១៧

ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការបញ្ជូន: ហោក ឆុត កុម្មុះ មន្ត្រីបញ្ជូននៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ឈ្មោះជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន:.....

ហត្ថលេខា ឬ ស្នាមមេដៃ របស់អ្នកទទួលឯកសារជាក់ស្តែង:

ប្រអប់ខាងក្រោមត្រូវបំពេញដោយអ្នកប្រតិបត្តិការបញ្ជូន

ទីកន្លែងដែលបានធ្វើការបញ្ជូន:.....

កាលបរិច្ឆេទនៃការបញ្ជូន: ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ..... យ៉ាង..... ព្រឹក / រសៀល

វិធីជាក់ស្តែងក្នុងការបញ្ជូន

ខ្ញុំបានប្រគល់ឯកសារ ជូនដល់ជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូនដោយផ្ទាល់

ខ្ញុំបានគន្យល់ជូនជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូននូវខ្លឹមសារសង្ខេបនៃឯកសារដែលបានបញ្ជូនពីព្រោះជននោះមិនចេះអក្សរ

បានប្រគល់ឯកសារ ទៅអ្នកដែលមានការយល់ដឹងសមរម្យចំពោះការទទួលឯកសារនេះ ពីព្រោះខ្ញុំមិនបានជួប អ្នកដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូនដោយផ្ទាល់នៅទីកន្លែងដែលត្រូវបញ្ជូននោះទេ។

អ្នកបំរើ អ្នកនៅជាមួយ អ្នកផ្សេងដែលធ្វើការនៅទីនោះ

ឈ្មោះ:.....ភេទ.....អាយុ.....ឆ្នាំ ត្រូវជា.....

ឯកសារត្រូវបានទុកនៅទីកន្លែងដែលត្រូវធ្វើការបញ្ជូន ដោយហេតុថា បុគ្គលខាងក្រោមនេះមិនទទួលការបញ្ជូនដោយគ្មានហេតុផល។

ជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន អ្នកបំរើ អ្នកនៅជាមួយ អ្នកផ្សេងដែលធ្វើការនៅទីនោះ

ឈ្មោះ:.....ភេទ.....អាយុ.....ឆ្នាំ ត្រូវជា.....

ខ្ញុំបានបញ្ជូនឯកសារតាមនីតិវិធីខាងលើ។

ខ្ញុំមិនអាចធ្វើការបញ្ជូនឯកសារខាងលើបានសម្រេចទេ ពីព្រោះនៅទីកន្លែងដែលត្រូវបញ្ជូន ខ្ញុំពុំបានជួបជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន ឬ ជនដែលមានការយល់ដឹងសមរម្យក្នុងការទទួលឯកសារ។

កាលបរិច្ឆេទធ្វើរបាយការណ៍: ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ហត្ថលេខា ឬ ស្នាមមេដៃ របស់អ្នកធ្វើរបាយការណ៍:

17/2

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
សេចក្តីថ្លែងការណ៍

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល	
ចល	លេខ: 390
	ថ្ងៃទី 27 ខែ 02 ឆ្នាំ
	រោង ១ ទីង 50 នាទី

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: កេឡា សាយ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ សញ្ជាតិខ្មែរ មានទីលំនៅ បច្ចុប្បន្ន ភូមិពាន់កូល សង្កាត់ស្ទឹងត្រែង ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង។

សូមគោរពជូន

លោក គឹម ត្រីណារិន ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

- កម្មវត្ថុ** : សំណើសុំផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល។
- យោង** : - ដីកាកោះ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩ របស់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល។
 - សេចក្តីថ្លែងការណ៍ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ ។
 - ពាក្យបណ្តឹង ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ។
 - សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល។

គបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំបាទសូមជម្រាបជូន **លោកចៅក្រម** មេត្តាជ្រាបថា: ខ្ញុំបាទ ឈ្មោះ: និងឈ្មោះ: បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៣។ បន្ទាប់ពីខ្ញុំបាទ និងប្រពន្ធឈ្មោះ: ចាប់ផ្តើមជាប្តីប្រពន្ធមកពីពួកយើងខ្ញុំមាន កូនប្រុសចំនួន ០២នាក់ គឺឈ្មោះ: អាយុ ឆ្នាំ និងឈ្មោះ: អាយុ ១២ឆ្នាំ និង មានទ្រព្យសម្បត្តិរួមមួយចំនួនទៀត។ **ប៉ុន្តែដោយហេតុថា** ការរួមរស់ជាមួយគ្នាមិនចុះសម្រុងគ្នា ណា មួយខ្ញុំបាទអស់មនោសញ្ចេតនាជាប្តីប្រពន្ធតទៅទៀតហើយ ហេតុនេះខ្ញុំបាទឈ្មោះ: សុខ ចិត្តដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំលែងលះទៅសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល។

តាមខ្លឹមសារនៃពាក្យបណ្តឹង ទ្រព្យសម្បត្តិរួមទាំងអស់ដូចដែលបានរៀបរាប់បានប្រគល់ឱ្យម្តាយ និងកូនពីរនាក់ តែតាមសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ ទ្រព្យរួមទាំងនោះខ្ញុំបាន សម្រេចប្រគល់ឱ្យម្តាយ និងកូនប្រីឈ្មោះ: តែពីរនាក់ ម្តាយនិងកូនតែប៉ុណ្ណោះ ចំណែកកូន ឈ្មោះ: ជាបន្តរបស់ខ្ញុំបាទ មិនឱ្យទាមទារទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះទេ។ ក្រោយពីតុលាការ ខេត្តកណ្តាលមានចំណាត់ការលើរឿងក្តីខ្ញុំបាទ និងក្រោយពីខ្ញុំបាទធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ កន្លងមកឃើញថា ភាគីឈ្មោះ: ចេះតែបង្កបញ្ហា ដែលធ្វើឱ្យរាំងស្ទះ នីតិវិធីរបស់តុលាការ ផ្ទុយពីអ្វីដែលខ្ញុំបាទបានសន្យាខាងលើ ទើបខ្ញុំបាទសម្រេចចិត្តកែប្រែសេចក្តីថ្លែង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល	
លេខ: 486	
ថ្ងៃទី 14 ខែ 3 ឆ្នាំ	
ប្រាំ 8 ឆ្នាំ 10	

១១
២២

(Handwritten signature and name)
នាមខ្ញុំឈ្មោះ:

លោកស្រី ឈ្មោះ វណ្ណស៊ី ឈន់

ជាចុងចម្លើយនៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ: ចុះថ្ងៃ

ទី០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល។

សូមសេវាជូនបក

លោក គឹម វត្តណារិន អនុប្រធានសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

សូមទានប្រាប់។

កម្មវត្ថុ: ស្នើសុំបញ្ជូលភស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ: ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល។

យោង: សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ: ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ នាងខ្ញុំសូមជម្រាបជូន **លោកស្រី គឹម វត្តណារិន** មេត្តាប្រាប់ថា: កាលពី ថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ តុលាការបានបញ្ជប់នីតិវិធីត្រៀមទាញហេតុផលលើកទី២ ចំពោះសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ: ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ របស់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ហើយតុលាការបានទុក ពេលវេលាឱ្យចំនួន ០២សប្តាហ៍ ដើម្បីភាគីដាក់បញ្ជូលភស្តុតាង។ ដូចនេះ ដើម្បី **លោកស្រី គឹម វត្តណារិន** មានមូលដ្ឋាន កាន់តែរឹងមាំក្នុងការពិចារណា និងសម្រេចសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿងខាងលើ នាងខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតដាក់បញ្ជូលភស្តុតាង ដូចខាងក្រោម៖

១. សំបុត្របញ្ជាក់អាពាហ៍ពិពាហ៍ លេខ: ០៤ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ ចេញដោយមេឃុំ រកាកោង២។
២. សំបុត្របញ្ជាក់កំណើត លេខ: ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ របស់កូនប្រុសច្បងឈ្មោះ ចេញដោយមេឃុំរកាកោង២។
៣. សំបុត្របញ្ជាក់កំណើត លេខ: ៧៧ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ របស់កូនស្រីឈ្មោះ ចេញដោយមេឃុំរកាកោង២។
៤. សៀវភៅស្នាក់នៅ លេខ: ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០។
៥. ដី មានលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី លេខ: ១០៧/២០១០ រកII ចុះថ្ងៃទី០១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨ បញ្ជាក់ដោយមេឃុំរកាកោង២។
៦. ដី មានលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី លេខ: ១០៧/២០១០ រកII ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ បញ្ជាក់ដោយមេឃុំរកាកោង២។
៧. ដី មានលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់ប្រើប្រាស់ដីធ្លី លេខ: ១០៧/២០១០ រកII ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ បញ្ជាក់ដោយអភិបាលរងស្រុកមុខកំពូល។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
ពាក្យសុំឱ្យកោះហៅសាក្សី

លេខ.....
ថ្ងៃខែឆ្នាំ.....
ទីកន្លែង.....

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: អាយុ២៨ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ២ សង្កាត់កំពង់ស្វាយ ក្រុងសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ជាចុងចំលើយ ( )

សូមគោរពជូន

លោកប្រធានសាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

កម្មវត្ថុ សំណើសុំកោះហៅសាក្សីឱ្យចូលមកឆ្លើយបំភ្លឺក្នុងនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នាថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ ម៉ោង៨ព្រឹក។
 យោង .សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី០៦.១១.១៤ របស់សាលាដំបូងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

តាមកម្មវត្ថុ និង យោងខាងលើនេះ ខ្ញុំបាទ សូមគោរពជំរាបជូន លោកប្រធានមេត្តាជ្រាបថា ៖ ខ្ញុំបាទត្រូវបានប្រពន្ធឈ្មោះ ប្តឹងសុំលែងលះពីខ្ញុំបាទ។ ព័ន្ធរឿងក្តីនេះ មានការវិវាទក្នុងរឿងទ្រព្យសម្បត្តិ ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិមានដី និងផ្ទះនៅលើដី និងម៉ូតូមួយគ្រឿងដែលប្រពន្ធទាមទារថាជាទ្រព្យរួមនោះ គឺមិនត្រឹមត្រូវទេ។ ដី និងផ្ទះនៅលើដី និងម៉ូតូមួយគ្រឿងជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ខ្ញុំបាទ គឺ៖

- ១. ដី និងផ្ទះនៅលើដី ជាប់សំណុំរឿងលេខ ១០១ ចែកឱ្យក្រោយពេលរៀបការ។
- ២. ម៉ូតូ១គ្រឿង គឺជាម៉ូតូដែលប្តឹងខ្ញុំបាទឈ្មោះ: ឱ្យខ្ញុំបាទខ្ចីជិះទៅធ្វើការ មានសាក្សីដឹងលឺ ៖

.ឈ្មោះ: ភេទស្រី អាយុ ឆ្នាំ នៅភូមិ២ សង្កាត់កំពង់ស្វាយ ក្រុងសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ជាមួយខ្ញុំបាទ។

.ឈ្មោះ: ភេទប្រុស អាយុ ឆ្នាំ នៅភូមិស្ងួត សង្កាត់កំពង់ស្វាយ ក្រុងសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

ខ្ញុំបាទមានសំណូមពរ សុំឱ្យតុលាការកោះអញ្ជើញសាក្សី ដើម្បីបំភ្លឺការពិតជូនតុលាការពេលសវនាការ។

អាស្រ័យដូចបានគោរពជូនខាងលើនេះសូម ប្រធាន មេត្តាសម្រេច តាមសំណូមពរ ខ្ញុំបាទ ដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូម លោកប្រធាន មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំបាទ ។

បញ្ជូនទៅ... លេខ ៧១៩ ថ្ងៃនៅថ្ងៃទី ១៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ... ស្នាមដៃស្តាំ
 ដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធីច្បាប់។
 បន្ទាយមានជ័យ, ថ្ងៃទី 15 ខែ 11 ឆ្នាំ...
 លោកប្រធានសាលាដំបូង

សវនាវិប័ប្បចនក្តីកណ្តាល

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

26
19

លិខិតអញ្ជើញ

យីង ឆីង ភ្នែងវារិន ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

អញ្ជើញ មេធាវី អត្តលេខ នៃក្រុមមេធាវី មានអាសយដ្ឋាននៅ ផ្ទះលេខ ១០-B2 E&E, ផ្លូវលេខ ២១១ សង្កាត់វាលវែង ខណ្ឌព្រៃសាទរ រាជធានីភ្នំពេញ ជាមេធាវីតំណាងអាណត្តិឱ្យទីសំណុំរឿងលេខ ១០៧

សញ្ញាណរឿងក្តី និង ភាគី	សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ១០៧៧ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ការទាមទារដោយដើមតោទ : ប្តឹងសុំបែងចែកប្រពន្ធ + ដើមទោទល្មោះ រោទ ប្រុស + ផ្ទះឆ្នើមល្មោះ ភេទ ស្រី
កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងដែលបង្ហាញខ្លួន	ថ្ងៃទី ២២ ខែ ១២ ឆ្នាំ ២០១៩ វេលាម៉ោង ០៧ និង ០០... ទាមទារស្រី ☒ សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ☐ បន្ទប់សវនាការទី..... ☒ បន្ទប់ "គ"
ប្រភេទនៃកាលបរិច្ឆេទ (សំគាល់ដោយសញ្ញា ២)	☐ នីតិវិធីត្រៀម ☒ ទាញហេតុផលផ្ទាល់មាត់ ☐ ប្រកាសសាលក្រម
ប្រភេទនៃឯកសារភ្ជាប់មកជាមួយ (សំគាល់ដោយសញ្ញា ២)	ឯកសារស្តីពីចំណុចនៃការសាកសួរ ឯកសារស្តីពីចំណុចនៃការធ្វើកោសល្យវិច្ឆ័យ
ព្រឹត្តិបត្រសំគាល់ក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃការបញ្ជូនដោយខ្លួនឯង ហេតុ ត្រឹមត្រូវ	-បើដើមទោទមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទលើកទី១ នៃនីតិវិធីត្រៀមសំរាប់ ការទាញហេតុផលទុកសាកសួរត្រូវបានចោលការទាមទាររបស់ដើមទោទនោះ ដោយសាលក្រមកំរិត ២៥ តាមមាត្រា២០០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ -បើទុកចំណើយមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទលើកទី១ នៃនីតិវិធីត្រៀម សំរាប់ការទាញហេតុផលទុកសាកសួរបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសំរាប់ការទាញ ហេតុផលដោយភ្ជាប់ ហើយកំណត់នូវកាលបរិច្ឆេទលើកទី១ នៃការទាញ ហេតុ ផលដោយផ្ទាល់មាត់ តាមមាត្រា ២០១ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

សូមបង្ហាញខ្លួនដូច ដែលបានចែងខាងលើនេះ ។

យីង.....ជា.....
បានប្រគល់ដីកាកោះនេះឱ្យល្មោះ.....
មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ.....ឃុំ.....
ស្រុក.....ខេត្ត.....នៅថ្ងៃទី.....
ខែ.....ឆ្នាំ.....ហើយយីងបាន
ប្រាប់ថាសាមីខ្លួន ត្រូវប្រគល់ចុងដីកាកោះនេះ ដល់ក្រឡាបញ្ជី នៅ
ពេលដែលខ្លួនចូលទៅចំពោះមុខតុលាការខេត្តកណ្តាល។
អ្នកទទួល អ្នកប្រគល់

ថ្ងៃពុធ ១៤រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២
កណ្តាល, ថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩

ឈ្មោះ ភ្នែងវារិន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ជំរកកោះ

យើង គឹម រ័ត្នណារិន ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

អញ្ជើញ : ឈ្មោះ ភេទ ស្រី អាយុ ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ននៅ ភូមិការកោង ឃុំការកោង១

ស្រុកមុខកំពូល ខេត្តកណ្តាល ជាចុងចម្លើយ។

សញ្ជាណារឿងក្តី និង ភាគី	សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ១០៧៧ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ការទាមទារដោយដើមទោទ : ប្តឹងសុំរំលងលះប្រក្ស + ដើមទោទឈ្មោះ : ភេទ ស្រី + ចុងចម្លើយឈ្មោះ : ភេទ ស្រី
កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងដែល បង្ហាញខ្លួន	ថ្ងៃទី ២០ ខែ ១១ ឆ្នាំ ២០១៩ វេលាម៉ោង ០៧ និង ០០... នាទី ភ្នំក្រវាញ/សៀមរាប ☒ សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ☐ បន្ទប់សវនាការទី..... ☒ បន្ទប់ "គ"
ប្រភេទនៃកាលបរិច្ឆេទ (សំគាល់ដោយសញ្ញា ☒)	☐ នីតិវិធីត្រៀម ☒ ទាញហេតុផលផ្ទាល់មាត់ ☐ ប្រកាសសាលាក្រុម
ប្រភេទនៃឯកសារភ្ជាប់មកជាមួយ (សំគាល់ដោយសញ្ញា ☒)	ឯកសារស្តីពីចំណុចនៃការសាកសួរ ឯកសារស្តីពីចំណុចនៃការធ្វើការសវនាការ
ទណ្ឌកម្មជាតិក្នុងករណីដែលមិនបង្ហាញខ្លួនដោយ គ្មានមូលហេតុ ត្រឹមត្រូវ	- បើមិនទាន់មិនបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទលើកទី១ នៃនីតិវិធីត្រៀមសំរាប់ ការទាញហេតុផលទេសុំសាលាក្រុមត្រូវបានចោលការ ទាមទាររបស់ដើមទោទនោះ ដោយសាលាក្រុមកំពុង មុខ តាមមាត្រា២០០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ - បើចុះចំណុចនៃកាលបរិច្ឆេទលើកទី១ នៃនីតិវិធីត្រៀម សំរាប់ការទាញហេតុផលទេ ក្នុងការស្រាវជ្រាវនីតិ វិធីត្រៀមសំរាប់ការទាញ ហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយកំណត់ទូកាលបរិច្ឆេទលើកទី១ នៃការទាញ ហេតុ ផលដោយផ្ទាល់មាត់ តាមមាត្រា ២០១ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

សូមបង្ហាញខ្លួនដូច ដែលបានចែងខាងលើនេះ ។

យើង... គឹម រ័ត្នណារិន... ជា... ចៅក្រមសាលាដំបូង
បានប្រគល់ដីការកោះនេះឱ្យឈ្មោះ... គឹម ស្រី...
មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ... ភេទ...
ស្រុក... ខេត្ត... នៅថ្ងៃទី
... ខែ ... ឆ្នាំ ... ហើយយើងបាន
ប្រាប់ថាសេចក្តីខ្លួន ត្រូវប្រគល់ចុងដីការកោះនេះ ដល់ក្រុមបញ្ជី នៅ
ពេលដែលខ្លួនចូលទៅចំពោះមុខតុលាការខេត្តកណ្តាល។

ថ្ងៃពុធ ១៤រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំម ឆ្នាំ២០១៩
ថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩
គឹម រ័ត្នណារិន

អ្នកទទួល
អ្នកប្រគល់

Handwritten signature of the official

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី
លេខ

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

តុលាការក្រុងភ្នំពេញ
សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានបើកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ជាសាធារណៈ នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
វេលាម៉ោង និង នាទីរសៀល នៅសាលសវនាការទី លើសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដោយមានសមាសភាព៖

ចៅក្រមដំនុំជម្រះ

លោក **ស សំណាង** ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
ក្រឡាបញ្ជី

លោក **ហ៊ុន សំគុំដា** ក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ដើមចោទ ឈ្មោះ **ហេង អាយុ ឆ្នាំ** សញ្ជាតិខ្មែរ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅផ្ទះលេខ **ផ្លូវ**
លេខ **ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ** រាជធានីភ្នំពេញ។

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ លោកមេធាវី **មានការិយាល័យនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ សង្កាត់**
ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

ចុងចម្លើយ ឈ្មោះ **ហេង អាយុ ឆ្នាំ** សញ្ជាតិខ្មែរ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ **ឃុំ ស្រុក**
ខេត្ត ។

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ លោកមេធាវី **មានការិយាល័យនៅផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ សង្កាត់**
ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ។

អង្គហេតុ និងចំណុចវិវាទ

១-ឆ្លើយសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការធ្វើ៖

ក-សុំលែងលះពីចុងចម្លើយឈ្មោះ ។

ខ-សុំមានអំណាចមេធាវីកូនឈ្មោះ **ហេង អាយុ ឆ្នាំ** កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

គ-សុំបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួមជាពីរចំណែកស្មើគ្នាមាន៖

គ.១-វេយ្យាករណ៍ TOYOTA HILUX ពណ៌ **ផលិតឆ្នាំ** សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ **ចុះ**
ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

គ.១-អចលនទ្រព្យ៖ ដី និងផ្ទះទំហំ x (**គុណ**) ម៉ែត្រការ៉េ, លេខក្បាលដី **សម្គាល់**
ដោយគំនូសបង្ហាញទីតាំងដីសាងសង់លំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានទីតាំងស្ថិតនៅផ្លូវជាតិលេខ **ភូមិ**
ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

ឃ-សុំទទួលបន្ទុកបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី។

២-ការពន្យល់គ្រួសារអំពីរឿងក្តី

កាលពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដើមចោទឈ្មោះ បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយចុងចម្លើយឈ្មោះ

និងបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ នៅក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដើមចោទ និងចុងចម្លើយ មានកូនមួយនាក់ឈ្មោះ ភេទ អាយុ ឆ្នាំ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានសំបុត្រកំណើតលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងមានទ្រព្យសម្បត្តិរួមដូចជា៖ ១.រថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ ចុះ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និង ២.អចលនទ្រព្យ៖ ផ្ទះ និងដីទំហំ x (គុណ) ម៉ែត្រការ៉េ, លេខក្បាលដី សម្គាល់ដោយគំនូសបង្ហាញទីតាំងដីសាងសង់លំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានទីតាំងស្ថិតនៅផ្លូវជាតិលេខ ភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត (អចលនទ្រព្យ នេះកំពុងដំណើរការនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីធ្លី ដែលអាជ្ញាធរបានចុះទៅវាស់វែង កំណត់ព្រំរួចរាល់ហើយ និងពុំមានធម្មោះជាមួយ បុគ្គលណាម្នាក់ឡើយ)។ ក្រោយពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ មួយរយៈចុងក្រោយនេះ ដើមចោទ និងចុងចម្លើយរស់នៅជុំចុះ សម្រុងនឹងគ្នា និងមិនអាចបន្តរស់នៅជាមួយគ្នាបាន រហូតឈានដល់ការបែកលំនៅឋានពីគ្នាតាំងពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មកម៉្លោះ ដែលបច្ចុប្បន្ននេះ ដើមចោទបានមករស់នៅផ្ទះលេខ ផ្លូវលេខ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី ភ្នំពេញ។ ដើមចោទ និងចុងចម្លើយអស់មរណសញ្ជាតនាជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នាទៅទៀតហើយ ដែលធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ នេះត្រូវបែកបាក់ទាំងស្រុង ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបានឡើយ។ បន្ថែមពីនេះ ដើមចោទបានសុំសិទ្ធិធ្វើ ជាអ្នកមានសិទ្ធិអាចបើកប្រកបរបរឈ្មោះ ខាងលើ ដោយសារដើមចោទមានប្រាក់ចំណូលជាក់លាក់គ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូន និងអាចឱ្យកូនរៀននៅសាលាណាមួយ។ ជាពិសេស ដើមចោទមានពេលគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការមើល ថែរក្សាកូនឱ្យបានដិតដល់ ដើម្បីឱ្យកូនរស់នៅប្រកបដោយភាពកក់ក្តៅ និងមានអនាគតល្អ។

៣-អង្គហេតុដែលអះអាងដោយដើមចោទ

ខ្លួន និងចុងចម្លើយបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍កាលពីឆ្នាំ និងបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ អំឡុងពេលរួមរស់ជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធមានកូនម្នាក់ឈ្មោះ ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។ ខ្លួនទាមទារដែលលះពីចុងចម្លើយ។ ខ្លួននៅតែទាមទារការមានសិទ្ធិអាចបើកប្រកបរបរឈ្មោះ ដោយឡែកអចលនទ្រព្យមានផ្ទះ និងដីទំហំ x (គុណ) ម៉ែត្រការ៉េ បើជាទ្រព្យដោយឡែករបស់ចុងចម្លើយ ខ្លួនមិនទាមទារទេ។ ចំពោះរថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ខ្លួនសុំបែងចែកជាពីរចំណែកស្មើគ្នា។

៤-សេចក្តីផ្តេងការណ៍របស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ដើមចោទ

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យដើមចោទបានធ្វើសេចក្តីផ្តេងការណ៍ថា៖ កូនក្តីរបស់ខ្លួន និងចុងចម្លើយបានរៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍ជាមួយគ្នាកាលពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របទៅតាមច្បាប់ ដែលមានសំបុត្រ អាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ ។ នៅក្នុងចំណងអាពាហ៍ ពិពាហ៍ ខ្លួន និងចុងចម្លើយមានកូនមួយនាក់ឈ្មោះ ភេទ អាយុ ឆ្នាំ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានសំបុត្របញ្ជាក់កំណើតលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងមានទ្រព្យសម្បត្តិរួមដូចជា៖ ១.រថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដែលមានឈ្មោះ កូនក្តីខ្លួនឈ្មោះ ជាកម្មសិទ្ធិករលើប័ណ្ណសម្គាល់រថយន្ត, ២.ដីសម្គាល់ដោយវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ផ្ទះអចលនវត្ថុ លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

ចំពោះដីនេះ កូនក្ដីខ្លួនបានប្រគល់ប្រាក់សុទ្ធដោយផ្ទាល់ចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក ឱ្យទៅលោក
 ដែលជាឪពុករបស់ចុងចម្លើយដើម្បីជាថ្នូរនឹងការធ្វើសំណើយល់ដឹងខាងលើមកឱ្យកូនក្ដីរបស់ខ្លួន និងចុងចម្លើយជាទ្រព្យរួមក្នុង
 អំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ កាលពីអំឡុងឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះប្រាក់ចំនួន ( ) ដុល្លារ
 អាមេរិក ជាប្រាក់ចំណងដៃអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់កូនក្ដីរបស់ខ្លួន និងចុងចម្លើយ និងប្រាក់ចំនួន ( )
) ដុល្លារអាមេរិក ជាប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កូនក្ដីរបស់ខ្លួន, ៣. ផ្ទះទំហំ x ម^២ មានជាន់ផ្ទាល់ដី ជាន់ឡៅភ្ញី និង
 ជាន់ទី១ ព្រមទាំងអគារចម្រ្កានបាយដែលបានសាងសង់នៅលើទីតាំងខាងលើ អស់ទឹកប្រាក់ចំនួន ( )
) ដុល្លារអាមេរិក ជាប្រាក់ដែលកូនក្ដីខ្លួន និងចុងចម្លើយរកបានក្នុង
 អំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍, ប្រាក់សុទ្ធចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក (បានផ្ទេរតាម
 ធនាគារទៅឱ្យចុងចម្លើយ), ៥. ប្រាក់លក់ដីចំការនៅខេត្តកោះកុងចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក (បានប្រគល់
 ឱ្យចុងចម្លើយដោយផ្ទាល់) និងទ្រព្យដោយឡែករបស់ដើមទោទៈ នៅមុនពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ កូនក្ដីរបស់ខ្លួនមានសម្ភារៈ
 ដូចជា ។ បច្ចុប្បន្ន ទ្រព្យដោយឡែក
 នេះបានដាក់នៅក្នុងឃ្លាំងនៃដីដែលជាទ្រព្យរួមខាងលើ។

យោងតាមអង្គហេតុខាងលើឃើញថា កូនក្ដីខ្លួន និងចុងចម្លើយរស់នៅពុំចុះសំរុងនឹងគ្នា និងមិនអាចបន្តរស់នៅជាមួយ
 គ្នាបានរហូតឈានដល់ការបែកលំនៅឋានពីគ្នាតាំងពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។ ទំនាក់ទំនង
 អាពាហ៍ពិពាហ៍នេះត្រូវបានបែកបាក់ទាំងស្រុង និងគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចត្រឡប់ទៅត្រូវគ្នាដូចដើមវិញបានឡើយ។ ករណីនេះ
 ឃើងឃើញថា វាជាមូលហេតុមួយនៃការលែងលះដូចមានចែងក្នុងចំណុច ង ក ខាងលើ ១ នៃមាត្រា៧៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី
 ខាងលើ ដែលចែងថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបាន។ សរុបមកដោយ
 ផ្អែកតាមអង្គហេតុ និងមាត្រា៧៨-១-ង ដើមទោទៈអាចប្តឹងលែងលះពីចុងចម្លើយបាន។

យោងតាមពាក្យស្នើសុំពិនិត្យភស្តុតាង ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដែលកូនក្ដីខ្លួនបានដាក់ជូនតុលាការពិនិត្យ
 ឃើញថា កូនក្ដីខ្លួនជា មានការអប់រំ និងមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ មានជីវភាពធូរធារ ដូចនេះកូនក្ដីរបស់ខ្លួនមានលទ្ធភាព
 ឱ្យកូនចូលសិក្សាសាលាល្អ ផ្តល់សម្ភារៈផ្សេងៗដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការរបស់កូន និងមានក្រុមគ្រួសារជួយមើលថែរក្សា
 ដិតដល់គ្រប់ពេលវេលា ដែលអាចធានាបានពីសុខសុវត្ថិភាព ភាពកក់ក្តៅ និងក្លាយជាកូនល្អ ពលរដ្ឋល្អ និងមានអនាគតល្អ។
 ជាពិសេសជាងនេះទៅទៀត កូនក្ដីខ្លួនសូមអះអាងថា នឹងផ្តល់ពេលវេលាដ៏សប្បាយរីករាយដល់កូន ដោយនាំគ្នាទៅដើរ
 កម្សាន្តនៅរមណីយដ្ឋាននានាពេលចុងសប្តាហ៍ ឬពេលសម្រាកពីការសិក្សារបស់កូន ដើម្បីឱ្យកូនរស់នៅក្នុងបរិយាកាស
 សប្បាយរីករាយ និងមានភាពកក់ក្តៅជាទីបំផុត។ ម៉្យាងវិញទៀត កូនក្ដីខ្លួននឹងមិនទាមទារឱ្យចុងចម្លើយផ្តល់អាហារកាតព្វកិច្ច
 ក្នុងការចិញ្ចឹមកូនអ្វីទាំងអស់ ក្នុងករណីយល់ព្រមប្រគល់សិទ្ធិអំណាចមេបាឃើញកូនមកឱ្យកូនក្ដីខ្លួន។ ទាំងនេះបង្ហាញឱ្យឃើញ
 ពីលទ្ធភាព និងឆន្ទៈរបស់កូនក្ដីខ្លួនដែលអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់កូនបានសព្វគ្រប់បែបយ៉ាង ស្របតាមស្មារតីនៃមាត្រា
 ១០៣៧ ក ខាងលើ ៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីខាងលើ។ សរុបមក តុលាការអាចកំណត់យកកូនក្ដីខ្លួនធ្វើជាអ្នកមានសិទ្ធិអំណាច
 មេបាឃើញកូនបាននៅក្រោយពេលលែងលះគ្នា ព្រោះកូនក្ដីខ្លួនអាចផ្តល់នូវផលប្រយោជន៍ដល់កូនបានគ្រប់បែបយ៉ាង។

យោងតាមអង្គហេតុខាងលើ និងពាក្យស្នើសុំពិនិត្យភស្តុតាង ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ត្រង់ចំណុច១ (តារាង
 តម្លៃសាងសង់ និងរូបភាពផ្ទះវិទ្យុដែលបានសាងសង់) និងចំណុច២ (គម្រោងសាងសង់លំនៅស្ថាន-ផ្ទះល្វែង) និងពាក្យស្នើ
 សុំពិនិត្យភស្តុតាងបន្ថែម ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដែលកូនក្ដីខ្លួនបានដាក់ជូនតុលាការពិនិត្យ ឃើញថានៅក្នុងអំឡុង
 ពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ កូនក្ដីខ្លួន និងចុងចម្លើយមានទ្រព្យរួមដូចជា៖ ១. រថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ

សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ ចុះ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដែលមានឈ្មោះ ជា

កម្មសិទ្ធិករលើប័ណ្ណសម្គាល់រថយន្ត, ២.ដីសម្គាល់ដោយវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ

ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។ ចំពោះដីនេះ កូនក្តីខ្លួនបាន

ប្រគល់ប្រាក់ចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក ឱ្យទៅលោក ដែលជាឪពុករបស់ចុងចម្លើយដើម្បីជា

ផ្លូវនិងការធ្វើអំណោយលើដីខាងលើមកឱ្យកូនក្តីខ្លួន និងចុងចម្លើយជាទ្រព្យរួមក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ កាលពីអំឡុង

ឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះប្រាក់ចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក ជាប្រាក់ចំណងដៃអាពាហ៍ពិពាហ៍

របស់កូនក្តីខ្លួន និងចុងចម្លើយ និងប្រាក់ចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក ជាប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កូនក្តី

ខ្លួន។ កាលនោះ ដីនេះនៅពុំទាន់ចុះបញ្ជីប្លង់កម្មសិទ្ធិ (ប្លង់រឹង) នៅឡើយទេ ហើយចុងចម្លើយអះអាងថានឹងចុះបញ្ជីធ្វើប្លង់

កម្មសិទ្ធិ (ប្លង់រឹង) មកជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមរវាងកូនក្តីខ្លួន និងចុងចម្លើយ។ ជាក់ស្តែងកាលពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

កូនក្តីខ្លួន និងចុងចម្លើយបានទៅខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារ ចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក ដោយ

យកដីខាងលើទៅដាក់ធានាកាតព្វកិច្ចជាមួយធនាគារ (បង្កើតហ៊ីប៉ូតែក) ដែលមានបញ្ជាក់ថាជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ

និងឈ្មោះ ។ នេះបង្ហាញឱ្យឃើញថា ចុងចម្លើយបានទទួលស្គាល់ថាដីនោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនជាមួយនឹង

កូនក្តីរបស់ខ្លួនទៅហើយ។ ប៉ុន្តែ ក្រោយពេលដែលកូនក្តីខ្លួនមានបញ្ហា និងរស់នៅមិនចុះសម្រុងគ្នាជាមួយនិងចុងចម្លើយ

ទើបចុងចម្លើយបានទៅចុះបញ្ជីធ្វើប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ (ប្លង់រឹង) នៅរដ្ឋបាលសុរិយោដីតែឯកឯងស្អាតៗ ដោយដាក់ឈ្មោះខ្លួនឯងតែ

ម្នាក់ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ដោយលួចលាក់ពុំឱ្យកូនក្តីខ្លួនបានដឹងឡើយ (ប្រែក្រទ្រង់ពីការអះអាងរបស់ខ្លួនពីមុន ដែលសន្យាថា

នឹងចុះបញ្ជីធ្វើប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម)។ ២.ផ្ទះ កូនក្តីខ្លួនបានចំណាយពេលវេលា និងចំណេះជំនាញរបស់ខ្លួនក្នុងនាម

ជា ។ ចំពោះការ

សាងសង់ផ្ទះនេះ ត្រូវចំណាយអស់ប្រាក់ចំនួន ( ) និង

) ដុល្លារអាមេរិក ដោយគិតបញ្ចូលទាំងថ្លៃទិញសម្ភារៈទាំងអស់ និងចំណេះជំនាញដែលកូនក្តីខ្លួនមាន ក្នុងនាមជា

។ ប្រាក់ចំណាយក្នុងការសាងសង់ផ្ទះនេះ ជាប្រាក់ដែលរកបានក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងអស់ ហើយកូនក្តីខ្លួន

សូមបដិសេធចោលទាំងស្រុងចំពោះលិខិតខ្ចីប្រាក់ដែលចុងចម្លើយខ្ចីពីឪពុករបស់ខ្លួន និងលិខិតខ្ចីប្រាក់ដែលចុងចម្លើយខ្ចីពីបង

ស្រីរបស់ខ្លួន ព្រោះវាគ្រាន់តែជាលិខិតឯកជនធម្មតា សន្លឹក ដែលគ្មានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ, គ្មានសាក្សី, គ្មានអាជ្ញាធរ ឬ

សាក្សីដឹងឮឡើយ ដូចនេះវាមិនមែនជាលិខិតយថាភូតដែលអាចយកមកធ្វើជាភស្តុតាងបញ្ជាក់បានឡើយ ហើយលិខិត

ប្រភេទនេះអ្នកណាក៏អាចរៀបចំឡើងបានដែរ ដែលវាគ្មានតម្លៃជាកស្តុតាងដែលគួរឱ្យជឿទុកចិត្តសូម្បីតែបន្តិច។ ជាពិសេស

ជាងនេះទៅទៀត សូមលោកចៅក្រមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា បើពិតជាមានការខ្ចីប្រាក់ពីឪពុក និងបងស្រីរបស់ចុងចម្លើយដើម្បី

យកមកសាងសង់ផ្ទះនេះពិតប្រាកដមែន ហេតុអ្វីក៏គ្មានវត្តមានរបស់កូនក្តីខ្លួនចូលរួមខ្ចីជាមួយដែរ? ហើយការខ្ចីប្រាក់នេះមាន

ដល់ទៅ លើក និងមានចំនួនសរុបយ៉ាងច្រើនដល់ទៅ ( ) ដុល្លារអាមេរិកឯណោះ!

ដោយឡែក សូមក្រឡេកមើលទៅការខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារ កាលពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ជាកស្តុតាងដែល

ចុងចម្លើយបានដាក់ជូនតុលាការពិនិត្យវិញម្តង ឃើញថាកម្ចីត្រឹមតែចំនួនទឹកប្រាក់ ( ) ដុល្លារអាមេរិក ប៉ុណ្ណោះ

ក៏ចុងចម្លើយដាក់ឈ្មោះកូនក្តីខ្លួនឱ្យក្លាយជាអ្នកកម្ចីមគ្គាផង ចុះទម្រាំខ្ចីប្រាក់ពីឪពុក និងបងស្រីរបស់ខ្លួនយ៉ាងច្រើនសន្លឹក

សន្លាប់បែបនេះ ចុះម្តេចមិនបបួលកូនខ្លួនឱ្យខ្ចីមគ្គាផង? នេះសបញ្ជាក់ឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ថា តាមពិតគ្មានការខ្ចីប្រាក់ពិត

ប្រាកដឡើយ វាគ្រាន់តែជាលិខិតឯកជនមួយដែលចុងចម្លើយរៀបចំជាកស្តុតាងឡើងតែប៉ុណ្ណោះ។ ដូចនេះយើងឃើញថា

រថយន្ត, ដី និងផ្ទះ ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ សុទ្ធតែជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់កូនក្តីខ្លួន និងចុងចម្លើយស្របតាមមាត្រា

៩៧៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ ហើយដោយសារតែជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម កូនក្តីរបស់ខ្លួន និងចុងចម្លើយមានសិទ្ធិទទួលបានម្នាក់ៗ ១ ភាគ ២ នៃទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយផ្អែកតាមមាត្រា៩៨០ កថាខណ្ឌ២ ចំណុចខ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧។

សរុបមក កូនក្តីរបស់ខ្លួនមានសិទ្ធិទាមទារចំណែក ១ ភាគ ២ នៃដី និងផ្ទៃចំណាយសរុបក្នុងការសាងសង់ផ្ទះខាងលើ ដោយស្របតាមច្បាប់ដែលនៅជាធរមាន។

៥-អង្គហេតុដែលការអះអាងដោយចុងចម្លើយ៖

ខ្លួនឯកភាពក្នុងការលែងលះពីដើមទោទ តែបដិសេធក្នុងការប្រគល់ការមានអំណាចមេបាឃើកូនឱ្យទៅដើមទោទ។ ចុងចម្លើយបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួមជាពីរចំណែកស្មើគ្នានូវរថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ប៉ុន្តែចំពោះអចលនទ្រព្យ ខ្លួនមិនព្រមបែងចែកជាពីរចំណែកទេ ដោយសារទ្រព្យនេះជាកេរ្តិ៍ដៃលឿងពុកម្តាយខ្លួនប្រគល់ឱ្យខ្លួន។

៦-សេចក្តីផ្តើមការណ៍របស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ចុងចម្លើយ៖

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យចុងចម្លើយបានធ្វើសេចក្តីផ្តើមការណ៍ថា៖ កាលពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដើមទោទបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះជាមួយកូនក្តីរបស់ខ្លួន និងសុំកំណត់យកអំណាចមេបាឃើកូនមួយនាក់ និងបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិមានរថយន្តមួយគ្រឿង និងអចលនទ្រព្យមួយកន្លែង។ យោងតាមសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កូនក្តីរបស់ខ្លួនយល់ព្រមក្នុងការលែងលះជាមួយនឹងដើមទោទ។ យោងតាមសំបុត្របញ្ជាក់កំណើត ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់កូនឈ្មោះ កូនក្តីរបស់ខ្លួននៅតែទាមទារអំណាចមេបាឃើដោយហេតុថា៖ ១.ដូចនឹងការអះអាងរបស់កូនក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ក្រោយពីការរស់នៅមិនចុះសម្រុង ដើមទោទបានចុះចាកចេញពីផ្ទះរយៈពេលជិតមួយឆ្នាំមកហើយ យោងតាមពាក្យបណ្តឹងចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ ដោយទុកឱ្យកូនក្តីនៅចិញ្ចឹមបីបាច់កូនតូចតែម្នាក់ឯង ហើយដើមទោទពុំដែលមកមើលកូន និងផ្តល់ជាសោហ៊ុយក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់កូនឡើយ រហូតដល់ថ្ងៃនេះ។ ការអះអាងនេះក៏ត្រូវបានទទួលស្គាល់ពីដើមទោទនៅក្នុងដំណាក់កាលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលផងដែរ ហើយដើមទោទមកមើលកូនតែពីរដងគត់ក្នុងរយៈពេល២សប្តាហ៍ដំបូង ក្រោយពីចុះចាកចេញពីផ្ទះ។ ២.ដូចនឹងការអះអាងរបស់កូនក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើមទោទពុំមានមុខរបរដែលមានចំណូលទៀងទាត់ និងពុំមានទីស្នាក់អាស្រ័យជាអចិន្ត្រៃយ៍ឡើយ ដែលសព្វថ្ងៃស្នាក់នៅជាមួយឪពុកម្តាយនៅ ដោយឡែក កូនក្តីខ្លួនមានផ្ទះនៅទីប្រជុំជន និងមុខរបរនៅផ្ទះលក់គ្រឿងសំណង់ ដែលមានចំណូលយ៉ាងទៀងទាត់ជាប្រចាំថ្ងៃ។ ជាក់ស្តែងតាំងពីដើមទោទចុះចាកចេញពីផ្ទះរបស់កូនក្តីខ្លួនមក កូនក្តីខ្លួនពុំមានផលវិបាកណាមួយចំពោះកូនឡើយ ផ្ទុយទៅវិញក៏បានចិញ្ចឹមបីបាច់កូនមានសុខភាពល្អ និងបញ្ជូនកូនទៅសិក្សារៀនសូត្រនៅសាលារៀនជិតផ្ទះរស់នៅរាល់ថ្ងៃផងដែរ។ ការអះអាងនេះក៏ត្រូវបានទទួលស្គាល់ពីដើមទោទនៅក្នុងដំណាក់កាលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលផងដែរ។ ៣.ដូចនឹងការអះអាងរបស់កូនក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើមទោទក៏ធ្លាប់ធ្វើសកម្មភាពពាក់ប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិនៅក្នុងផ្ទះ និងនៅចំពោះមុខកូនតូចផងដែរ ដែលជាមូលហេតុចម្បងមួយអាចនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការរស់នៅ និងផ្លូវចិត្តរបស់កូន។ ហេតុដូច្នេះ កូនក្តីរបស់ខ្លួនស្នើសុំអំណាចមេបាឃើកូន ដោយពុំទាមទារសោហ៊ុយរហាបរកាតព្វកិច្ចឡើយ។ ៤.ចំពោះរថយន្តមួយគ្រឿងម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ យោងតាមកិច្ចសន្យាលក់ទិញរថយន្ត ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងរូបភាពប្រតិបត្តិការធ្វើប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ កូនក្តីរបស់ខ្លួនយល់ព្រមបែងចែកជាពីរចំណែកស្មើគ្នា។ ហេតុដូច្នេះ កូនក្តីរបស់ខ្លួនស្នើ

សុំបែងចែកជាពីរចំណែកស្មើគ្នាលើរយន្តមួយគ្រឿងនេះតាមការព្រមព្រៀង។ ៥.ចំពោះអចលនវត្ថុទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ
ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត យោងតាមវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ ចុះថ្ងៃទី
ខែ ឆ្នាំ ជាកម្មសិទ្ធិដោយឡែករបស់ឈ្មោះ និងលិខិតបញ្ជាក់ប្រវត្តិដី ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
របស់ចៅសង្កាត់ កូនក្តីរបស់ខ្លួនពុំយល់ព្រមក្នុងការបែងចែកឡើយ ដោយហេតុថា អចលនវត្ថុនោះគឺជារបស់ឪពុក
កូនក្តីខ្លួនដែលធ្វើអំណោយមកឱ្យកូនក្តីខ្លួន ហើយវាជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក ដូចមានបញ្ជាក់ក្នុងភស្តុតាងខាងលើ។ នៅក្នុង
ដំណាក់កាលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើមទោទក៏បានអះអាងថា ដើមទោទពុំបានធ្វើការទាមទារ និងទទួល
ស្គាល់ថាជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់កូនក្តីខ្លួនដែរ ប្រសិនបើកូនក្តីខ្លួនមានភស្តុតាងបង្ហាញ។ ដូចនឹងការអះអាងរបស់កូន
ក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ចំពោះសំណង់ផ្ទះ គឺដើមទោទពុំដែលចេញប្រាក់ណាមួយយកមកសាង
សង់ឡើយ គឺជាប្រាក់របស់កូនក្តីខ្លួនទៅខ្ចីគេមកសាងសង់ទាំងអស់ ដូចមានក្នុងភស្តុតាងកិច្ចសន្យា ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
រវាងឈ្មោះ ឈ្មោះ និងធនាគារ និងលិខិតខ្ចីប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែ
ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ និងលិខិតខ្ចីប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ ។ បំណុល
ទាំងអស់ ដើមទោទពុំដែលធ្វើការសងប្រាក់ទៅម្ចាស់បំណុលមួយណាឡើយ គឺកូនក្តីខ្លួនជាអ្នកសងគេទាំងអស់ចំពោះប្រាក់
ដែលខ្ចីយកមកសាងសង់ផ្ទះនេះ។ ចំពោះភស្តុតាងដែលដើមទោទបានដាក់មានពាក្យសុំអនុញ្ញាតសាងសង់ កិច្ចសន្យាសាងសង់
ក្នុងគំបន់ពុំទាន់អភិវឌ្ឍន៍ កិច្ចសន្យាហ៊ុំព័ទ្ធការដ្ឋាន គំនូសប្លង់បង្ហាញទីតាំងដីសាងសង់ គឺសុទ្ធតែជាបែបបទរដ្ឋបាលក្នុងការ
សាងសង់ដោយពុំមានចំណាយប្រាក់ណាមួយឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញចំពោះសម្ភារៈសំណង់គ្រប់យ៉ាង គឺកូនក្តីខ្លួនជាអ្នកខ្ចីប្រាក់
គេទៅទិញយកមកសាងសង់ទាំងអស់។ កូនក្តីខ្លួនសូមបដិសេធចំពោះភស្តុតាងភារាងតម្លៃសាងសង់ដែលរៀបចំកម្រិតព្រមទ័រ
ជាឯកភាពគឺរបស់ដើមទោទ ដោយពុំមានការទទួលស្គាល់ពីភាគីណាមួយថាដើមទោទបានចំណាយប្រាក់ក្នុងភារាងនោះឡើយ។
៧.ចំណុចសុំដោយគុណការធ្វើការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការពិចារណា ដោយហេតុថាត្រូវកូនក្តីខ្លួនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយ
ដើមទោទពិតប្រាកដមែន ដូចនឹងការអះអាងរបស់កូនក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើមទោទពុំដែល
ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារឡើយ ដែលជាហេតុនាំឱ្យគ្រួសារបែកបាក់នេះ ជាក់ស្តែងមើលការទិញទ្រព្យ ក៏កូនក្តីរបស់ខ្លួនធ្វើប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន
ពិតណាស់ធានាផ្ទាល់ទៅកាក់ក្រុមហ៊ុន និងធ្វើទៅដើមទោទដើម្បីយកទៅបង់ឱ្យក្រុមហ៊ុនដែរ ពោលគឺកូនក្តីរបស់ខ្លួន និង
ដើមទោទទុកដាក់ប្រាក់រៀងខ្លួនតាំងពីដើមមក។ ប្រសិនបើដើមទោទពុំមានភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីការចំណាយប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន
ក្នុងការសាងសង់ផ្ទះ ក្រៅពីភារាងតម្លៃសាងសង់ដែលរៀបចំកម្រិតព្រមទ័រឯកភាពគឺនោះទេ ផ្អែកតាមកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ ចុះ
ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ រវាងឈ្មោះ ឈ្មោះ និងធនាគារ និងលិខិតខ្ចីប្រាក់
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ និងលិខិតខ្ចីប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ

ពិតប្រាកដប្រាក់ទាំងអស់ដែលយកមកសាងសង់ផ្ទះពិតប្រាកដមែន ហើយបំណុលទាំងអស់នេះ ក៏កូនក្តីខ្លួនធ្វើការ
សងប្រាក់ទៅម្ចាស់បំណុលតែម្នាក់ឯងដែរ។ ហេតុដូច្នេះ កូនក្តីខ្លួនស្នើសុំឱ្យគុណការប្រគល់អចលនវត្ថុទំហំ ម៉ែត្រ
ការ៉េ ស្ថិតនៅ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត យោងតាមវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ ចុះថ្ងៃ
ទី ខែ ឆ្នាំ ដែលជាកម្មសិទ្ធិដោយឡែករបស់ឈ្មោះ មកឱ្យកូនក្តីរបស់ខ្លួនតែម្នាក់ឯង។

- ៥-សង្កេតហេតុដែលត្រូវការឱ្យទទួលស្គាល់៖ ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍, ការលែងលះ។
- ៦-ចំណុចគ្មានវិវាទ៖ ការលែងលះ។
- ៧-ចំណុចវិវាទ៖ ការមានអំណាចមេបា និងការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ។

ការពិនិត្យសុភាព

១-ភស្តុតាងជាឯកសាររបស់ដើមចោទ៖

១.១-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ
(ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.២-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ របស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.៣-សំបុត្របញ្ជាក់កំណើតលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ
ស្រុក ខេត្ត របស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.៤-បណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.៥-ពាក្យសុំអនុញ្ញាតសាងសង់ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ
(ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.៦-កិច្ចសន្យាសាងសង់ក្នុងតំបន់ពុំទាន់អភិវឌ្ឍន៍ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ និង
ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.៧-កិច្ចសន្យាហ៊ុំព័ទ្ធការដ្ឋាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ
(ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.៨-គំនូសប្លង់បង្ហាញទីតាំងដីសាងសង់លំនៅឋានរបស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ (ថតចម្លង)
ចំនួន០១ច្បាប់។

១.៩-តារាងតម្លៃសាងសង់ និងរូបភាពផ្ទះវិទ្យុដែលបានសាងសង់ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.១០-គម្រោងសាងសង់លំនៅស្ថាន-ផ្ទះឈ្វេង (ប្លង់ស្ថាបត្យកម្ម និងគម្រោងអគារ, ប្លង់ប្រព័ន្ធបណ្តាញទឹកក្នុងអគារ
និងប្លង់បណ្តាញអគ្គិសនីក្នុងអគារ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.១១-បរិញ្ញាបត្ររបស់ឈ្មោះ ចេញដោយសាកលវិទ្យាល័យ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
(ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

១.១២-តារាងផ្ទេរប្រាក់ និងវិក្កយបត្រផ្ទេរប្រាក់ពីធនាគារ ឱ្យទៅចុងចម្លើយ (ថតចម្លង) ចំនួន០៨ច្បាប់។

២-ភស្តុតាងជាឯកសាររបស់ចុងចម្លើយ៖

២.១-សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ និងឈ្មោះ
ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ ស្រុក ខេត្ត (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

២.២-សំបុត្របញ្ជាក់កំណើតលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ
ស្រុក ខេត្ត របស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

២.៣-ពាក្យបណ្តឹង ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

២.៤-វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ចេញដោយ
ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

២.៥-រូបភាពក្នុងប្រព័ន្ធសុរិយោដី (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

២.៦-បង្កាន់ដៃចុះបញ្ជីកម្មសិទ្ធិរបស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

២.៧-លិខិតបញ្ជាក់ប្រវត្តិដី ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ចេញដោយចៅសង្កាត់ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ ច្បាប់។

២.៨-កិច្ចសន្យាលក់ទិញរថយន្តរបស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

២.៩-រូបភាពប្រតិបត្តិការធ្វើប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី និងថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០៥ច្បាប់។

២.១០-កិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ (គណនាអាជីវកម្មខ្នាតតូច) របស់ឈ្មោះ ឈ្មោះ និងធនាគារ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ (ថតចម្លង) ចំនួន០១ច្បាប់។

២.១១-លិខិតខ្ចីប្រាក់របស់ឈ្មោះ (ថតចម្លង) ចំនួន០២ច្បាប់។

៣-ការសាកសួរសាក្សី គ្មាន។

សំណងហេតុ

ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និងការពិនិត្យភស្តុតាង តុលាការយល់ឃើញថា៖

១-ដើមចោទឈ្មោះ និងចុងចម្លើយឈ្មោះ បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមប្រពៃណីខ្មែរ និង បានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ នៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលសមស្របតាមមាត្រា៩៥៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

២-ដើមចោទ និងចុងចម្លើយបានព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងការលែងលះដោយមានការស្ម័គ្រចិត្តរៀងៗខ្លួន ដោយមូលហេតុ ការរស់នៅមិនចុះសម្រុងនឹងគ្នា ទើបបណ្តាលឱ្យអស់មនោសញ្ចេតនាក្នុងការរួមរស់ជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធតទៅទៀត អាចឱ្យ តុលាការជឿបានថា គូភាគីពិតជាមានបំណងក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រាកដមែន។ ហេតុនេះ គប្បីតុលាការ ពិចារណា និងសម្រេចតាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគីដែលសមស្របទៅនឹងមាត្រា៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

៣-ការរួមរស់ជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ដើមចោទ និងចុងចម្លើយមានកូនម្នាក់ឈ្មោះ ហេទ កើតថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។ ដើមចោទសុំមានអំណាចមេបាណើកូន ប៉ុន្តែចុងចម្លើយបដិសេធ។ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យដើមចោទ បានលើកឡើងថា កូនក្តីខ្លួនជា មានការអប់រំ និងមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ មានជីវភាពធូរធារ ដូចនេះកូនក្តីរបស់ខ្លួនមាន លទ្ធភាព ឱ្យកូនចូលសិក្សាសាលាល្អ ផ្តល់សម្ភារៈផ្សេងៗដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការរបស់កូន និងមានក្រុមគ្រួសារជួយមើល ថែរក្សា ជិតដល់គ្រប់ពេលវេលា ដែលអាចធានាបានពីសុខសុវត្ថិភាព ភាពកក់ក្តៅ និងក្លាយជាកូនល្អ ពលរដ្ឋល្អ និងមាន អនាគតល្អ។ ជាពិសេសជាងនេះទៅទៀត កូនក្តីខ្លួនសូមអះអាងថា នឹងផ្តល់ពេលវេលាដ៏សប្បាយរីករាយដល់កូន ដោយនាំ គាត់ទៅដើរ កម្សាន្តនៅវេលាវេលាដ្ឋាននានាពេលចុងសប្តាហ៍ ឬពេលសម្រាកពីការសិក្សារបស់កូន ដើម្បីឱ្យកូនរស់នៅក្នុង បរិយាកាសសប្បាយរីករាយ និងមានភាពកក់ក្តៅជាទីបំផុត។ ម៉្យាងវិញទៀត កូនក្តីខ្លួននឹងមិនទាមទារឱ្យចុងចម្លើយផ្តល់ អាហារភាគពូកិច្ចក្នុងការចិញ្ចឹមកូនអ្វីទាំងអស់ ក្នុងករណីយល់ព្រមប្រគល់សិទ្ធិអំណាចមេបាណើកូនមកឱ្យកូនក្តីខ្លួន។ ទាំងនេះ បង្ហាញឱ្យឃើញពីលទ្ធភាព និងគន្លុះរបស់កូនក្តីខ្លួនដែលអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់កូនបានសព្វគ្រប់បែបយ៉ាង ស្របតាម ស្មារតីនៃមាត្រា ១០៣៧ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីខាងលើ។ សរុបមក តុលាការអាចកំណត់យកកូនក្តីខ្លួនធ្វើជាអ្នក មានសិទ្ធិអំណាចមេបាណើកូនបាននៅក្រោយពេលលែងលះគ្នា ព្រោះកូនក្តីខ្លួនអាចផ្តល់នូវផលប្រយោជន៍ដល់កូនបានគ្រប់ បែបយ៉ាង។ ចំណែក អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យចុងចម្លើយបានលើកឡើងថា កាលពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដើមចោទ បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះជាមួយកូនក្តីរបស់ខ្លួន និងសុំកំណត់យកអំណាចមេបាណើកូនមួយនាក់ និងបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ មានរថយន្តមួយគ្រឿង និងអចលនទ្រព្យមួយកន្លែង។ យោងតាមសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

កូនក្តីរបស់ខ្លួនយល់ព្រមក្នុងការលែងលះជាមួយនឹងដើមទោទ។ យោងតាមសំបុត្របញ្ជាក់កំណើត ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់កូនឈ្មោះ កូនក្តីរបស់ខ្លួននៅតែទាមទារសំណាចមេបាដោយហេតុថា៖ ១. ដូចនឹងការអះអាងរបស់ កូនក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ក្រោយពីការរស់នៅមិនចុះសម្រុង ដើមទោទបានចុះចាកចេញពីផ្ទះ រយៈពេលជិតមួយឆ្នាំមកហើយ យោងតាមពាក្យបណ្តឹងចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ ដោយ ទុកឱ្យកូនក្តីនៅចិញ្ចឹមបីបាច់កូនតូចតែម្នាក់ឯង ហើយដើមទោទពុំដែលមកមើលកូន និងផ្តល់ជាសោហ៊ុយក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ កូនឡើយ រហូតដល់ថ្ងៃនេះ។ ការអះអាងនេះក៏ត្រូវបានទទួលស្គាល់ពីដើមទោទនៅក្នុងដំណាក់កាលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការ ទាញហេតុផលផងដែរ ហើយដើមទោទមកមើលកូនតែពីរដងគត់ក្នុងរយៈពេល២សប្តាហ៍ដំបូង ក្រោយពីចុះចាកចេញពីផ្ទះ។ ២. ដូចនឹងការអះអាងរបស់កូនក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើមទោទពុំមានមុខរបរដែលមានចំណូល រៀងទាត់ និងពុំមានទីស្នាក់អាស្រ័យជាអចិន្ត្រៃយ៍ឡើយ ដែលសព្វថ្ងៃស្នាក់នៅជាមួយឪពុកម្តាយនៅខេត្ត ដោយឡែក កូនក្តីខ្លួនមានផ្ទះនៅទីប្រជុំជន និងមុខរបរនៅផ្ទះលក់គ្រឿងសំណាង ដែលមានចំណូលយ៉ាងរៀងទាត់ជាប្រចាំថ្ងៃ។ ជាក់ស្តែងតាំងពីដើមទោទចុះចាកចេញពីផ្ទះរបស់កូនក្តីខ្លួនមក កូនក្តីខ្លួនពុំមានផលវិបាកណាមួយចំពោះកូនឡើយ ផ្ទុយទៅវិញ ក៏បានចិញ្ចឹមបីបាច់កូនមានសុខភាពល្អ និងបញ្ជូនកូនទៅសិក្សារៀនសូត្រនៅសាលារៀនជិតផ្ទះរស់នៅរាល់ថ្ងៃផងដែរ។ ការ អះអាងនេះក៏ត្រូវបានទទួលស្គាល់ពីដើមទោទនៅក្នុងដំណាក់កាលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលផងដែរ។ ៣. ដូចនឹងការ អះអាងរបស់កូនក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើមទោទក៏ធ្លាប់ធ្វើសកម្មភាពបោកប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ នៅក្នុងផ្ទះ និងនៅចំពោះមុខកូនតូចផងដែរ ដែលជាមូលហេតុចម្បងមួយអាចនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការរស់នៅ និងផ្លូវចិត្ត របស់កូន។ ហេតុដូច្នេះ កូនក្តីរបស់ខ្លួនស្នើសុំសំណាចមេបាដោយហេតុថា ដោយពុំទាមទារសោហ៊ុយអាហារភាពព្រួយបារម្ភឡើយ។ ហេតុនេះ គប្បីតុលាការពិចារណា និងសម្រេចតាមបញ្ញត្តិមាត្រា១០៣៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

៤-សិទ្ធិរយៈពេលរួមរស់ជាមួយគ្នា ដើមទោទ និងចុងចម្លើយមានទ្រព្យសម្បត្តិរួមដូចជា៖ ១. រថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ដែលមានឈ្មោះ និង ២. អចលនទ្រព្យមានដី និងផ្ទះទំហំ x ម៉ែត្រការ៉េ លេខក្បាលដី សម្គាល់ដោយគំនូសបង្ហាញ ទីតាំងដីសាងសង់លំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានទីតាំងស្ថិតនៅផ្លូវជាតិលេខ ភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។ ចំពោះរថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ គូភាគីឯកភាពក្នុងបែងចែកជាពីរចំណែកស្មើគ្នា។ ចំណែកឯ អចលនទ្រព្យមានផ្ទះ និងដីទំហំ x ម៉ែត្រការ៉េ លេខក្បាលដី សម្គាល់ដោយគំនូសបង្ហាញ ទីតាំងដីសាងសង់លំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានទីតាំងស្ថិតនៅផ្លូវជាតិលេខ ភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដើមទោទស្នើសុំធ្វើការបែងចែក ជាពីរចំណែកស្មើគ្នា ប៉ុន្តែចុងចម្លើយមិនឯកភាពក្នុងការបែងចែកទ្រព្យនេះជាពីរចំណែកស្មើគ្នាទេ។ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យ ដើមទោទបានលើកឡើងថា កូនក្តីខ្លួនបានប្រគល់ប្រាក់ចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក ឱ្យទៅលោក ជាឪពុកបង្កើតរបស់ចុងចម្លើយ ដើម្បីជាថ្លៃនិងការធ្វើអំណោយដ៏ខាងលើមកឱ្យកូនក្តីខ្លួន និងចុងចម្លើយ។ ការលើកឡើងនេះ មិនមានភស្តុតាងដើម្បីឱ្យតុលាការពិនិត្យនោះទេ ហេតុនេះ គប្បីតុលាការមិនលើកយកចំណុចនេះមកពិចារណា និងសម្រេច ឡើយ។ ដើមទោទបានផ្ទេរប្រាក់សុទ្ធចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក ឱ្យទៅចុងចម្លើយ តាមរយៈធនាគារ ដើម្បីធ្វើការសាងសង់ផ្ទះ ដូចមាននៅក្នុងតារាងផ្ទេរប្រាក់ និងវិក្កយបត្រផ្ទេរប្រាក់ពីធនាគារ ឱ្យទៅចុងចម្លើយ (ថតចម្លង) ចំនួន០៨ច្បាប់។ ចំណុចនេះ គប្បីតុលាការលើកយកមកពិចារណា និងសម្រេចតាមមាត្រា ៤៨០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។ ចំពោះប្រាក់លក់ដីចំការនៅខេត្តកោះកុង បានចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក

ដើមទោទបានប្រគល់ឱ្យចុងចម្លើយដោយផ្ទាល់ ដើមទោទមិនមានភស្តុតាងដាក់ជូនឱ្យតុលាការពិនិត្យនោះទេ ហេតុនេះ គប្បី
តុលាការមិនលើកយកចំណុចនេះមកពិចារណា និងសម្រេចឡើយ។ ចំណែក អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យចុងចម្លើយ បាន
លើកឡើងថា ចំពោះអចលនវត្ថុទំហំ ម៉ែត្រការ៉េ ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត យោង
តាមវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ជាកម្មសិទ្ធិដោយឡែករបស់ឈ្មោះ
និងលិខិតបញ្ជាក់ប្រវត្តិដី ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ចៅសង្កាត់ កូនក្តីរបស់ខ្លួនពុំយល់ព្រមក្នុងការបែង
ចែកឡើយ ដោយហេតុថា អចលនវត្ថុនោះគឺជារបស់ឪពុក កូនក្តីខ្លួនដែលធ្វើសំណើយកមកឱ្យកូនក្តីខ្លួន ហើយវាជាទ្រព្យសម្បត្តិ
ដោយឡែក ដូចមានបញ្ជាក់ក្នុងភស្តុតាងខាងលើ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើមទោទក៏
បានអះអាងថា ដើមទោទពុំបានធ្វើការទាមទារ និងទទួលស្គាល់ថាជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់កូនក្តីខ្លួនដែរ ប្រសិនបើ
កូនក្តីខ្លួនមានភស្តុតាងបង្ហាញ។ ដូចនឹងការអះអាងរបស់កូន ក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ចំពោះ
សំណង់ផ្ទះ គឺដើមទោទពុំដែលចេញប្រាក់ណាមួយយកមកសាងសង់ឡើយ គឺជាប្រាក់របស់កូនក្តីខ្លួនទៅឱ្យគេមកសាងសង់
ទាំងអស់ ដូចមានក្នុងភស្តុតាងកិច្ចសន្យា ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ រវាងឈ្មោះ ឈ្មោះ និង
ធនាគារ និងលិខិតឱ្យប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ និងលិខិតឱ្យប្រាក់
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ ។ បំណុលទាំងអស់ ដើមទោទពុំដែលធ្វើការសងប្រាក់ទៅម្ចាស់
បំណុលមួយណាឡើយ គឺកូនក្តីខ្លួនជាអ្នកសងគេទាំងអស់ចំពោះប្រាក់ ដែលខ្លឹមយកមកសាងសង់ផ្ទះនេះ។ ចំពោះភស្តុតាងដែល
ដើមទោទបានដាក់មានពាក្យសុំអនុញ្ញាតសាងសង់ កិច្ចសន្យាសាងសង់ ក្នុងតំបន់ពុំទាន់អភិវឌ្ឍន៍ កិច្ចសន្យាហិរញ្ញវត្ថុការដ្ឋាន
គំនូសប្លង់បង្ហាញទីតាំងដីសាងសង់ គឺសុទ្ធតែជាបែបបទរដ្ឋបាលក្នុងការសាងសង់ដោយពុំមានចំណាយប្រាក់ណាមួយឡើយ។
ផ្ទុយទៅវិញចំពោះសម្ភារៈសំណង់គ្រប់យ៉ាង គឺកូនក្តីខ្លួនជាអ្នកឱ្យប្រាក់ គេទៅទិញយកមកសាងសង់ទាំងអស់។ កូនក្តីខ្លួនសូម
បដិសេធចំពោះភស្តុតាងតារាងតម្លៃសាងសង់ដែលរៀបចំវាយកុំព្យូទ័រ ជាឯកតោភាគីរបស់ដើមទោទ ដោយពុំមានការទទួល
ស្គាល់ពីភាគីណាមួយថាដើមទោទបានចំណាយប្រាក់ក្នុងតារាងនោះឡើយ។ ដោយហេតុថាត្រូវកូនក្តីខ្លួនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍
ជាមួយដើមទោទពិតប្រាកដមែន ដូចនឹងការអះអាងរបស់កូនក្តីខ្លួននៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដើមទោទ
ពុំដែលផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារឡើយ ដែលជាហេតុនាំឱ្យគ្រួសារបែកបាក់នេះ ជាក់ស្តែងមើលការទិញទូរស័ព្ទ ក៏កូនក្តីរបស់ខ្លួនធ្វើប្រាក់
ផ្ទាល់ខ្លួនពីគណនីធនាគារផ្ទាល់ទៅកក់ក្រុមហ៊ុន និងធ្វើទៅដើមទោទដើម្បីយកទៅបង់ឱ្យក្រុមហ៊ុនដែរ ពោលគឺកូនក្តីរបស់ខ្លួន
និងដើមទោទទុកដាក់ប្រាក់រៀងខ្លួនតាំងពីដើមមក។ ប្រសិនបើដើមទោទពុំមានភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីការចំណាយប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន
ក្នុងការសាងសង់ផ្ទះ ក្រៅពីតារាងតម្លៃសាងសង់ដែលរៀបចំវាយកុំព្យូទ័រឯកតោភាគីនោះទេ ផ្អែកតាមកិច្ចសន្យាឱ្យប្រាក់ ចុះថ្ងៃ
ទី ខែ ឆ្នាំ រវាងឈ្មោះ ឈ្មោះ និងធនាគារ និងលិខិតឱ្យប្រាក់
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ និងលិខិតឱ្យប្រាក់ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ

៥-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីគប្បីអនុវត្តតាមមាត្រា៦៤ កថាខណ្ឌ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

សេចក្តីសម្រេចបញ្ជប់

១-ឱ្យដើមចោទឈ្មោះ និងចុងចម្លើយឈ្មោះ បានលែងលះគ្នា។

២-ឱ្យចុងចម្លើយឈ្មោះ មានអំណាចមេបាលីកូនឈ្មោះ ហេង កើតថ្ងៃទី ខែ

ឆ្នាំ ។ ភាគីដែលមិនមានអំណាចមេបាលីកូនមានសិទ្ធិជួបប្រជុំស្របច្បាប់ទាក់ទង និងសួរសុខទុក្ខជាមួយកូនបានជាធម្មតា។

៣-ប្រគល់អចលនទ្រព្យមាន៖ ដីទំហំ ( ) ម៉ែត្រការ៉េ និងផ្ទះទំហំ x ម៉ែត្រការ៉េ លេខក្បាលដី

សម្គាល់ដោយគំនូសបង្ហាញទីតាំងដីសាងសង់លំនៅឋាន ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានទីតាំងស្ថិតនៅផ្លូវជាតិ

លេខ ភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ឱ្យទៅចុងចម្លើយជាអ្នកគ្រប់គ្រង។

៤-ប្រគល់ប្រាក់ចំនួន ( ) ដុល្លារអាមេរិក ឱ្យទៅដើមចោទ។

៥-បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួមមាន រថយន្តម៉ាក TOYOTA HILUX ពណ៌ ផលិតឆ្នាំ សម្គាល់ដោយស្លាកលេខ

ភ្នំពេញ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ឱ្យទៅដើមចោទឈ្មោះ និងចុងចម្លើយឈ្មោះ

ជាពីរចំណែកស្មើគ្នា។

៦-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្តបន្ទាប់របស់ដើមចោទ។

សាលក្រមនេះ បានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និងប្រកាសជាសាធារណៈ

នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។ គូភាគីមានសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍តាមច្បាប់កំណត់។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

ហត្ថលេខា និងត្រា៖ ស សំណាង

“បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម”

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

ក្រឡាបញ្ជី

បានឃើញ
ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

ស សំណាង

ហិន ស័ក្កដា

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

លេខ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រម

យើង គឹក ស្រីម៉ុំ ក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

-បានឃើញ មាត្រា ២៦៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រម នស/រកម/០៧០៦/២១ ចុះថ្ងៃទី ០៦.០៧.២០០៦ ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូង រាជធានីភ្នំពេញ ។

-បានឃើញ សាលក្រមលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ។

-បានឃើញ ពាក្យសុំចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យឈ្មោះ ដែលមានខ្លឹមសារសុំលិខិតបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរ នៃសាលក្រមលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ឆ្នាំ២០១៧ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

-បានឃើញ សេចក្តីអនុញ្ញាត ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ របស់ប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

សូមបញ្ជាក់ថា

១/សាលក្រមលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បានចូលជា ចាប់ពីថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ រួចហើយ ។

២/លិខិតបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រមនេះ ចេញឱ្យសាមីខ្លួន ដើម្បីយកទៅប្រើប្រាស់តាមផ្លូវច្បាប់ ។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ក្រឡាបញ្ជី
(Signature)
គឹក ស្រីម៉ុំ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ			
ប្រ	លេខ	ថ្ងៃ	ខែ
ល	ច្រើន	ខែ	ឆ្នាំ
	ម៉ោង		

ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

ខ្ញុំបាទ កើតនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខ
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅផ្ទះលេខ១៧៨ ផ្លូវលេខ
ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទលេខ៖ ។

សូមគោរពជូន
ឯកឧត្តមប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

កម្មវត្ថុ ៖ សុំប្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ៖ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់
សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ត្រង់សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ចំណុច ២ និងចំណុចដែលតុលាការមិនបាន
សម្រេចសេចក្តីតាមការទាមទាររបស់ខ្ញុំបាទ ដែលទាក់ទងនឹងទ្រព្យដោយឡែកដូចបានរៀបរាប់ក្នុង
ចំណុច ២ នៃសេចក្តីផ្តើមការណ៍បន្ថែម របស់លោកមេធាវី ចុះថ្ងៃទី ខែ
ឆ្នាំ ។

យោង ៖ សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ៖ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានី
ភ្នំពេញ។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំបាទសូមជម្រាបជូន **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាជ្រាបថា៖ កាលពីថ្ងៃ
ទី ខែ ឆ្នាំ សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញបានប្រកាសសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ៖ ចុះ
ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ជាសាធារណៈ និងបានប្រគល់សាលក្រមនេះមកឱ្យខ្ញុំបាទ តាមរយៈមេធាវីតំណាង
ដោយអាណត្តិរបស់ខ្ញុំបាទ នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

ដោយហេតុថា ខ្ញុំបាទមិនសុខចិត្តចំពោះសេចក្តីសម្រេចនៃសាលក្រមខាងលើនេះត្រង់ចំណុច ២ ទាំងស្រុង
និងចំណុចដែលតុលាការមិនបានសម្រេចសេចក្តីតាមការទាមទាររបស់ខ្ញុំបាទ ទាក់ទងនឹងទ្រព្យដោយឡែករបស់
ខ្ញុំបាទ ដែលរួមមានសម្ភារៈ ដូចជា គ្មារត្ម័រ, ទីប, ជន្ទល, ម៉ូទ័របុក, ម៉ូទ័រស្វាន, ម៉ាស៊ីនបង្ហាប់ និងសម្ភារៈសំណង់
ផ្សេងទៀត ដូចដែលបានរៀបរាប់ក្នុងចំណុច ២ នៃសេចក្តីផ្តើមការណ៍បន្ថែម របស់លោកមេធាវី
(មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ខ្ញុំបាទ) ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ។

សេចក្តីសម្រេចនេះ មានភាពអយុត្តិធម៌ និងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់
ខ្ញុំបាទ ហេតុដូច្នោះហើយ ទើបខ្ញុំបាទដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ៖
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញត្រង់សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ចំណុច ២ និងចំណុច

ដែលតុលាការមិនបានសម្រេចសេចក្តីតាមការទាមទាររបស់ខ្ញុំបាទ ដែលទាក់ទងនឹងទ្រព្យដោយឡែកដូចបាន
រៀបរាប់ក្នុងចំណុច ២ នៃសេចក្តីផ្តេងការណ៍បន្ថែម របស់លោកមេធាវី ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្ញុំបាទ
ខាងលើ ដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូម **ឯកឧត្តមប្រធាន** មេត្តាទទួលនូវសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំបាទ។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព.ស

ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
ស្វាមមេដៃស្តាំ

ជូនភ្ជាប់មកជាមួយនូវ៖

- សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ៖ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ (ច្បាប់ថតចម្លង១ច្បាប់)។
- សេចក្តីផ្តេងការណ៍បន្ថែម ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់លោកមេធាវី (ច្បាប់ថតចម្លង១ច្បាប់)។